

Natuurinventarisatie 2024

Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst

Dit rapport is geschreven door de KNNV Bollenstreek voor de eigenaars van Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst en voor het Zuid-Hollands Landschap.

Voor vragen over de rapportage kunt u contact opnemen met:

Secretariaat KNNV Bollenstreek: Maud van der Veen (secretaris@bollenstreek.knnv.nl)

Website: <https://bollenstreek.knnv.nl/>

Twitter: KNNV Bollenstreek@Streeknatuur

Facebook: KNNV Bollenstreek

De meeste foto's zijn gemaakt door Jan en Riek Bischoff Tulleken, Sarah Humphrey, Wim Kuijper, Michel Langeveld, Agaat Mesman, Annelies Moolenaar, Cees Timmermans, Maud van der Veen, Paul Venderbosch en Sjaak Weijers.

Foto achterkant: Brede wespenorchis, gevonden tussen Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst

Inhoudsopgave

1	Natuurinventarisatie KNNV Bollenstreek.....	5
1.1	KNNV Bollenstreek	5
1.2	De werkgroep Natuurinventarisatie van KNNV Bollenstreek	5
1.3	Waarom een natuurinventarisatie?	5
2	Natuurgebied Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst	6
2.1	Beschrijving van het gebied.....	6
2.2	Historie van het gebied	6
2.3	Beschrijving van de biotopen	9
2.4	Welke soorten zijn voor onze inventarisatie van belang?	10
2.5	Beheerplannen	11
3	Inventarisatiemethode	13
3.1	Keuze en verschil Waarneming.nl en NDFF.....	13
3.2	Verskil wel/niet goedgekeurd en verklaring	13
4	Welke soorten vonden we?.....	15
4.1	Waarnemingen en soorten	15
4.2	Welke SNL soorten vonden we?.....	16
4.3	Welke zeldzaamheden vonden we?.....	17
4.4	Welke invasieve exoten vonden we?	18
5	Wat viel op?.....	19
5.1	Planten.....	19
5.2	Oeverplanten inventarisatie.....	22
5.3	Mossen	24
5.4	Vogels	27
5.5	Waterdieren	31
5.6	Weekdieren	34
5.7	Zoogdieren.....	38
5.8	Insecten	43
5.8.1	Vliegen	45
5.8.2	Nachtvlinders.....	48
5.8.3	Kevers	51
5.8.4	Wantsen, cicaden en plantenluizen	55
5.8.5	Sprinkhanen, krekels en veenmollen	58
5.8.6	Bijen, Wespen en Mieren	60

5.8.7	Dagvlinders	62
5.8.8	Libellen	64
5.9	Korstmossen	66
5.10	Paddenstoelen.....	70
5.11	Mini-Microzwammetjes en Slijmzwammen	73
6	Het beheer van de natuur op Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst	76
7	Afsluiting.....	82
8	Bijlagen	83
8.1	Totalen.....	83
8.2	Rode lijst	83
8.3	Planten.....	84
8.4	Algen.....	92
8.5	Mossen	92
8.6	Vogels	93
8.7	Geleedpotigen	95
8.8	Weekdieren	97
8.9	Zoogdieren.....	98
8.10	Vissen.....	98
8.11	Amfibieën en reptielen	98
8.12	Vliegen en muggen	99
8.13	Nachtvlinders.....	103
8.14	Kevers	109
8.15	Wantsen, cicaden en plantluizen	112
8.16	Bijen, wespen en mieren	114
8.17	Dagvlinders.....	116
8.18	Libellen en juffers	117
8.19	Insecten (overige).....	117
8.20	Sprinkhanen en krekels	118
8.21	Paddenstoelen.....	118
8.22	Slijmzwammen	128
8.23	Korstmossen	128

1 Natuurinventarisatie KNNV Bollenstreek

1.1 KNNV Bollenstreek

KNNV Bollenstreek is de natuurvereniging voor de Bollenstreek en maakt deel uit van de Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging (KNNV). Onze leden en donateurs zijn natuurliefhebbers in de meest brede zin van het woord en onze activiteiten worden uitgevoerd in de regio Bollenstreek. Onze doelstellingen bestaan uit natuurbeleving, natuurstudie en natuureducatie, net zoals de landelijke vereniging. We hebben onder andere een werkgroep, die natuurinventarisaties uitvoert. Zie <https://bollenstreek.knnv.nl/werkgroepen/>

In 1997 en 2021 inventariseerden we de natuur van Landgoed en Golfbaan Tespelduyn. In 2022 hebben we in opdracht van het Zuid-Hollands Landschap de natuur op Wassergeest in kaart gebracht. In 2023 brachten we in overleg met het Zuid-Hollands Landschap natuurgebied Langeveld in kaart. En in 2024 hebben we Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst geïnventariseerd. Daar doen we nu verslag van.

1.2 De werkgroep Natuurinventarisatie van KNNV Bollenstreek

De werkgroep Natuurinventarisatie bestond dit jaar uit ongeveer 13 leden van de KNNV, die op verschillende expertisegebieden deskundig zijn. We hebben in 2024 elke derde zaterdagochtend van de maand Klein- en Oud Leeuwenhorst gezamenlijk verkend en alle verschillende soorten vogels, planten, paddenstoelen, mossen, korstmossen, vlinders, libellen, insecten, zoogdieren, weekdieren en amfibieën op naam gebracht. Tussendoor zijn leden van de werkgroep ook op eigen houtje het gebied ingetrokken om te inventariseren. We maakten ook gebruik van wildcamera's, waardoor we ook het wat meer geheime (nacht) leven van Klein- en Oud Leeuwenhorst konden waarnemen. Voor het op naam brengen van onze waarnemingen hebben we de nodige boeken geraadpleegd en verder heeft ObsIdentify ons geholpen. Binnen Waarneming.nl maakten we een BioBlitz aan en voerden de meeste waarnemingen ter plekke in, waardoor we goed in beeld kunnen brengen wat waar is gevonden.

Door gebruik te maken van een BioBlitz kunnen we ook de waarnemingen van de andere bezoekers gebruiken. Dat waren er dit keer wel 130. Er komen veel mensen wandelen al dan niet met hun honden en ook zij voeren regelmatig hun vondsten in op Waarneming.nl.

1.3 Waarom een natuurinventarisatie?

Een natuurinventarisatie laat zien wat er zoal groeit en bloeit in een bepaald gebied. Door goed te kijken naar de biotopen en grondsoorten in het gebied, kun je in kaart brengen wat je zou verwachten dat er groeit en bloeit in dat gebied. Of wat je zou willen dat er groeit en bloeit. Om dat streefbeeld vervolgens te bereiken moet je dan meestal je beheerplannen voor het gebied aanpassen. Als het nieuwe beheer bij voorbeeld gericht is op een grotere biodiversiteit, wil je natuurlijk na een paar jaar weten of dat ook gelukt is. Dan moet er na een paar jaar opnieuw geïnventariseerd worden. Met andere woorden natuurinventarisaties zijn een essentieel onderdeel van natuurbeheer.

2 Natuurgebied Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst

2.1 Beschrijving van het gebied

Oud Leeuwenhorst
58 Ha

Klein Leeuwenhorst
54 Ha

Klein Leeuwenhorst is een bosrijk gebied met wandelpaden, die regelmatig gebruikt worden en waar honden los mogen lopen. Verder is er een groot weiland aan de oostkant. De noordelijke kant is in eigendom van het Zuid-Hollands Landschap en heeft een recreatieve bestemming.

Oud Leeuwenhorst bestaat voornamelijk uit weilanden, die regelmatig gebruikt worden om paarden te laten grazen. Daarnaast zijn een aantal weilanden aangemerkt als vogelbroedgebieden, waardoor er een aangepast maaibeleid geldt en de weilanden in die periode niet betreden mogen worden.

2.2 Historie van het gebied

Leeuwenhorst¹ bestaat eigenlijk uit drie naast elkaar liggende landgoederen:

- Oud Leeuwenhorst (Oostelijk van de N206 en de Leeweg)
- Klein Leeuwenhorst (tussen de Gooweg en de N206)
- Nieuw Leeuwenhorst (tussen de Westeinde en Gooweg)

Nieuw Leeuwenhorst is niet bij deze inventarisatie meegenomen.

Oud Leeuwenhorst²

Het gebied oostelijk van de N206 en de Leeweg draagt de naam Oud Leeuwenhorst. Hier bevond zich vroeger de Cisterciënzer vrouwenabdij, ook genoemd *klooster Ter Lee*. Deze abdij werd in 1261 gesticht door Aarnout en Walewijn van Alkamade. In 1262 werd op St. Thomas-avond de eerste steen gelegd. Clarissa van Noordwijk was de eerste abdis. De abdij Leeuwenhorst had in het begin geen kerk. In 1287 kreeg de abdij een middenkoor en in 1350 een kapel ter ere van St. Michaël.

¹ Bron: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Leeuwenhorst>

² Bron: <https://www.detuinvanholland.nl/home/de-unieke-botanische-tuin-van-leeuwenhorst/>

Bron: Leeuwenhorst, een Hollandse buitenplaats, Kastelenstichting Holland en Zeeland, Jaarboek 2003 (ISBN 90 77595 07 4)

Op verschillende oude kaarten is het gebied al ingetekend.

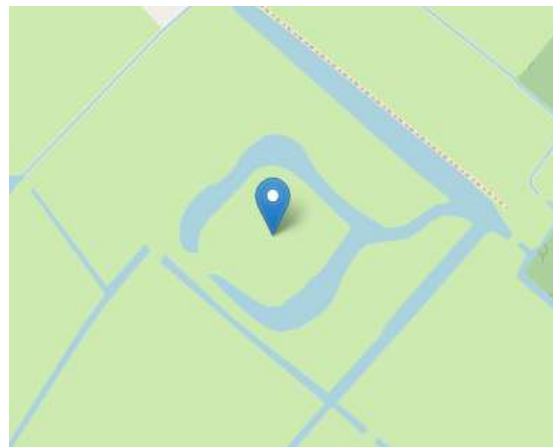
*Hoogheemraadschap van Rijnland 1615
door Floris Balthasar*

Atlas Maior, Joan Blaeu, 1665

Hierna heeft er in de 17e en 18e eeuw op Oud Leeuwenhorst een buitenplaats van de Ridderschap van Holland gestaan. De tuin, die Gaspar Fagel tussen 1676 en 1688 liet aanleggen, kreeg vermaardheid vanwege zijn collectie van exotische planten. Vanaf 1681 creëerde hij er een van de beroemdste tuinen van Holland. Fagel verzamelde zeer exclusieve planten uit overzeese gebieden in Azië, Afrika en de Amerika's. Via kwekerijen in Nederland en Engeland vulde hij zijn collectie verder aan. Hij wist als eerste in Europa een orchidee tot bloei te brengen. Fagel's tuin kende maar een kort leven, maar de uitzonderlijke collectie exoten was al snel beroemd in heel Europa. Op oude kaarten is een gebouw met extra ommuring te zien, vermoedelijk was dit de orangerie of kas voor de meest zeldzame tropische gewassen.

De schaduwen ervan zijn in het landschap nog steeds zichtbaar, zoals de bijzondere vorm van deze waterpartij.->

De collectie van Fagel is in rond 1685 vastgelegd in de Codex Regius Honselaerdicensis, waarin 97 aquarellen van planten uit de tuin van Fagel zijn opgenomen. De Codex is in opdracht van Willem III door de Haagse kunstenaar Stephanus Cousyns gemaakt. De Codex is nooit afgemaakt, omdat Fagel in december 1688 plotseling overleed. Na zijn dood zijn de planten door Willem III opgekocht en meegenomen naar Hampton Court.

Maar in Oud Leeuwenhorst is nog een oud gebouw te zien, dat waarschijnlijk uit de 15^e eeuw dateert. Het is een oude schuur op het terrein van boederij de Halle. Waarschijnlijk was de schuur de

oude slachtplaats van het klooster. Het gebied wordt al sinds 1577 verpacht. Vanaf 1889 wordt het complex door de familie Wassenaar gepacht³.

Klein Leeuwenhorst

Het gebied tussen de N206 en de Gooweg op de grens van Noordwijkerhout en Noordwijk-Binnen draagt de naam Klein Leeuwenhorst. Op dit landgoed staat een witgepleisterd neoclassicistisch landhuis uit 1858. In 1871 werd dit huis met een groot stuk grondgebied verkocht. Na de verkoop werd in 1872 aan de Gooweg ook een tuinmanswoning gebouwd. Deze woning kreeg in 1938 de naam "De Patrijs". Ook werden er in 1872 een stal en een jagerswoning gebouwd. Deze jagerswoning was iets eenvoudiger qua uitvoering dan de tuinmanswoning en is inmiddels verloren gegaan. Verder bevinden zich op het terrein een 18e-eeuwse zonnewijzer en een koetshuis uit midden 19e eeuw. Het huis "Klein Leeuwenhorst" is in particuliere handen en heeft de status rijksmonument.

³ <https://www.noortigerhout.nl/noordwijkerhoutse-verhalen/boerderijen-en-buitenplaatsen/boerderijen/boerderij-de-halle-en-haar-bewoners-1575-2022/>

2.3 Beschrijving van de biotopen

Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst kennen 6 verschillende biotopen.

Op de kaart zijn deze biotopen weergegeven, die tevens als SNL⁴ beheertypen te herkennen zijn.

1.	N14.02 Hoog- en Laagveenbos = Fel groen	1,4 Hectare
2.	N14.03 Haagbeuken- en essenbos = Middel groen	6,7 Hectare
3.	N15.01 Duinbos = Blauw	7,3 Hectare
4.	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos = Donkergroen	13,3 Hectare
5.	N16.03 Droog bos met productie = Beige	7,0 Hectare
6.	N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland = Licht groen (niet ingekaderd)	28,5 Hectare

De weilanden (licht groen)

De weilanden zijn alle aan te merken als Kruiden- en faunairijk grasland. Ze worden voornamelijk gebruikt om broedvogels tijdens het broedseizoen te beschermen, gras te oogsten voor veevoer en paarden en schapen te weiden. De weilanden worden doorkruist door veel sloten en slootjes, waardoor er veel oevers zijn. De weilanden zijn niet toegankelijk voor het publiek.

De bossen

1. Hoog en Laagveenbos

Deze twee stukken zijn nagenoeg ondoordringbaar door wilde groei van brandnetels, bramen en riet. We zijn alleen in een klein deel geweest om de jonge Buizerds te ringen.

2. Haagbeuken- en essenbos

Dit bos ligt ten oosten van de N206. Er loopt een wandelpad doorheen en het omzoomt een bollenveld. Het is er wat lichter op de grond, waardoor overal nieuwe zaailingen opkomen. Op een klein deel staan nog oude Dennenbomen.

⁴ SNL staat voor Subsiestelsel Natuur en Landschap. Natuurtypen zijn biotopen, die in aanmerking kunnen komen voor subsidie, om doelen voor het beheer van het betreffende biotoop te kunnen sturen.

3. Duinbos

Dit is het speelbos van het Zuid-Hollands-Landschap. Het is een gevarieerd bos met veel open plekken. Op een deel van de plekken zijn speeltoestellen geplaatst, waardoor er niets groeit. Op de andere open plekken zijn kleine weides ontstaan, waar veel verschillende planten zijn te vinden. In het donkere deel in het noorden staan veel dennen, waardoor het daar weer erg donker is. Wel groeien er daardoor weer veel verschillende paddenstoelen.

4. Dennen-, eiken- en beukenbos

Het noordelijk deel kenmerkt zich door een aantal oude bomen met brede kruinen en brede lanen. Het zuidelijk deel is dichter begroeid, jonger en door de aanwezige sloten wat natter. Daar hebben we ook veel paddenstoelen gevonden.

5. Droog bos met productie

In dit bos is recent veel gekapt, waardoor er ruimte is ontstaan voor nieuwe ondergroei. De resten van de kap zijn in de loop van het jaar in takkenrillen verwerkt. De paden worden intensief gebruikt om honden uit te laten. Er ligt veel hondenpoep, die jammer genoeg niet altijd door de hondenbezitters wordt opgeruimd.

2.4 Welke soorten zijn voor onze inventarisatie van belang?

Welke indicatoren horen bij een natuurtype?

Als we een genoemde soort hebben gevonden is hij vet afgedrukt.

1. **N14.02 Hoog- en laagveenbos = Felgroen**

Planten: Draadzegge, Eenjarig wollegras, Galigaan, Glanzend veenmos (m), Hoogveenveenmos (m), Kamvaren, Kleine veenbes, Koningsvaren, Laurierwilg, Lavendelheide, Moeraslathyrus, Moeraswolfsmelk, Paardenhaarzegge, Poelruit, Rood veenmos (m), Rijsbes, Slank wollegras, Slanke zegge, Sterzegge, Stijf veenmos (m), Stijve zegge, Violet veenmos (m), Wateraardbei, Waterdrieblad, Waterviolier, Wilde gagel, Wrattig veenmos (m).

Broedvogels: Blauwborst, **Boomkruiper**, Gekraagde roodstaart, Grauwe vliegenvanger, **Grote bonte specht**, Kleine bonte specht, Matkop, Nachtegaal, Wielewaal.

2. **N14.03 Haagbeuken- en essenbos = Middel groen**

Planten: Aardbeiganzel, Amandelwolfsmelk, Berghertshooi, Blaasvaren, Bleek bosvogeltje, Bleeksporig bosviooltje, Bleke zegge, Borstelkrans, Bosbingelkruid, Bosboterbloem, Bosdravik, Bosereprijs, Bosgeelster, Boslathyrus, Bosmuur, Bosroos, Boszegge, Bottelroos, Bruinrode wespenorchis, Christoffelkruid, Daslook, Dichte bermzegge, Donderkruid, Donkersporig bosviooltje, Eenbes, Eenbloemig parelgras, Fraai hertshooi, Geelgroene wespenorchis, Gele anemoon, Gele kornoelje, Gele monnikskap, Gevlekt hertshooi, Gewone bermzegge, Groene bermzegge, Grote bosaardbei, Grote keverorchis, Gulden boterbloem, Heelkruid, Klein heksenkruid, Herfsttijloos, Hokjespeul, Kleine kaardebol, Knollathyrus, Knolribzaad, Kraagroos, Kruidvlier, Kruisbes, Kruisbladwalstro, Lansvaren, Liebevrouwebedstro, Mannetjesorchis, Muskuskruid, Rood peperboomje, Ruig hertshooi, Ruig klokje, Ruwe dravik, Schedegeelster, Slanke sleutelbloem, Stengelloze sleutelbloem, Stijve naaldvaren, Stijve steenraket, Tongvaren, Torenkruid, Tweestijlige meidoorn, Viltroos, Vingerzegge, Vliegenschors, Vogelnestje, Wegedoorn, Welriekende agrimonie, Wild kattekruid, Winterlinde, Wit bosvogeltje, Witte engbloem, Witte rapunzel, Zwartblauwe rapunzel.

Broedvogels: **Appelvink**, **Boomklever**, Boomleeuwerik, Fluiters, **Groene Specht**, Kleine Bonte Specht, Middelste Bonte Specht, **Nachtegaal**, Wielewaal, Zwarte Specht.

Tot de kwalificerende soorten mogen ook nog 2 extra soorten uit bijlage 1 gerekend worden, indien deze voorkomen in het beheertype.

3. **N15.01 Duinbos = Blauw**

Planten: Bosaardbei, Bosanemoon, Bottelroos, Dalkruid, Dennenorchis, Donderkruid, Dubbelloof, Gebogen driehoeksvaren, Glad parelzaad, Grote keverorchis, Hengel, Klein wintergroen, Laurierwilg, Lelietje van dalen, Ruig viooltje, Ruige veldbies, Stekende wolfsklauw, Stengelloze sleutelbloem, Stofzaad, Vogelnestje, Tongvaren, Valse zandzegge, Voorjaarshelmkruid, Welriekende salomonszegel, Wilde hyacint.

Broedvogels: Blauwborst, Groene specht, Grote bonte specht, Kleine barsijs, Kleine bonte specht, Nachtegaal, Wielewaal, Zwarte specht.

4. **N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos = Donkergroen**

Planten: Bochtige klaver, Bosanemoon, Brede wespenorchis, Dalkruid, Dennenorchis, Dennenwolfsklauw, Dubbelloof, Duitse brem, Echte guldenroede, Fraai hertschooi, Gebogen driehoeksvaren, Geschubde mannetjesvaren, Gewone salomonszegel, Grote veldbies, Hengel, Klein wintergroen, Kleine keverorchis, Koningsvaren, Kranssalomonszegel, **Lelietje-van-dalen**, Linnaeusklokje, Mispel, Ruige veldbies, Schaduwkruiskruid, Steenbraam, Stekende wolfsklauw, Stengelloze sleutelbloem, Stippelvaren, Stofzaad, Valse salie, Valse zandzegge, Wilde narcis s.s., Witte klavervaring, Witte veldbies, Zevenster, Zweedse kornoelje.

Broedvogels: Appelvink, **Boomklever**, Boomleeuwerik, Fluiters, Geelgors, **Groene Specht**, Keep, **Kleine Bonte Specht**, Middelste Bonte Specht, Raaf, **Sijs**, **Vuurgoudhaan**, Wespindief, Wielewaal, Zwarte Specht.

5. **N16.03 Droog bos met productie = Beige**

Broedvogels: Appelvink, **Boomklever**, Boomleeuwerik, Fluiters, Geelgors, Groene Specht, Keep, Kleine Bonte Specht, Middelste Bonte Specht, Raaf, **Sijs**, **Vuurgoudhaan**, wespindief, wielewaal, Zwarte Specht.

6. **N12.02: Kruiden- en faunairijk grasland = Licht groen,**

Planten: Bochtige klaver, Draadklaver, **Echte koekoeksbloem**, **Gewone brunel**, Gewone margriet, **Gewone veldbies**, Grote ratelaar, **Kamgras**, Karwijvarkenskervel, Klavervreter, Klein vogelpootje, Knolvossenstaart, **Knoopkruid**, Moerasstruisgras, **Muizenoor**, Polei, Spits havikskruid, Waterkruiskruid, Witte munt, Zwarte zegge.

Dagvlinders: Argusvlinder, **Bruin blauwtje**, Bruine vuurvlinder, **Bruin zandoogje**, Groot dikkopje, **Hooibeestje**, **Icarusblauwtje**, **Kleine vuurvlinder**, Koevinkje, Oranjetipje.

Met deze informatie in ons achterhoofd zijn we aan de gang gegaan. We hebben al deze soorten bij ons onderzoek betrokken en doen daar in hoofdstuk 4.2 verslag van.

2.5 Beheerplannen

Om een beeld van het beheer te krijgen hebben we gesproken met de eigenaars en hun beheerplannen opgevraagd.

Klein Leeuwenhorst heeft voor de bossen een “Beheer- en werkplan Landgoed Klein Leeuwenhorst 2018 – 2028 van Bosgroep Midden Nederland”, waarin de beheervisie en de daaruit volgende werkzaamheden op landgoed Klein Leeuwenhorst beschreven zijn. De visie luidt: “Kostenefficiënt beheer gericht op visueel aantrekkelijk bos gemengd in soorten en leeftijden waarbij aandacht is

voor het zichtbaar maken en houden van de historie op Klein Leeuwenhorst. Houtoogst is geen doel op het landgoed, maar is een middel om beheer van het landgoed duurzaam te financieren.” Bij de huidige beheerswerkzaamheden in de bossen wordt dit plan gevolgd. In 2024 is er veel kapwerk verricht en zijn de stammen afgevoerd. Daarnaast is er elke week een groep vrijwilligers in de bossen aan het werk met het bosonderhoud: Snoeiwerk, bouwen van takkenrillen en opruimen van afval.

Het Zuid-Hollands Landschap beheert een driehoek ten noorden van de grote parkeerplaats, wat als recreatiebos is ingericht. In het recreatiebos krijgt de ondergroei in het bos een kans, waardoor een gevarieerde structuur in het bos ontstaat. De kleine stukjes kruiden- en faunarijk grasland worden gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd.

Voor de weilanden op Oud Leeuwenhorst is het beheer voornamelijk ingegeven door de broedvogelbescherming op een aantal weilanden en door het creëren van een goede weidegang voor de paarden. De weilanden met broedvogelbeheer worden tijdens het broedseizoen niet betreden. Dit wordt streng gehandhaafd. Na het broedseizoen wordt het gras gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd. De rest van de weilanden wordt afwisselend door de paarden begraasd, in de winter minder dan in de zomer. De hoofdsloten worden eenmaal per jaar gebaggerd. De Grote waternavel, die in alle sloten gevonden wordt, wordt door Rijnland bestreden.

3 Inventarisatiemethode

Wij hebben de voorkeur voor een digitale database en het liefst met een koppeling naar de NDFF, de Nederlandse Database voor Flora en Fauna, beter bekend als de Verspreidingsatlas.

De werkgroep Natuurinventarisatie Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst heeft gekozen voor Waarneming.nl omdat dit systeem al bekend is bij de leden van de werkgroep. Ingevoerde waarnemingen worden door deskundigen gevalideerd. Daarnaast maken we gebruik van INaturalist, omdat ook daar veel expertise aanwezig is. Alle waarnemingen die goed gevalideerd zijn komen automatisch in de NDFF terecht en daarmee voldoen wij aan deze wens.

3.1 Keuze en verschil Waarneming.nl en NDFF

Het grootste verschil tussen waarneming.nl en NDFF zit hoofdzakelijk in het gebied.

Waarneming.nl heeft de mogelijkheid het te inventariseren gebied exact over te nemen en van dat specifieke gebied worden de waarnemingen gegroepeerd in een mooi overzicht. Dit is de zogenaamde BioBlitz.

De NDFF is ingedeeld in kilometerhokken. Het gebied Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst zou in de NDFF uit vier verschillende KM-hokken bestaan. Via een BioBlitz in Waarneming.nl kun je de grenzen zelf bepalen.

De methode

Bij de inventarisatie is gebruik gemaakt van verrekijker, loepjes en veldgidsen. Maar daarnaast hebben we veel gefotografeerd. Voordeel van al deze foto's is dat ook thuis het determineren kan gebeuren. Met beeldherkenning kan bij onbekende soorten al een richting gevonden worden waarin men moet zoeken. Daarnaast biedt internet een ongekeerde hoeveelheid aan informatie over soorten. Vaak kan via de soortenorganisaties ondersteunende informatie over een soort opgezocht worden. Via soortenforums kunnen vragen gesteld worden aan soortenspecialisten. Bovendien vindt de validatie via Waarneming.nl gemakkelijker plaats als er foto's beschikbaar zijn.

De groep heeft ook nog andere determinatie hulpmiddelen gebruikt:

- Met microscopisch onderzoek zijn veel soorten gedetermineerd:
 - Alle micro-paddenstoelen
 - Veel macro-paddenstoelen
 - Alle algen en wieren
- Met een wildcamera zijn dieren, die 's nachts actief of heel schuw zijn, toch op de plaat gezet.
- Met een batdetector zijn de vleermuizen in kaart gebracht.
- Met een lichtval zijn de nachtvlindersoorten geteld.
- Met kevervallen zijn de kevers in kaart gebracht.
- Met een microscoop zijn strooiselmonsters uitgezocht op kleine landslakken.
- Met een schepnet zijn waterdieren gevangen (in de vegetatie en in de waterbodem)

3.2 Verschil wel/niet goedgekeurd en verklaring

Validatie van waarnemingen

Waarnemingen worden in Waarneming.nl, INaturalist en in de NDFF Verspreidingsatlas door deskundigen gevalideerd. Voor sommige soortgroepen zijn dit dezelfde validators.

Sommige waarnemingen worden niet of pas na lange tijd gevalideerd. Hiervoor zijn twee redenen:

- Voor sommige soortgroepen zijn er geen validators. Deze zullen waarschijnlijk nooit gevalideerd worden. Dit komt vooral bij insectengroepen voor.

- In bepaalde perioden worden heel veel waarnemingen ingevoerd voor een beperkt aantal validatoren waardoor een achterstand ontstaat. Denk bijvoorbeeld aan het paddenstoelseizoen.

Type soorten

Waarneming.nl maakt een onderscheid in soorten. Soorten worden ingedeeld in:

- Soorten: dit zijn de soorten die volledig op naam gebracht zijn en meetellen in het soortenaantal.
- Hybrides, synoniemen, varianten, ondersoorten en formae. Deze soorten tellen niet mee in het soortenaantal, maar staan wel in Waarneming.nl en in de NDFF database.
- Verzamelsoorten. Dit zijn waarnemingen die tot familieniveau op naam gebracht kunnen worden en tellen niet mee in het soortenaantal.

Validatie en expertise waarnemer

Door achterstanden in het valideren en het ontbreken van validatoren voor een aantal soortgroepen zijn veel waarnemingen nog niet gevalideerd of zullen niet gevalideerd worden.

We hebben daarom een aantal van de niet gevalideerde waarnemingen op een andere manier gevalideerd:

- In de werkgroep Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst is veel expertise aanwezig. De kennis van de groepsleden is verschillend, van een gedegen kennis tot een algemene kennisniveau. Daarnaast is er veel expertise in de KNNV Bollenstreek en andere KNNV-afdelingen waar we dankbaar gebruik van konden maken. Ook zijn specialisten uit de kennissenkring meegevraagd naar Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst om te helpen bij de inventarisatie.
- Naast onze werkgroep zijn nog vele onbekende waarnemers die het gebied Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst bezoeken en waarnemingen in Waarneming.nl ingevoerd hebben. Tussen deze waarnemers zijn voor onze groep bekende namen, zodat wij kunnen inschatten wat de waarde is van hun soortenkennis.
- De minizwammetjes en slijmzwammen zijn niet ingevoerd op Waarneming.nl, maar bij de Mycologische vereniging, omdat daar meer expertise aanwezig is over deze paddenstoelen. Deze waarnemingen komen ook weer in de NDFF verspreidingsatlas terecht.
- En tenslotte hebben we ook een aantal waarnemingen op iNaturalist ingevoerd om een validatie te verkrijgen. Ook die waarnemingen gaan door naar de NDFF verspreidingsatlas.

4 Welke soorten vonden we?

We konden dit jaar 2.118 soorten met zekerheid op naam brengen. We zijn in eerste instantie uitgegaan van de beoordeling op Waarneming.nl en hebben vervolgens de niet goedgekeurde waarnemingen aan experts voorgelegd. Van 122 soorten zijn we nog niet zeker. Dat kan in de loop van de tijd nog veranderen, als ze alsnog via Waarneming.nl worden goedgekeurd.

4.1 Waarnemingen en soorten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van al onze vondsten.

Soortgroep	Waarneming	Soorten		
	(minimaal soortniveau)	Gezien	Zeker	Onzeker
Planten	2.432	391	390	1
Mossen	213	40	39	1
Algen	2	1	1	0
Vogels	1.721	102	101	1
Geleedpotigen	614	85	77	8
Weekdieren	387	54	54	0
Zoogdieren	224	14	14	0
Vissen	19	6	6	0
Amfibieën en reptielen	13	3	3	0
Vliegen en muggen	1.292	209	193	16
Nachtvlinders	1.352	285	262	23
Kevers	979	176	176	0
Wantsen, cicaden en plantluizen	740	99	99	0
Bijen, wespen en mieren	348	88	77	11
Dagvlinders	251	20	20	0
Libellen en juffers	173	15	15	0
Insecten (overigen)	167	37	35	2
Sprinkhanen en krekels	103	11	11	0
Paddenstoelen	1.910	476	443	33
Slijmzwammen	23	20	20	0
Korstmossen	378	90	89	1
Totaal	13.341	2222	2125	97

Het is niet verbazingwekkend dat het aantal waarnemingen vele malen hoger is dan het aantal soorten, maar het is wel opvallend dat voor de verschillende soorten de verhouding erg verschilt. We vonden bijvoorbeeld 102 verschillende soorten vogels, maar deden wel 1721 waarnemingen. Dat wil zeggen dat we bij de vogels gemiddeld 17 waarnemingen per soort deden en bij de dagvlinders bijvoorbeeld ook, namelijk 251 waarnemingen en 20 soorten. Maar bij de paddenstoelen waren er gemiddeld maar 4 waarnemingen per soort en bij de planten 6 per soort.

De manier waarop de verschillende soorten zich presenteren, maakt duidelijk veel uit voor de kans dat je ze waarneemt. Vogels maken bijvoorbeeld veel geluid. Wantsen zitten het liefst op de achterkant van een blad. Bijen en andere vliegende insecten zitten erg kort stil. Andere geleedpotigen kruipen lekker tussen de grasstengels of hebben een prima dekkleur. Een andere verklaring is de manier waarop we identificeren. Minizwammen en sommige kleine paddenstoelen zijn te klein om met het blote oog goed waar te nemen. Daarvoor is een microscoop nodig om goed te kunnen identificeren. Dus doorgaans wordt daar 1 per soort ingevoerd.

4.2 Welke SNL soorten vonden we?

Voor Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst zijn, zoals in paragraaf 2.5 toegelicht, zes biotopen van belang namelijk: N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N14.02 Hoog- en laagveenbos, N14.03 Haagbeuken- en essenbos, N15.01 Duinbos, N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos en N16.03 Droog bos met productie.

De volgende SNL soorten zijn in Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst gevonden.

Soortnaam	Wetenschappelijke naam	Aantal	Biotoop
Planten			
Echte koekoeksbloem	<i>Silene flos-cuculi</i>	4	12.02 Kruiden en faunarijk grasland
Gewone brunel	<i>Prunella vulgaris</i>	4	12.02 Kruiden en faunarijk grasland
Gewone veldbies	<i>Luzula campestris</i>	4	12.02 Kruiden en faunarijk grasland
Kamgras	<i>Cynosurus cristatus</i>	3	12.02 Kruiden en faunarijk grasland
Knoopkruid	<i>Centaurea jacea</i>	4	12.02 Kruiden en faunarijk grasland
Muizenoor	<i>Pilosella officinarum</i>	1	12.02 Kruiden en faunarijk grasland
Daslook	<i>Allium ursinum</i>	3	15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos
Gele anemoon	<i>Anemone ranunculoides</i>	2	15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos
Lelietje van Dalen	<i>Convallaria majalis</i>	7	15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos
Bosanemoon	<i>Anemone nemorosa</i>	5	16.03 Droogbos met productie
Dagvlinders			
Bruin blauwtje	<i>Aricia agestis</i>	4	12.02 Kruiden en faunarijk grasland
Bruin zandoogje	<i>Maniola jurtina</i>	7	12.02 Kruiden en faunarijk grasland
Hooibeestje	<i>Coenonympha pamphilus</i>	7	12.02 Kruiden en faunarijk grasland
Icarusblauwtje	<i>Polyommatus icarus</i>	8	12.02 Kruiden en faunarijk grasland
Kleine vuurvinder	<i>Lycaena phlaeas</i>	23	12.02 Kruiden en faunarijk grasland
Vogels			
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	2	14.02 Hoog- een laagveenbos
Grote Bonte Specht	<i>Dendrocopos major</i>	2	14.02 Hoog- een laagveenbos
Appelvink	<i>C. coccythraustes</i>	1	14.03 Haagbeuken- en essenbos
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	6	14.03 Haagbeuken- en essenbos
Groene Specht	<i>Picus viridis</i>	7	14.03 Haagbeuken- en essenbos
Kleine Bonte Specht	<i>Dryobates minor</i>	2	14.03 Haagbeuken- en essenbos
Nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i>	17	14.03 Haagbeuken- en essenbos
Sijs	<i>Spinus</i>	5	14.03 Haagbeuken- en essenbos
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	1	15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos
Groene Specht	<i>Picus viridis</i>	12	15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos
Sijs	<i>Spinus</i>	5	15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos
Vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapilla</i>	5	15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	1	16.03 Droogbos met productie
Vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapilla</i>	5	16.03 Droogbos met productie
Groene Specht	<i>Picus viridis</i>	2	16.03 Droogbos met productie

4.3 Welke zeldzaamheden vonden we?

De Verspreidingsatlas houdt voor een aantal soortgroepen de zeldzaamheid bij. Deze zeldzaamheid klopt vaak beter dan die via Waarneming.nl. Voor de soorten die in de Verspreidingsatlas worden bijgehouden hebben we de categorieën zeer zeldzaam en zeldzaam aangehouden. Voor de categorieën, die niet in de Verspreidingsatlas worden bijgehouden, hebben we de categorieën zeer zeldzaam en zeldzaam van Waarneming.nl aangehouden. Zie voor verder details Hoofdstuk 8.

We vonden de volgende **zeer zeldzame** soorten:

Soortnaam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep
Euborellia annulipes	<i>Euborellia annulipes</i>	Insecten overig
Trimerocaecilius becheti	<i>Trimerocaecilius becheti</i>	Insecten overig
Blozende korstkogelzwam	<i>Hypoxylon rutilum</i>	Paddenstoelen
Braamporiebultje	<i>Didymella applanata</i>	Paddenstoelen
Bramenkarafjeszwam	<i>Valsa ceratophora</i>	Paddenstoelen
Bruinige druppeltrilzwam	<i>Tremella indecorata</i>	Paddenstoelen
Crème plooiwies	<i>Hypochniciellum ovoideum</i>	Paddenstoelen
Crème schijfzwammetje	<i>Bisporella pallescens</i>	Paddenstoelen
Eencellig braamsnavelkogeltje	<i>Gnomoniella rubicola</i>	Paddenstoelen
Eikenkerfzwammetje	<i>Pseudovalsa umbonata</i>	Paddenstoelen
Esdoornuitbreekkogeltje	<i>Diaporthe pustulata</i>	Paddenstoelen
Frambozenfranjekelkje	<i>Brunnipula clandestina</i>	Paddenstoelen
Frambozenknappzakje	<i>Lophiotrema curreyi</i>	Paddenstoelen
Galvormende kelderzwamparasiet	<i>Nodulisporium cecidiogenes</i>	Paddenstoelen
Gebarsten huidje	<i>Phanerochaete laevis</i>	Paddenstoelen
Geelkernig schorsschijfje	<i>Eutypa flavovirens</i>	Paddenstoelen
Gelaagde poria	<i>Perenniporia medulla</i>	Paddenstoelen
Gestreken elfendoekje	<i>Hypochnicium lundellii</i>	Paddenstoelen
Gewimperd meniezswammetje	<i>Volutella ciliata</i>	Paddenstoelen
Grasschoteltje	<i>Psilachnum eburneum</i>	Paddenstoelen
Groot sporendooze	<i>Licea variabilis</i>	Paddenstoelen
Grootsporige karafjeszwam	<i>Valsa ambiens</i>	Paddenstoelen
Hazelaarkorstkogelzwam	<i>Biscogniauxia anceps</i>	Paddenstoelen
Kersentrilzwam	<i>Craterocolla cerasi</i>	Paddenstoelen
Knotskussentjeszwam	<i>Hypocrea alutacea</i>	Paddenstoelen
Knotsrouwkorstje	<i>Tomentella subclavigera</i>	Paddenstoelen
Korstvormig schorsschijfje	<i>Diatrype stigma</i>	Paddenstoelen
Kruidenbootje	<i>Hypoderma commune</i>	Paddenstoelen
Loofhoutpuzzelkorstje	<i>Dendrothele alliacea</i>	Paddenstoelen
Melig waswebje	<i>Ceratobasidium pseudocornigerum</i>	Paddenstoelen
Okergeel meniezswammetje	<i>Bionectria ochroleuca</i>	Paddenstoelen
Pseudocercospora depazeoides	<i>Pseudocercospora depazeoides</i>	Paddenstoelen
Ramularia gei	<i>Ramularia gei</i>	Paddenstoelen
Rietspleetmondje	<i>Scirrhia rimosa</i>	Paddenstoelen
Roze dennenschorszwam	<i>Peniophora pini</i>	Paddenstoelen
Ruig rouwkorstje	<i>Tomentella fibrosa</i>	Paddenstoelen
Schorsstippelkogeltje	<i>Lophiostoma corticola</i>	Paddenstoelen
Verzonken kogelzwam	<i>Eupixylon udum</i>	Paddenstoelen
Viltig lintwormspoor	<i>Helminthosporium velutinum</i>	Paddenstoelen
Wit franjevlies	<i>Piloderma byssinum</i>	Paddenstoelen
Wrattige waskorstzwam	<i>Eichleriella deglubens</i>	Paddenstoelen
Zakjesbolletje	<i>Bactridium flavum</i>	Paddenstoelen

Soortnaam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep
Zuringbladvleeschimmel	<i>Ramularia rubella</i>	Paddenstoelen
Braamkogeltje	<i>Paradidymella clarkii</i>	Paddenstoelen
Bittere scheefbloem	<i>Iberis amara</i>	Planten
Gewone boomwrat/Bloedweizwam	<i>Lycogala epidendrum</i>	Slijmzwammen
Goudhartkalkbekertje	<i>Craterium aureonucleatum</i>	Slijmzwammen
Peervormig draadwatje	<i>Trichia decipiens</i>	Slijmzwammen
Kaukasische dwerggrondel	<i>Knipowitschia caucasica</i>	Vissen
Aardschijfje	<i>Lucilla scintilla</i>	Weekdieren
Zandslak	<i>Theba pisana</i>	Weekdieren

4.4 Welke invasieve exoten vonden we?

We vonden de volgende invasieve exoten⁵:

Naam	Wetenschappelijke naam	Aantal
Nijlgans	<i>Alopochen aegyptiaca</i>	40
Rode Amerikaanse rivierkreeft	<i>Procambarus clarkii</i>	28
Reuzenberenklauw	<i>Heracleum mantegazzianum</i>	3
Grote waternavel	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>	15
Smalle waterpest	<i>Elodea nuttallii</i>	1
Alsemambrosia	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>	1
Iepenizaggalwesp	<i>Aproceros leucopoda</i>	4

⁵ Unielijst Invasieve exoten. <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/invasieve-exoten/unielijst-invasieve-exoten>

5 Wat viel op?

In de volgende paragrafen geven we een korte impressie van hetgeen we gevonden hebben en wat kenmerkend is voor het gebied.

5.1 Planten

Door Maud van der Veen

We hebben 391 verschillende soorten planten op Leeuwenhorst gevonden. Dit aantal is zo hoog, omdat er veel verschillende biotopen op Leeuwenhorst te onderscheiden zijn: de weilanden, de sloten en de verschillende typen bos.

Weilanden

De meeste weilanden liggen in Oud Leeuwenhorst. Ze worden voornamelijk gebruikt om de paarden van Stal Kees Wassenaar te weiden. De paarden staan ongeveer 8 maanden in de weide. Daarna kan het gras herstellen. In het broedseizoen zijn een aantal percelen langer gesloten tot 1 mei of zelfs tot 15 juni om de broedvogels te beschermen. We hebben alle weilanden geïnventariseerd en zeker 166 verschillende planten gevonden. Gemiddeld vonden we per weiland ongeveer 30 verschillende soorten.

In de weilanden, waar in het voorjaar geen paarden komen, omdat ze gesloten zijn voor de broedvogels, was het één grote bloemen- en kruidenweelde. In de weilanden waar schapen grazen was er ook veel diversiteit. Maar in de weilanden waar de paarden het hele jaar grazen was de diversiteit beduidend lager.

Na de maaibeurten in de vogelweiden kwam de bloei nog maar beperkt terug, omdat de paarden daar dan ook grazen.

Beekpunge

Pijptorkruid

Rode waterereprijs

Blauw glidkruid

Pinksterbloem

Moerasvergeet-mij-nietje

De Bossen

De bossen liggen voor het grootste deel in Klein Leeuwenhorst. In Oud Leeuwenhorst liggen een paar verspreide bosjes. Zoals in paragraaf 2.3 al beschreven

We onderscheiden 5 verschillende bostypen:

1. Hoog-laagveen bos,
2. Haagbeuken- en Essenbos,
3. Duinbos,
4. Dennen-, Eiken- en Beukenbos,
5. Droog bos met productie

De bossen hebben allemaal een verschillend karakter. We laten per gebied een kenmerkende boomsoort zien.

1. Hoog-laagveen bos
Zwarte Els

2. Haagbeuken en Essenbos
Gewone Es

3. Duinbos
Grove Den

4. Dennen, eiken en beukenbos
Beuk

5. Droogbos met productie
Zomereik

Oude bomen
Oude Beuk

Maar daarnaast waren er natuurlijk ook kleinere planten te zien. Ze groeien op de open plekjes om wat licht te vangen. We laten drie leuke soorten per bostype zien.

Laagveen bos			
	Brandnetel	Riet	Kale Jonker
Haagbeuk- en Essenbos			
	Gewone veldbies	Voorjaarshelmkruid	Bosveldkers
Droogbos met productie			
	Groot Heksenkruid	Klimopereprijs	Hennepnetel
Duinbos			
	Tengere rus	Akkerhoornbloem	Klein vogelpootje
Dennen-, Eiken- en Beukenbos			
	Lelietje van dalen	Bosandoorn	Rankende helmbloem

5.2 Oeverplanten inventarisatie

Door Maud van der Veen

Het Oeverplanten onderzoek

Het 'Oeverplanten' onderzoek⁶ brengt in kaart met welke oevers het goed gaat en welke oevers van een aangepast beheer of herinrichting zouden kunnen profiteren. Het is Citizens Science onderzoek van Naturalis.

In een polderlandschap bieden de oevers vaak goede kansen voor 'wilde natuur' en belangrijke schuilplaatsen voor diverse planten- en diersoorten. De inrichting, de bodem en het beheer van de oevers bepalen de soortenrijkdom. Zonder beheer zal een sloot zich in een moeras ontwikkelen, daarna in een struweel en uiteindelijk in een bos.

Om de watergang open te houden is het noodzakelijk om onderhoud uit te voeren.

Noodzakelijk beheer betekent:

- de oever maaien,
- de overtollige waterplanten verwijderen en
- de waterbodem baggeren.

'Natuurvriendelijk' beheer betekent liefst met een frequentie en in een periode wanneer de verstoring van de flora & fauna zo klein mogelijk is.

- De voorkeurperiode voor het maaien is tussen 15 juli en 15 maart. Baggeren is met voorkeur in september - oktober uitgevoerd en niet vaker dan eens per acht jaar.
- gefaseerd of sinus maaien (25% van de vegetatie gespaard). En het maaisel ten minsten 48 uur laten liggen, dan afvoeren.
- gefaseerd baggeren (25% van de waterbodem gespaard) en de bagger afvoeren.

Voor de Oeverplantencheck zijn de volgende planten van belang. Het zijn de indicatorsoorten.

1 Riet	9 Moerasandoorn	17 Heelblaadje
2 Lisdodde	10 Grote kattenstaart	18 Dotterbloem
3 Grote Brandnetel	11 Koninginnekruid	19 Moerasspirea
4 Haagwinde	12 Echte valeriaan	20 Gewone brunel
5 Bitterzoet	13 Wolfspoot	21 Wilde bertram
6 Harig wilgenroosje	14 Watermunt	22 Grote ratelaar
7 Hondsdraf	15 Moerasvergeet-mij-nietje	23 Egelboterbloem
8 Gewone smeerwortel	16 Gele lis	24 Echte koekoeksbloem

Door volgens een vast patroon de indicatorsoorten langs- en in de sloot in kaart te brengen, komt een kleurcode naar voren, die de kwaliteit van de oever weergeeft.

Het beheer van de weilanden en oevers op Leeuwenhorst:

In Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst zijn heel veel sloten, voornamelijk tussen de weilanden, maar ook in het bos zijn enkele sloten te vinden. De meeste checks zijn dan ook in Oud Leeuwenhorst gedaan, omdat daar de meeste weilanden liggen. In de bossen liggen ook enkele sloten, die veelal dichtgeslibd zijn. Die hebben we niet meegenomen.

Veel van de weilanden zijn in het broedseizoen gesloten om de weidevogels rustig te laten broeden. Daarna worden ze gemaaid en dan gebruikt om paarden te laten grazen. De paarden vertrappen de slootkanten, omdat ze water drinken. De mest blijft op de weilanden liggen en de voedingsstoffen wateren af naar de sloten.

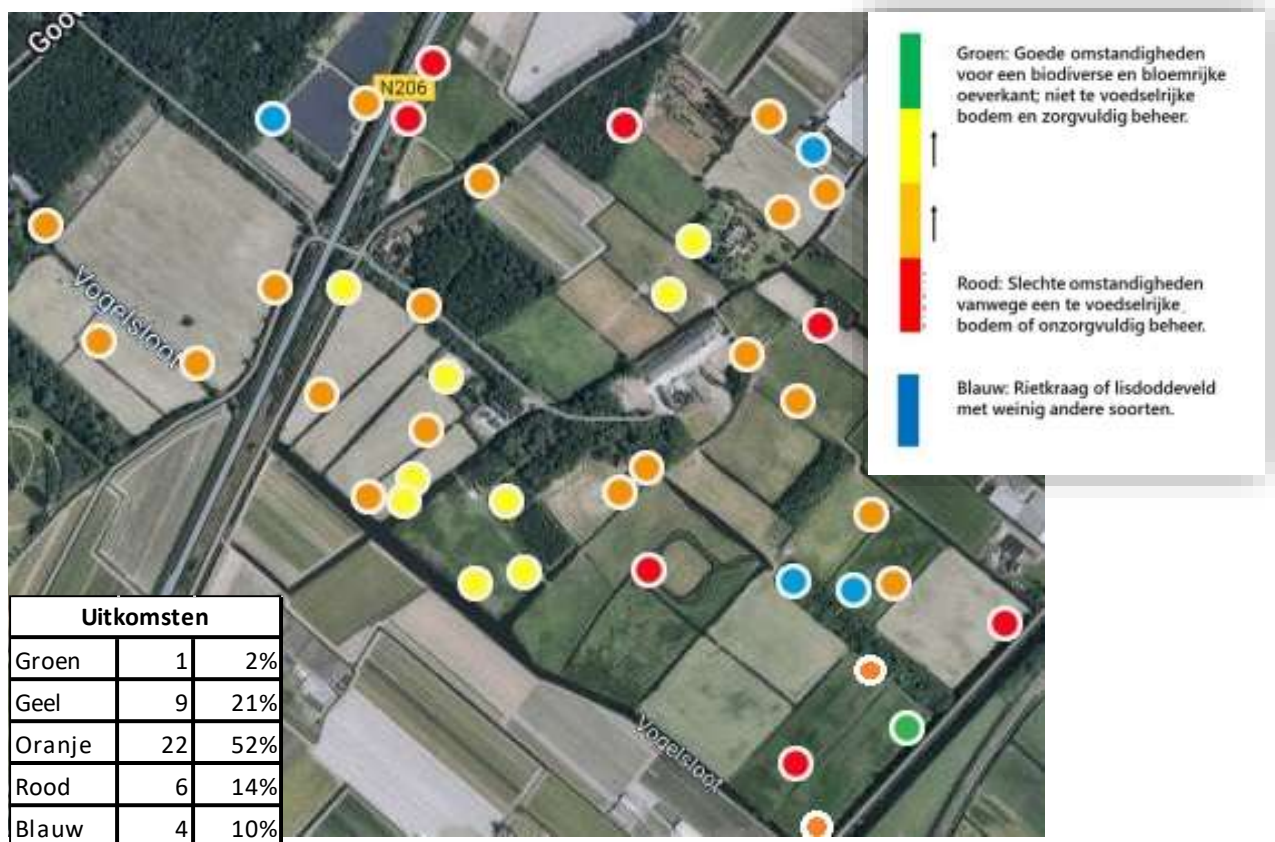
De weilanden zijn direct na de sluiting van het broedseizoen (15 juni) ongefaseerd gemaaid en een week later zijn de oevers gemaaid. Het maaisel is afgevoerd.

Een aantal grotere sloten is in het najaar uitgebaggerd, maar de kleinere sloten niet.

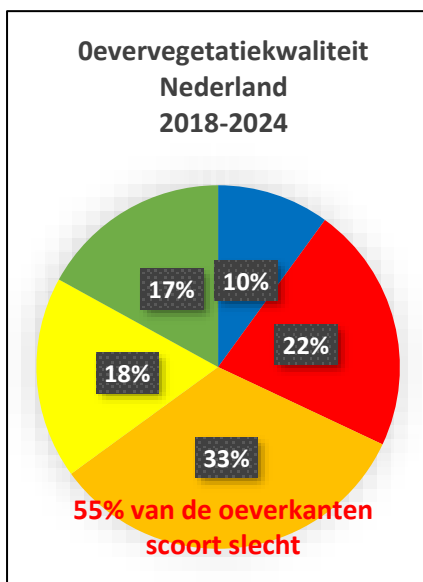
⁶ MijnOEVERPLANTEN.nl

Uitkomsten

We hebben tussen 15 mei en 15 september bij 42 sloten een Oeverplanten check gedaan. Onderstaand kaartje geeft de locatie en de uitkomst weer.

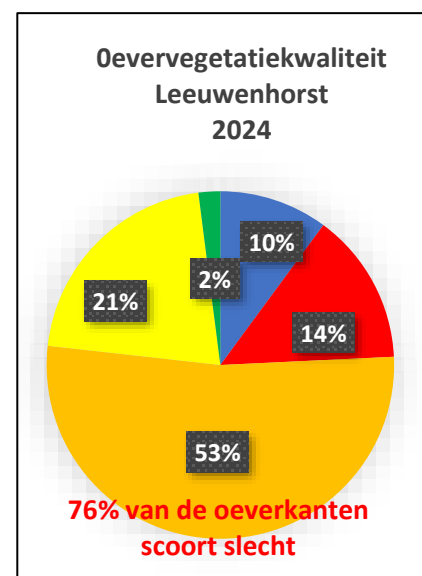

Over het algemeen kunnen we vaststellen dat het met 76% van de sloten op Leeuwenhorst niet goed gaat. 14 % kleurt rood, 10% is met riet dichtgegroeid en 52% heeft een te voedselrijke bodem.

Hier een vergelijking tussen de oevervegetatiekwaliteit in Nederland⁷ en op Leeuwenhorst.

De landelijke checks laten een beter beeld zien dan Leeuwenhorst, hoewel 55% ook als slecht wordt gekwalificeerd.

⁷ <https://sites.google.com/view/oeverplanten/>

5.3 Mossen

Door Michel Langeveld

Wat zijn mossen?

Wat mossen zo uniek maakt, is hun eenvoudige structuur. Ze hebben geen wortels zoals de meeste andere planten, maar in plaats daarvan hebben ze kleine draadvormige structuren genaamd rhizoïden, die hen helpen om zich aan oppervlakken te hechten en water en voedingsstoffen op te nemen. Mossen hebben ook geen echte vaten om water te transporteren, dus ze zijn afhankelijk van capillaire werking en diffusie voor het transport van water en voedingsstoffen door hun lichaam. Naast hun ecologische functie als bodembedekkers spelen mossen een grote rol bij het vasthouden van vocht en het voorkomen van bodemerosie. Ze absorberen water als een spons en helpen zo bij het reguleren van de waterhuishouding in hun omgeving. Bovendien dienen mossen als habitat en voedselbron voor verschillende kleine organismen, zoals insecten, slakken en kleine zoogdieren. Hoewel ze misschien klein en bescheiden lijken, spelen mossen een cruciale rol in het ecosysteem en verdienen ze zeker meer waardering voor hun unieke eigenschappen en ecologische waarde.

Inventarisatie

In Leeuwenhorst hebben we diverse mossen gevonden en gedetermineerd aan de hand van onze eigen expertise, literatuur en validaties op de websites waarneming.nl en iNaturalist. In totaal hebben we 212 waarnemingen geregistreerd met betrekking tot deze soortgroep, die behoren tot 40 verschillende soorten. Dit aantal is lager dan in Wassergeest (62 soorten). De meeste soorten die we vonden, zijn algemeen voorkomende soorten, en een paar van onze mossen komen zeldzaam voor in Nederland.

Bruine stip is waar een soort voor het eerst gevonden is.

Soorten

Hierbij een overzicht van de door ons gevonden soorten:

Bladmos	Slaapmos	8
	Topkapselmos	26
	Veenmos	0
Levermos	Bebladerd levermos	4
	Thalleuze levermos	2

De volgende soorten kwamen het meeste voor:

- Gesnaveld klauwtjesmos - *Hypnum cupressiforme* (20x)
- Fijn laddermos - *Kindbergia praelonga* (19x)
- Gewoon sterrenmos - *Mnium hornum* (16x)
- Gewoon dikkopmos - *Brachythecium rutabulum* (14x)

Leuke weetjes over de algemene soorten

<- Parapluutjesmos (*Marchantia polymorpha*)

Dit thalleuze levermos kwamen we met name tegen in de voormalige bomenplantage in Oud Leeuwenhorst. Er was een zeer grote populatie aanwezig van zowel mannelijke als vrouwelijke planten. We vonden deze soort op de grond. Aan het einde van onze inventarisatie werd de plantage geruimd en daarmee verdween ook het mos.

Helmroestmos (*Frullania dilatata*)

->

Een bebladerd levermos die voorkomt op boomschors. Het heeft onderblaadjes in de vorm van een Duits legerhelm, waar het zijn naam aan dankt. We vonden deze soort in zowel Klein- als Oud Leeuwenhorst.

<- Fraai haarmos (*Polytrichum formosum*):

Dit topkapselmos komt voor op de grond. We kwamen hem alleen tegen in Klein Leeuwenhorst. Hij is makkelijk te herkennen. De lancetvormige blaadjes zijn donkergroen en de bladrand is scherp getand.

Bleek boomvorkje (*Metzgeria furcata*)

->

Een thalleuze levermos dat algemeen voorkomt in Nederland. Het heeft een bleekgroene tot lichtgele kleur, wat de naam "bleek" in de Nederlandse naam verklaart. Het komt voor op schaduwrijke, vochtige plekken en kan goed overleven in gebieden met een hoge luchtvochtigheid. Het groeit vaak op oude bomen, zoals eiken, beuken of populieren.

Bijzondere soorten

De volgende soorten zijn opmerkelijk te noemen:

Kalksmaltandmos

Het Kalksmaltandmos vonden we op een strook langs de N206 die onderdeel uitmaakt van ons inventarisatiegebied. Dit gebied is aangelegd met zand uit de Coepelduynen. Hierdoor is het gebied vrij kalkrijk, wat ervoor zorgt dat er ook veel duinsoorten voorkomen die normaal alleen dichterbij de kust te vinden zijn. In Nederland komt het Kalksmaltandmos zeldzaam voor. Het staat op de rode lijst in de categorie 'bedreigd'. Het is te herkennen aan de slanke, spitse, donkergroene bladeren.

Duinkronkelblad

Het Duinkronkelbladmos vonden we op dezelfde groeiplaats als het Kalksmaltandmos. Het blad wordt vanuit de bladvoet geleidelijk smaller. De bladtop heeft een stekelpuntje. Het sporenkapsel is geelgroen op een geknikte steel. In Nederland komt het zeldzaam voor. Het staat op de rode lijst in de categorie 'gevoelig'.

Riviersterretje

Het riviersterretje is goed te herkennen aan de verspreide, afgeronde broedkorrels op de bovenkant van de bladschijf – opvallend is dat de nerf vrijwel nooit broedkorrels draagt. In Nederland is deze soort relatief zeldzaam en vooral bekend uit de gebieden rondom de grote rivieren. Deze soort komt voor op bomen, in waterpartijen en zelden op stenige bodems.

We kwamen het riviersterretje twee keer tegen in ons inventarisatiegebied. In ons geval werd het gevonden op een stenige bodem, hetgeen het extra bijzonder maakte. De waarneming deden we in een klein groeigebied rondom het klimbos en is gevalideerd op Waarneming.nl en iNaturalist.

5.4 Vogels

Door Sarah Humphrey

Juvenile Bosuil (Sjaak Weijers)

Het landgoed Leeuwenhorst is ontstaan op de gronden van de Abdij van Leeuwenhorst. Dit klooster werd in de Tachtigjarige Oorlog verwoest. Op het kloosterterrein ontstonden in de loop der eeuwen vier verschillende buitenplaatsen: Oud Leeuwenhorst, Dijkenburg, Nieuw Leeuwenhorst en Klein Leeuwenhorst. De landgoederen van Leeuwenhorst liggen op de brede strandwal tussen Noordwijk-Binnen en Noordwijkerhout. De naam 'Leeuwenhorst' is een samenstelling van Lee en Horst, samen betekenen ze 'watergang' en 'hoger gelegen grond'. De bossen van Oud en Klein Leeuwenhorst bestaan grotendeels uit loofbos, op enkele plaatsen zijn dennenbosjes aanwezig. Oud en Klein Leeuwenhorst zijn in particulier bezit en deels opengesteld voor bezoekers.

Inventarisatiemethode

In 2024 hebben wij de vogels op Oud- en Klein Leeuwenhorst geïnventariseerd. Oud Leeuwenhorst ligt oostelijk van de N206 en de Leeweg en beslaat 58 hectare; Klein Leeuwenhorst ligt tussen de Gooweg en de N206 en beslaat 54 hectare, waarvan 30 hectare bos is. Het is zeker niet de eerste keer dat beide gebieden zijn onderzocht. Het hele gebied inclusief Nieuw Leeuwenhorst is in 1973 en 1974 geïnventariseerd. Klein Leeuwenhorst is in 1984 onderzocht en in 1985 werd Oud Leeuwenhorst geïnventariseerd. In 1988 zijn in het broedseizoen incidentele waarnemingen gedaan.

Wij hanteerden een laagdrempelig onderzoeksmethode. Als groep gingen wij een keer per maand samen het gebied in om te kijken en te luisteren naar de vogels, die wij tegenkwamen. Het hele jaar door zijn leden van de inventarisatiegroep ook op andere willekeurige dagen en tijdstippen zelf gaan wandelen. De waarnemingen van andere bezoekers door het jaar heen zijn ook in het overzicht opgenomen. Wij hebben geen Broedvogelmonitoring Project (BMP) uitgevoerd.

De meeste waarnemingen van vogels zijn in de bossen op de landgoederen gedaan, er zijn weinig waarnemingen van weidevogels. Dit komt doordat op enkele weilanden, die gebruikt worden door het bedrijf Stal Wassenaar, beheercontracten lagen via de Groene Klaver. Het bedrijf krijgt een subsidie van de overheid als zij later maaien, weidevogels beschermen en/of later beginnen met beweiden. Stal Wassenaar en de Groene Klaver volgen de lijn dat deze percelen niet betreden worden tijdens het broedseizoen. Ook niet voor onze inventarisatieactiviteiten waar we ook weidevogeldata en gewasdata verzamelden. De inventarisatie ter plekke kon dus pas weer na 15 juni plaatsvinden. Daardoor konden wij de Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL) soorten die voor de weilanden gelden, in de betreffende broedperiode niet tellen.

Resultaten van de inventarisatie

In totaal zijn er in 2024 op Oud- en Klein Leeuwenhorst 1.767 waarnemingen gedaan van vogels, verspreid over beide gebieden (*fig. 1 en 2*). Dit is goed voor 13% van alle waarnemingen. Kijkend naar de soortenaantallen, zijn er in totaal 104 verschillende soorten waargenomen, goed voor 5% van alle waarnemingen. Van deze 104 soorten zijn 8 ervan overvliegende vogels, dat betekent dat het totaal aantal soorten die in 2024 in Oud en Klein Leeuwenhorst gezien zijn op 96 komt.

Vogels: 13 % van alle waarnemingen

Vogels: 5% van alle soorten

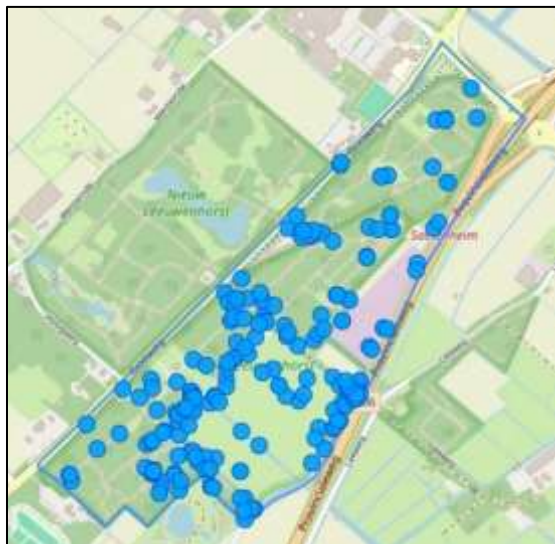

Fig. 1 Locatiestippen van vogelwaarnemingen op Klein Leeuwenhorst

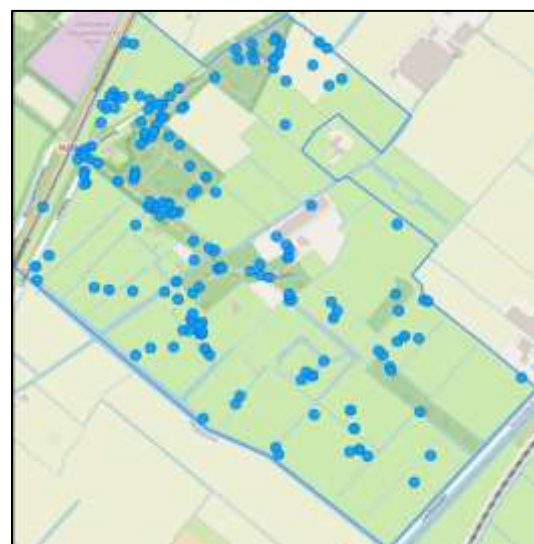

fig. 2 Locatiestippen van vogelwaarnemingen op Oud Leeuwenhorst

Van de 96 vogels die ter plaatse zijn waargenomen, zijn er 9 soorten die 50 of meer keren zijn genoteerd (*fig. 3*). De meest talrijke soort is de Grote Bonte Specht met 91 waarnemingen. Van de roofvogels is de Buizerd het meest gezien. Deze soort heeft ook met succes gebroed, een paartje wist op Oud Leeuwenhorst twee jongen groot te brengen. Behalve de Blauwe Reiger, zijn alle andere soorten van de top-negen bosvogels. Op zich niet zo verrassend, omdat het gros van de vogelwaarnemingen in de bossen is gedaan.

Wel is een aantal soorten uit beide gebieden verdwenen. Van de broedvogels van de inventarisaties van 1984 en 1985 zijn de Bonte- en Grauwe vliegenvanger in 2024 niet meer gezien. Hetzelfde geldt voor de Ransuil en de Ringmus. Net zo talrijk als 40 jaar geleden zijn de Koolmees en de Roodborst, terwijl de Grote Bonte Specht geniet van een opmars. In 1984/85 is deze soort maar vijf keer waargenomen.

Soort	Eerste waarneming	#
▲ Grote Bonte Specht - <i>Dendrocopos major</i>	2024-01-04 10:40	91
▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	2024-01-04 09:34	83
▲ Merel - <i>Turdus merula</i>	2024-01-03 15:44	76
▲ Roodborst - <i>Erithacus rubecula</i>	2024-01-03 15:45	74
▲ Winterkoning - <i>Troglodytes troglodytes</i>	2024-01-04 09:30	72
▲ Koolmees - <i>Parus major</i>	2024-01-01	68
▲ Gaai - <i>Gerrulus glandarius</i>	2024-01-04 10:46	57
▲ Blauwe Reiger - <i>Ardea cinerea</i>	2024-01-03 15:50	54
▲ Vink - <i>Fringilla coelebs</i>	2024-01-04 10:56	50

fig. 3 Top 9 waargenomen vogels in 2024

Bijzondere waarnemingen

In hoofdstuk 5.7 is kunt u een verslag van de Wildcameragroep lezen en hoe men probeerde de Boommarter voor de camera te lokken door een stok horizontaal tussen twee bomen te bevestigen. De Boommarter werkte helaas niet mee, maar er verschenen wel vier roofvogels voor de camera: de Havik, de Buizerd, de Bosuil en de Sperwer.

De opnames van de Havik laten zien dat deze soort wel aanwezig is op Oud Leeuwenhorst, de enige andere waarneming is van een overvliegende vogel.

Havik (opname wildcamera)

Ook de Bosuil verscheen op de stok. Er hangt vlakbij een nestkast, dus het is op zich niet zo bijzonder dat de vogel graag gebruik maakt van de opstelling van de Boommarter.

In het kader van het Bosuilen onderzoek zijn er verschillende kasten in het gebied opgehangen, die regelmatig worden gecontroleerd. De succesvolle broedsels worden geringd. In 2024 zijn er drie nesten: één met vijf jongen, één met vier en een met drie. Helaas is er een uiltje, dat al geringd was, dood gevonden.

Bosuil (opname wildcamera)

Buizerd met prooi (Opname wildcamera)

Deze Buizerd heeft net wat gevangen. Het is moeilijk de prooi soort vast te stellen, maar het lijkt erop dat hij een Kauw of een Zwarte kraai wist te pakken.

Deze Sperwer wacht op een onfortuinlijke bosvogel... (Het blikje dat op de stok bevestigd is, bevat lokvoer voor de Boommarter).

Deze soort is in 2024 25 keer waargenomen en heeft ook met succes gebroed. Op 29 juli zijn er op Klein Leeuwenhorst drie juveniele vogels gezien en roepend gehoord.

Sperwer (Opname wildcamera)

Literatuur

Dijk, J. van en Hoek, D. (1989). *Vogels van Noordwijk en omstreken*. Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk.

Verkade, H. (2014). *Leeuwenhorst* in Hattum, P. van en Venderbosch, P., eindredactie (2014). *Gebieden der wijs: 24 Gebiedsbeschrijvingen in de Bollenstreek (p. 46-48)*. KNNV Uitgeverij.

5.5 Waterdieren

Door Wim Kuijper

In 2024 is gekeken naar de waterdieren die in Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst voorkomen. Het meeste water in dit gebied is er in de vorm van sloten. Een lengte van diverse kilometers aan sloten ligt voornamelijk in het open graslandgebied tussen het beboste westdeel en de Leidsevaart in het oosten. Zij staan in verbinding met elkaar, de waterstand wordt geregeld naar de richtlijnen van het waterschap. In droge tijden zal er water van de Haarlemmer Trekvaart ingelaten worden. Door het vele water was het niet mogelijk om in korte tijd een goed beeld te krijgen van de waterfauna en -flora in het onderzoeksgebied. Op 8 locaties is onderzoek verricht en op diverse plekken zijn opvallende water- en oeverplanten waargenomen. Het zijn dus maar 'speldenprikken'. De basis van dit hoofdstuk zijn de opnamen op enkele locaties, aangevuld met losse waarnemingen van enkele inventariseerders.

Methode

Met een net of zeef werd door de water- en oevervegetatie geschept. Van enkele grote planten werd het blad afgezocht. Zo zitten er op de onderkant van waterleliebladen vaak waterdieren. Vooral met een stevige handzeef werd bodemmateriaal doorgezeefd om de dieren te vinden die op de bodem kruipen of iets in de bodem ingegraven zitten. De meeste soorten of groepen werden in het veld herkend en weer teruggegooid. Door de methode werden er nauwelijks vissen gevangen, ook de heel kleine dieren – zoals watervlooien – komen hier niet ter sprake.

Resultaat

Naast de waterdieren werd gelet op de vegetatie. Op veel plekken waren er nauwelijks waterplanten te vinden. We zagen op enkele locaties Witte waterlelie, blaasjeskruid, kroos en Grof hoornblad. Langs de oevers vooral grassen, Grote egelskop e.d. Verspreid over het gebied werd door diverse waarnemers nog een aantal water- en oeversoorten gevonden, zoals Zwanenbloem, Pijlkruid, Veenwortel, Grote waternavel en diverse kroossoorten.

Geprobeerd is zoveel mogelijk verschillende watertypen te onderzoeken. De waterslakken en mossels worden in het hoofdstuk Weekdieren genoemd. In totaal komen er minstens 21 weekdiersoorten voor.

De grote vijver ten zuidoosten van het landhuis Klein Leeuwenhorst heeft een zandbodem met daarop een laagje modder. Het water is helder. De fauna was arm. Alleen vlokreeften en duikerwantsen waren algemeen. Enkele Tiendoornige stekelbaarsjes zaten in ons net. We vonden op diverse plaatsen langs de oevers jonge Rode Amerikaanse rivierkreeftjes (enkele cm groot). Op het gazon tussen de vijver en het landhuis liep een volwassen dier. Het is bekend dat deze dieren tochten over land maken, op zoek naar nieuwe wateren. Leuk was de aanwezigheid van mooie kolonies van zoetwatermosdiertjes op de onderkant van veel waterleliebladeren. Door de helderheid zagen we dat er in de bodem een populatie van Zwanenmossels aanwezig was.

*Rode Amerikaanse rivierkreeft,
grote vijver Klein Leeuwenhorst.*

*Mosdierkolonies op de onderkant
van een waterlelieblad.*

Bij de overgang van deze vijver naar een brede poldersloot was de oeverfauna iets minder arm. Samen met enkele locaties in graslandsloten vonden we in het poldergebied een aantal bekende zoetwaterslakken. Deze soorten kwamen slechts in kleine aantallen voor en soms maar enkele per locatie. In de plantenrijke ringsloot op het weiland tussen De Halle en de Leidsevaart hadden we een soortenrijkere fauna verwacht, maar ook daar maar enkele Puntige blaashorens en Ovale kapslakjes op de onderkant van waterleliebladen. We vingden vooral jonge en een volwassen Rode Amerikaanse rivierkreeft. Er zwommen Tiendoornige stekelbaarzen in deze sloot. Een opvallend dier is altijd de Staafwants, een soort wandelende tak onder water. Deze waterwants kwamen we op twee locaties tegen. Op een enkele plek, vooral die met veel oevervegetatie, waren veel libellenlarven aanwezig. Zij zijn niet op soort gedetermineerd. Op een van de locaties werd een Kleine watersalamander gevangen.

Over het algemeen lag het aantal waterdieren per locatie onverwacht laag. Oorzaak? Op veel plaatsen lag veel modder op de bodem en ontbraken waterplanten. Dit is weer van invloed op de soortenrijkdom. In het gebied zijn veel rivierkreeften aanwezig. We denken dat vooral hiervan een grote negatieve invloed uitgaat op de waterfauna en –vegetatie.

Staafwants, sloot oost van provinciale weg.

Vissen

Een enkele keer zagen we grote vissen. Karpers of Brasems kunnen door hun voedselzoeken modder opwervelen, regelmatig was het water troebel. Twee voor ons onbekende visjes bleken een Marmergrondel en de Kaukasische dwerggrondel te zijn. Dit zijn, net als de rivierkreeften, exoten die hier niet thuishoren. Gelukkig kwamen er nog op enkele locaties Tiendoornige stekelbaarzen voor. Waarschijnlijk leven ze algemeen in dit gebied. Andere vissen zijn moeilijker te vinden, hiervoor moeten we intensiever vangen en andere technieken gebruiken.

Marmergrondel

Noordwijk - Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst 2024				
Waterflora en - fauna				
		grote	7	losse
		vijver	sloten	vondsten
Butomus umbellatus	zwanenbloem	-	-	x
Sparganium erectum	grote egelskop	-	-	xx
Sagittaria sagittifolia	pijlkruid	-	-	x
Persicaria amphibia	veenwortel	-	-	xx
Hydrocharis morsus-ranae	kikkerbeet	-	-	x
Hydrocotyle ranunculoides	grote waternavel	-	-	xx
Azolla filiculoides	grote kroosvaren	-	-	x
Nymphaea alba	witte waterlelie	xx	x	x
Nuphar lutea	gele plomp	-	-	x
Ceratophyllum demersum	grof hoornblad	-	x	x
Utricularia australis	loos blaasjeskruid	xx	x	x
Elodea nuttallii	smalle waterpest	-	-	x
Callitriche sp.	sterrekroos	-	-	x
Spirodela polyrriza	veelwortelig kroos	-	-	x
Lemna minor	klein kroos	xx	x	x
Lemna gibba	bultkroos	-	-	x
Lemna minuta	dwergekroos	-	-	x
Lemna trisulca	puntkroos	-	-	x
Gammaridae	vlokreeften	xxx	-	-
Asellus aquaticus	zoetwaterpissebed	xx	xx	x
Procambarus clarkii	rode am. rivierkreeft	x jong, *	xxx jong, *	-
Ephemeroptera	haften larven	xx	-	-
Corixidae	duikerwantsen	xxx	xxx	xx
Notonecta sp.	bootsmannetje	x	-	x
Iliocoris cimicoides	platte wants	-	x	x
Ranatra linearis	staafwants	-	2	-
Bryozoa	mosdiertjes	xx	-	-
Graphoderus cinereus	een waterroofkever	-	1	-
Sialis lutaria	gewone slijkvlieg larve	-	1	-
Odonata	libellen larven	-	xxx	-
Lissotriton vulgaris	kleine watersalamander	-	-	x
Pisces	grote vis	-	x	x
Cyprinus carpio	karper	-	1	-
Scardinius erythrophthalmus	ruisvoorn	-	-	1
Proterorhinus semilunaris	marmergrondel	-	1	-
Knipowitschia caucasica	kaukasische dwerggrondel	-	2	-
Pungitius pungitius	tiendoornige stekelbaars	x	xx	x
* 1 volwassen dier op grasoever				
x = 1 of enkele, xx = enkele tientallen, xxx = vele tientallen				

5.6 Weekdieren

Door Wim Kuijper

In 2024 is voor het eerst gekeken naar de weekdieren, die in Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst voorkomen. Enkele incidentele waarnemingen waren wel bekend, maar systematisch onderzoek levert een veel beter beeld op van de fauna. Weekdieren of mollusken of slakken en mossels zijn drie namen voor een zeer soortenrijke diergroep. De dieren leven in zee, zoetwater en op land. Een belangrijke voorwaarde voor hun aanwezigheid is kalk. Hiermee maken ze hun schelp. In Nederland komen weinig soorten voor (enkele honderden). Ze zijn niet gebonden aan bepaalde planten, wel aan vegetatietypen. Een rol speelt dan vooral kalkrijkdom, vocht, schaduw, beschutting, temperatuur.

Methode

Op **land** werden losse waarnemingen verzameld door goed op te letten en (de onderkanten van) stukken hout, takken, stenen, papier e.d. te inspecteren. Hierdoor werden de grotere soorten gevonden. Voor de kleine soorten namen we enkele strooisel-/grondmonsters van 1 à 2 liter. Dit materiaal werd gedroogd, in fracties gezeefd en onder de microscoop uitgezocht. Hiermee krijg je een beeld van alle soorten en hun aantallen op een plek.

In **water** werd met een net of zeef door de water- en oevervegetatie geschept. Van enkele grote planten werd het blad afgezocht. Zo zitten er op de onderkant van waterleliebladen vaak slakken. Vooral met een stevige handzeef werd bodemmateriaal doorgezeefd om de dieren te vinden die op of iets in de bodem ingegraven zitten (mosseltjes). De meeste soorten werden in het veld herkend en weer teruggegooid.

Resultaat

Landslakken

We hebben in zoveel mogelijk verschillende terreintypen gekeken. In totaal zijn er op die manier 31 landslakkensoorten met een huisje en 4 naaktslakkensoorten gevonden. De meest opvallende zijn natuurlijk de grotere slakken met een huisje van ca 2 cm, dat zijn de Zwartgerande tuinslak, Heesterslak en Segrijnslak. Ook de grotere naaktslakken vielen op, met name de Tijgerslak is enkele malen gezien. De meeste naaktslakken zijn niet gedetermineerd. Vooral in goed begroeide bermen en bosranden kropen veel landslakken. De wat hoger gelegen bosstukken zijn niet rijk aan soorten. Dit wordt vooral veroorzaakt door kalkarmoede. De ondergrond (strandwal) is in de loop van de tijd ontkalkt.

Van de bovenkant en aan de basis van een muurtje in een bosrand, west van de grote vijver van het landhuis werd wat strooisel verzameld. Analyse hiervan gaf de volgende fauna aan: Glanzende en Slanke agaathoren, Blindslakje, Dwergpuntje, Aardschijfje, Boerenknoopje, Grote kristalslak, Look-glansslak, Bruine blinkslak, Doorschijnende glasslak, Heesterslak en Zwartgerande tuinslak. Het Blindslakje en het Aardschijfje zijn dieren die in de grond leven (bijv. in gangen van wormen).

Aardschijfje

Ook in de bosrand langs het pad bij De Halle werd strooisel verzameld. Hier leven deels dezelfde soorten maar ook andere: Slanke agaathoren, Geribde jachthorenslak, Dwergpuntje, Aardschijfje, Grote glansslak, Look-glansslak, Bruine blinkslak, Doorschijnende glasslak, Haarslak, Gekielde loofslak, Heesterslak, Zwartgerande tuinslak, Segrijnslak en enkele naaktslakken.

In het bos lag een steen met tientallen kapotte slakkenhuisjes. Dit is een zogenaamde lijstersmidse. Op zo'n plek slaan lijsters en merels schelpen stuk om bij het vlees te komen. De vogels hadden gefoerageerd op Segrijnslakken, Zwartgerande tuinslakken en Gekielde loofslakken.

Een afwijkend terreintype was het talud en de berm van de provinciale weg N206. Wij hebben die onderzocht iets ten noorden van het viaduct Leeweg. Het grondlichaam is gemaakt van (duin?)zand en door de hogere ligging is het hier droger dan in de omgeving. Delen met een lage open vegetatie wisselen af met struikjes en zandige stukjes. De soorten hier zijn Slanke agaathoren*, Scheve jachthorenslak*, Dwerg-korfslak, Dwergpuntje, Bruine blinkslak, Ammonshorentje, Doorschijnende glasslak, Grote kartuizerslak*, Grofgeribde grasslak*, Bolle duinslak*, Zwartgerande tuinslak en enkele naaktslakken. De namen met een * zijn dieren typisch voor droge, warme, open kalkrijke gebieden. Deze soorten zijn ook veel in de duinen aanwezig.

In de graslanden van Oud Leeuwenhorst vallen twee lange bospercelen op. De ene ligt loodrecht op de Leidsevaart. De andere circa evenwijdig aan de Leidsevaart, halverwege dit water en De Halle. In de eerste liep vroeger een oprijlaan, nu is deze weg geheel 'verdwenen'. Beide percelen zijn door de provincie Zuid-Holland ingedeeld in het beheertype N14.02. Het betreft dan hoog- en laagveenbos op natte standplaatsen op een venige bodem. Dominerend zijn

dan meestal de bomen Zwarte els, Zachte berk en Grauwe wilg. Hier in de polder betreft het laagveenbos. Het is niet oud en vroeger in gebruik als hakhoutbos. Nu is er geen beheer. Door het hoge polderpeil is de grondwaterstand hoog en het water zal vrij kalkrijk zijn.

De bodem was tijdens ons bezoek iets vochtig tot nat en er lag veel valhout. Als grotere bomen omvallen, dan laten zijn een kuil achter waarin soms miniplasjes aanwezig zijn. We troffen diverse bomen en struiken aan (Els, Es, Wilg, Esdoorn, Populier, Berk, Hop, Vlier, Meidoorn). De bijna ondoordringbare bodembegroeiing bestond voornamelijk uit Riet, Brandnetel, Braam, Zegge en Mos.

De landslakkenfauna was rijker dan verwacht. Tussen de minimaal 17 soorten (zie tabel) bevonden zich de niet zo algemene soorten Stekelslakje en Tandloze korfslak (zie de tabel). In een nat stukje leefde een erwtenmosseltje tussen de afgevalen boombladeren. De Gewone barnsteenslak en de Donkere glimslak leefden op vochtige plekken, vaak naast water.

Tandloze korfslak

Landslakjes uit een strooiselmonster

Noordwijk - Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst 2024					
		zuidoost			oost
landslakken in twee vochtige bospercelen		De Halle			De Halle
in circa 1 liter strooisel (bodemstaal)		noord	mid.zuid	zuid	midden
x =		93.188	93.323	93.364	93.188
y =		472.760	472.641	472.616	472.876
datum monstername		2 okt	16 okt	16 okt	16 okt
Carychium tridentatum	slanke dwergslak	-	-	-	x
Succinea putris	gewone barnsteenslak	-	x	x	x
Cochlicopa lubrica	glanzende agaathoren	xxx	xx	xxxx	xx
Acanthinula aculeata	stekelslakje	x	x	xx	xx
Columella edentula	tandloze korfslak	x	x	x	xx
Vallonia costata	geribde jachthorenslak	-	-	x	-
Punctum pygmaeum	dwergpuntje	x	1	x	xx
Discus rotundatus	boerenknoopje	-	-	-	x
Aegopinella nitidula	bruine blinkslak	x	xx	xx	x
Nesovitrea hammonis	ammonshorentje	x	1	x	x
Vitrea crystallina	grote kristalslak	-	-	1	x
Zonitoides nitidus	donkere glimslak	xx	-	-	1
Oxychilus alliarius	look-glansslak	-	x	x	1
Vitrina pellucida	doorschijnende glasslak	x	xx	xx	x
Trochulus hispidus	haarslak	x	-	1	-
Arianta arbustorum	heesterslak	-	-	x	-
Cepaea nemoralis	zwartgerande tuinslak	x	x	x	x
zoetwatermossel					
Pisidium obtusale	stompe erwtenmossel	-	x	-	-
1 = 1, x = enkele, xx = enkele tientallen, xxx = vele tientallen, xxxx = enkele honderden					

Zoetwaterslakken en zoetwatermossels

In het gebied zijn verschillende wateren aanwezig. Geprobeerd is zoveel mogelijk verschillende watertypen te onderzoeken. In totaal komen er minstens 21 soorten voor. Bij uitgebreider onderzoek zullen er ongetwijfeld meer soorten aangetoond worden.

De grote vijver ten zuidoosten van het landhuis Klein Leeuwenhorst heeft een zandbodem met daarop een laagje modder. Het water is helder. De fauna was arm. We vonden op diverse plaatsen langs de oevers de Puntige blaashoren, onder de waterleliebladen kropen regelmatig Ovale kapslakjes. Door de helderheid zagen we dat er in de bodem een populatie van Zwanenmossels aanwezig was. Het waren alle wat oudere dieren, de zware dieren bereiken hier lengtes van 13 cm.

Grote vijver achter Klein Leeuwenhorst.

Zwanenmossel, leeg doublet

Bij de overgang van deze vijver naar een brede poldersloot was de oeverfauna iets minder arm. Samen met enkele locaties in graslandsloten vonden we in het poldergebied de bekende zoetwatersoorten Grote diepslak, Vijver- en Platte pluimdrager, Spitse moerasslak, Puntige blaashoren, Moeraspoelslak, Grote poelslak, Posthorenslak, Vlakke schijfhoren, Gekielde en Gewone schijfhoren, Draaikolkschijfhoren, Riempje, Witte schijfhoren en het mosseltje Gewone hoornschaal. Deze soorten kwamen slechts in kleine aantallen voor en soms maar enkele per locatie. In de noordpunt van het gebied lag naast een sloot west van de provinciale weg een klep van de Schildersmossel, vrij zeker leeft deze grote mossel in deze sloot.

In de plantenrijke ringsloot op het weiland tussen De Halle en de Leidsevaart verwachtten we een soortenrijkere fauna, maar vonden daar slechts enkele Puntige blaashorens en Ovale kapslakjes op de onderkant van waterleliebladen.

Over het algemeen lag het aantal zoetwaterslakken en –mossels per locatie laag. Oorzaak? Op een aantal plaatsen lag veel modder op de bodem van de wateren, regelmatig was het water troebel. In een enkel geval zagen we grote vissen. Karpers of Brasems kunnen door hun voedselzoeken modder doen opwervelen. Hierdoor is er vaak geen watervegetatie aanwezig. Dit is weer van invloed op de soortenrijkdom van de waterfauna. In het gebied zijn veel rivierkreeften aanwezig. We denken dat vooral hierdoor een grote negatieve invloed uitgaat op de waterfauna en vegetatie.

5.7 Zoogdieren

Door Cees Timmermans, Sarah Humphrey, Sjaak Weijers, Jim de Ruiter en Ramon Rijntalder

In onze traditie van verslaggeving over de zoogdieren beginnen we steeds met een beschrijving van onze werkwijze. Deze wijkt nogal af van de inventarisatie werkwijze bij de andere flora en fauna. Veel zoogdieren zijn vooral 's-nachts actief. Het voor ons belangrijke zintuig, het zien, laat ons dan grotendeels in de steek. We behelpen ons daarom voor het verzamelen van informatie over zoogdieren voor dit hoofdstuk met wat technische hulpmiddelen. Binnen de fotografie heeft men camera's ontwikkeld die geheel zelfstandig dag en nacht opnames kunnen maken, de wildcamera's. Natuurlijk zijn we ook gewoon overdag het veld in gegaan en hebben met de verrekijker geprobeerd in beeld te krijgen en te fotograferen wat er op vier poten rondloopt.

De wildcamera bevestigen we soms aan een boom of een paal zodat ze een ruim gebied in beeld kan brengen. Lokvoer op een stok die we horizontaal in een boom bevestigen kan dieren verleiden om in het blikveld van de camera te komen. We noemen de stok daarom onze marterstok.

De Boommarter is vanuit waarnemingen gemeld evenals de Wezel. De Muskusrat is ook vastgelegd. De Mol heeft zich wel aanwezig gemeld door de molshopen maar heeft zichzelf aan ons niet laten zien. Los van de marterstok hebben we ook de Ree, de Vos en in het water de Muskusrat vastgelegd.

Om kleinere dieren van dichtbij te fotograferen gebruiken we een voederplank in een plasticbuis waarbij achter in de buis de camera is bevestigd. Deze constructie noemt men een struikrover. Om muizen, ratten of Wezels in beeld te krijgen gebruiken we ook een dunne plasticbuis die op een hol in de grond lijkt, onze wezelpijp.

Struikrover,

Wezelpijp.

Als voerplek maken we in de struikrover veel gebruik van blikjes vis die we vastzetten in de onderplank waar ook de camera op is vastgezet. Het blikje wordt ook nog voorzien van pindakaas met meelwormen en pruimen.

Het grootste aantal dieren dat we op beeld hebben kunnen vastleggen waren verschillende soorten muizen. De Gewone bosmuizen waren het best vertegenwoordigd. Ze waren regelmatig ook met meerdere exemplaren tegelijk te zien, ook volwassen muizen met jongen. De Rosse woelmuis was in mindere mate vertegenwoordigd evenals het roofdiertje de Huisspitsmuis. De Bruine rat was ook een vaste gast aan deze tafel. Deze kwam ook vaak met jonge exemplaren erbij.

Bosmuís

Rosse woelmuis

Huisspitsmuis

Bruine rat

We zagen ook veel Egels. Ze zijn meestal niet individueel te herkennen, dus we weten niet of het vaak dezelfde exemplaren waren. Eén Egel was echter wel te herkennen doordat ze een teek op haar kop had zitten.

Opmerkelijk was dat één Egel (zie hieronder) erg veel moeite deed om het blikje los te krijgen van de onderplank van de struikrover. Of het de bedoeling was dit blikje mee te nemen weten we niet. Om de voertijd niet te kort te laten duren hebben we voor de zekerheid het blikje daarna maar met een kabelbinder vastgezet.

Een pootloos wezen, dus geen zoogdier, meldde zich ook zo nu en dan voor de maaltijd. Uit deze foto blijkt dat een weglak gek is op pindakaas. Op de achtergrond, maar natuurlijk wel aangelokt door het voer in de struikrover, zien we ook nog een haas de vreemde luchtjes verkennen.

Soms zagen we tamme huis- of boerderijdieren als huiskat of hond en paard even een snufje of likje nemen.

En tenslotte kwam zelfs een exoot op onze lekkernijen af, zoals deze Amerikaanse rivierkreeft.

Mensen van het wildcamerateam

5.8 Insecten

Door Maud van der Veen

De natuur is ingedeeld in verschillende rijken waaronder planten, schimmels en dieren. In Nederland zijn de insecten de grootste groep binnen het dierenrijk uitgedrukt in aantallen soorten. Van alle diersoorten behoort driekwart tot de insecten. In Leeuwenhorst was van de soorten die we vonden 46% een insect.

Soortgroep	Waarneming (minimaal soortniveau)	Soorten		
		Gezien	onzeker	zeker
Vliegen en muggen	1292	208	16	193
Nachtvlinders	1352	285	23	262
Kevers	979	176	0	176
Wantsen, cicaden en plantluizen	740	99	0	99
Bijen, wespen en mieren	348	88	11	77
Dagvlinders	251	20	0	20
Geleedpotigen (overig)	614	85	8	85
Libellen en juffers	173	15	0	15
Insecten (overig)	167	35	2	37
Sprinkhanen en krekels	103	11	0	11

De resultaten van de insecteninventarisatie zijn in verschillende soortgroepen ingedeeld, waarvan een paar hierna afzonderlijk worden besproken.

Biodiversiteit

Iedere soortgroep (vogels, planten, paddenstoelen) is belangrijk voor diversiteit. Insecten zijn hierbij een belangrijke schakel. Insecten zijn bulkvoer voor andere dieren, die zonder de insecten geen bestaansmogelijkheid hebben. Insecten zijn heel eiwitrijk en staan onderaan de voedselketen, daarom is het belangrijk dat ze in groten getale aanwezig zijn. Van insecten wordt wel gezegd dat zij het fundament van de biodiversiteit zijn. Met het verdwijnen van insectensoorten wankelt uiteindelijk het hele biodiversiteitsstelsel.

Insecten zijn niet alleen noodzakelijk als voedselbron voor andere insecten en dieren, maar ook voor het voedsel van de mens. Veel planten zijn afhankelijk van bestuivende insecten voor hun voortplanting. Zonder plantbestuivende insecten zou ons voedsel zeer eenzijdig worden en alleen bestaan uit windbestuivende planten zoals grassen en granen.

Bij een goede balans tussen insectensoorten is de kans op plagen veel minder. Insecten zijn ook afvalopruimers van uitwerpselen en kadavers. Zij maken deel uit van de bodemdierjes die de aarde luchtig en gezond houden.

Een van de belangrijkste taken van een insect is de voortplanting en voor sommige insecten is dat zelfs belangrijker dan voedsel zoeken. Voor de voortplanting is een geschikte broedplek nodig en die is voor insecten heel verschillend. Libellen zetten eitjes af in het water. Andere insecten maken holletjes in de grond, in verrot hout of in een plantenstengel.

Veel insecten, waaronder vlinders en wantsen hebben een waardplant nodig voor de voortplanting. Sommige insecten hebben een of twee specifieke planten waar zij hun eitjes op leggen, andere

soorten hebben een ruimere keuze. Er zijn ook insecten die een waardpaddenstoel of waardzwam gebruiken voor de voortplanting.

Insecten hebben **voedselplanten** nodig, zoals bloeiende planten waar ze nectar uithalen. Niet alleen voor zichzelf, maar ook voor het nageslacht. Daarvoor is een bloemrijke omgeving met verschillende soorten bloemplanten noodzakelijk. Een goed maaibeeld is essentieel.

Voor een insect kunnen de waardplant voor de voortplanting en de voedselplant verschillende planten zijn. Voor insecten, die geen goede vliegers zijn, is het belangrijk dat de waardplanten en voedselplanten in de buurt staan.

Insecten hebben een voorkeur voor hun leefomgeving. Overal kun je insecten vinden. In de grond, in het water, op planten en struiken, in bomen en onder de bast. De afvalopruimers vind je op dood hout, mest en kadavers. Kevers weten net als schimmels de bomen te vinden die zwak zijn.

Ook de opbouw van een terrein met verschillende biotopen is belangrijk. Naast de bloemrijke weilanden en bosranden maken ze ook gebruik van het hogere struikgewas en het bos dat een voedselplaats, een nestplaats en schuilplaats is voor alle dieren.

Inventarisatie en validatie

Het insectenrijk is de groep met de meeste soorten. De variatie tussen soorten onderling is soms heel klein. In Waarneming.nl zijn niet voldoende validatoren voor bepaalde groepen om deze te valideren. We hebben gekozen om de inventarisatielijsten te tonen met gevalideerde en nog niet gevalideerde waarnemingen om toch recht te doen aan wat er gezien is. 88% van de insectensoorten is gevalideerd.

5.8.1 Vliegen

Door Maud van der Veen

Vliegen, wie kent ze niet. Je denkt dat ze er allemaal hetzelfde uitzien, maar als je er een vergrootglas opzet, zie je heel veel verschillen. Het is helemaal niet zo makkelijk om vliegen op naam te brengen. Een vlieg is een insect dat behoort tot de orde van de tweevleugeligen. De tweevleugeligen zijn opgedeeld in twee onderordes, namelijk Nematocera (Muggen) en Brachycera (Vliegen). In totaal zijn er ongeveer 170.000 tweevleugeligen wetenschappelijk beschreven waaronder dazen, kraanvliegen, zweefvliegen en vele anderen. Er zijn echter nog vele soorten niet beschreven. In het Nederlands Soortenregister staan ruim 5.100 vliegen- en muggensoorten geregistreerd. Ze beslaan hiermee 28% van het Nederlandse insectenbestand. Dus ja, de keuze is reuze als je een vlieg op naam wilt brengen.

Een vlieg is een afvalopruimer van de natuur. Vliegen komen af op rottende organische materialen. Door deze organische materialen op te eten ruimen ze de natuur als het ware op. De vliegen en maden kunnen bijvoorbeeld samen in een kort tijdsbestek dode dieren opruimen. Binnen enkele dagen zijn er van een overleden dier in de natuur alleen nog botten en wervels over. Als vliegen dit niet zouden doen zou je in de natuur veel meer dode dieren tegenkomen. Naast de stankoverlast zullen die uiteindelijk ziektes en bacteriën verspreiden. Behalve het opruimen van de natuur zijn vliegen ook een voedselbron voor andere dieren. Ze zijn bijvoorbeeld een voedselbron voor spinnen, vogels, vleesetende planten, padden, kikkers, vissen en vleermuizen.

Inventarisatiemethode

In Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst hebben we twee methoden toegepast om de vliegen te determineren. We hebben een deel van de vliegen geïnventariseerd op basis van zicht. Diverse bloemen, struiken en bomen zijn door groepsleden bekeken gedurende het hele jaar. Daarnaast hebben we gebruik gemaakt van Led-emmers, waar behalve vlinders ook veel vliegen op af kwamen.

Resultaten

De meeste vliegen zijn gevonden op planten, dode dieren (zoals ree of gans) of uitwerpselen. Sommige soorten zijn ook gevonden als “mijn” of gal op bladeren⁸. In totaal zijn 209 soorten behorend tot 45 families geïdentificeerd, waarvan 16 onzeker zijn. Een aantal ongevalideerde soorten op Waarneming.nl is gevalideerd via iNaturalist.

In de tabel staat het aantal soorten per familie benoemd.

Families	Soorten
Blaaskopvliegen	1
Bloemvliegen	2
Bocheldansvliegen	1
Boorvliegen	6
Brom- of vleesvliegen	6
Clusiidae	1
Dansmuggen	2
Dansvliegen	5
Dazen	3
Dryomyzidae	1

Families	Soorten
Echte vliegen	16
Galmuggen	8
Glansmuggen	1
Grasvliegen	1
Halmvliegen	1
Langpootmuggen	19
Lansmuggen	1
Latrinevliegen	1
Lauxaniidae	3
Mineervliegjes	15

Families	Soorten
Motmuggen	2
Odiniidae	1
Pallopteridae	2
Pediciidae	1
Pissebedvliegen	1
Roofvliegen	3
Slakkendodende vlieg	3
Slankpootvliegen	9
Sluipvliegen	8
Snipvliegen	5

⁸ Gal: gal is een woekering van een plant, ontstaan door een parasiet of symbiont, meestal een insect
Mijn: holtes die ontstaan in het blad als gevolg van het wegvreten van bladmoes door larven van insecten.

Families	Soorten
Speervleugelvliegen	1
Spillebeenvliegen	1
Steekmuggen	1
Steltmuggen	12
Strontvliegen	3
Ulidiidae	1

Families	Soorten
Venstermuggen	2
Viltvliegen	2
Wapenvliegen	7
Wenkvliegjes	2
Wintermuggen	1
Wolzwevers	1

Families	Soorten
Wortelvliegen	1
Zwarte vliegen	5
Zweefvliegen	39
45	208

Enkele leuke kenmerken: Mineervliegjes (leggen eitjes in blad), Blaaskopvliegen (gebruiken bijen en wespen als gastheer). Roofvliegen (doen hun prooi verlammen), Dansvliegen (vliegen in zwermen zigzaggend en in bochten), Echte vliegen (bestuiven bloemen en/of zuigen bloed), Motmuggen (hebben behaarde vleugels), Sluipvliegen (lijken op wespen), Zweefvliegen (doen andere insecten na), Dazen (bijten ook door dunne kleding), Wapenvliegen (zijn bloembezoekers), Dryomyzidae (eten aas, mest en schimmels).

Leuke namen

Alhoewel je soms begrijpt waarom een vlieg zijn naam heeft gekregen, blijft het meestal een hele puzzel.

Roestbruine Kromlijf

Oranje stekelwapenvlieg

Diksprietviltvlieg

Bosrandroofvlieg

Algemene soorten

De meeste gevonden soorten, zoals Gewone pendelvlieg (71), Kegelbijvlieg (60), Strontvlieg (57), Snorzweefvlieg (50), Blinde bij (45) en Terrasjeskommazweefvlieg (26) zijn algemeen in Nederland, de Grote Dansvlieg (42) en de Lentelangpoot (28) zijn vrij algemeen.

Zeldzame vondsten

We vonden 4 zeldzame soorten vliegen, waarvan de *Odinia maculata* als enig is gevalideerd.

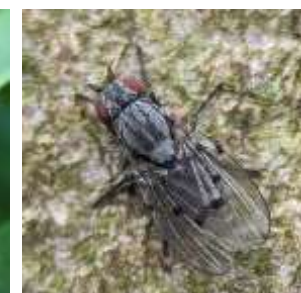
Poecilobothrus chrysozygos

Neurigona pallida

Borstelbekboorvlieg

Odinia maculata

De *Odinia maculata* is een vliegsoort uit de familie van de Odiniidae. De wetenschappelijke naam van de soort is voor het eerst geldig gepubliceerd in 1830 door Johann Wilhelm Meigen. Deze specifieke *Odinia* komt voor op Eikenwondvochtplekken.

Waar zaten de meeste vliegen?

Vliegen verwacht je eigenlijk overal. We zien ze in huis, waar ze binnen komen door openstaande ramen en deuren, maar ook door scheuren, gaten en kieren. We kennen ze vanuit de tuin, waar ze tussen de bloemen en de struiken rondvliegen. En we kennen ze van onze wandelingen, waar ze je soms een tijdje volgen. Dus eigenlijk overal. Dat klopt ook wel. Waar we ook zochten, er was altijd wel een vlieg te vinden. In de kaartjes zie je dan ook een weergave van onze speurtochten.

Vliegen →

Gewone pendelvlieg is een zweefvlieg. Deze in Nederland en Europa zeer algemene soort kan van april tot oktober overal op bloemen gevonden worden. De vlieg heeft een voorkeur voor vochtige graslanden met enige beschutting (struiken, struwelen, bosrand). De larven leven in en bij het water zoals sloten, kleine vijvers of modderige plassen. Al die slootjes waren dus aantrekkelijk. Vooral de randen van de weilanden op Klein Leeuwenhorst lijken goede vindplaatsen.

Gewone pendelvlieg →

Strontvlieg is een insect uit de familie van de strontvliegen. De Strontvlieg is een bekende verschijning in graslanden en heidevelden, ook wel in tuinen, maar vooral in de nabijheid van runderen, waarvan zij de mest nodig hebben voor de voortplanting. De Strontvlieg leeft niet van mest, maar van nectar, en af en toe wordt ook een ander insect gegrepen, meestal andere vliegen. Door de aanwezigheid van de paarden waren er veel strontvliegen te vinden op de weilanden, waar de paarden graasden en de paden, waarlangs ze liepen.

Strontvlieg →

Kool-langpootmug

De Kool-langpootmug vliegt in het voorjaar vanaf april tot juni en een tweede generatie vanaf augustus tot oktober. In de avond worden kleine zwermen gevormd waarschijnlijk voor de paarvorming. De zwermen vliegen vlak boven de grond over weilanden en velden. De Kool-langpootmug legt haar eieren afzonderlijk in losse, vochtige grond. Vochtige weilanden, tuinen en landbouwgrond zijn ideaal voor de afzet van de eieren. Ook hier zien we ze terug langs de randen van de weilanden en de paden.

Kool-langpootmug →

5.8.2 Nachtvinders

Door Sarah Humphrey

In Nederland leven meer dan 2400 soorten nachtvinders, verdeeld in de 'macro-nachtvinders' (ongeveer 865 soorten) en de 'micro-nachtvinders' (ongeveer 1480 soorten). De meeste nachtvinders vliegen alleen 's nachts, maar er zijn ongeveer 100 soorten die ook overdag actief zijn. Dit zijn de dagactieve nachtvinders, zoals deze Gamma-uil.

Dag- en nachtvinders horen tot de orde van de *Lepidoptera* in de klasse van de insecten. De groep *Heterocera* (nachtvlinders) omvat alle vlinders behalve de *Papilionoidea*, dit zijn de dagvlinders. Het verschil tussen de dag- en nachtvinders zit in het uiteinde van de antenne. Die van een dagvlinder is knotsvormig, bij de nachtvinder is dit draadvormig of zelfs in de vorm van een vogelveer (bij de mannetjes). Dagvlinders dragen hun vleugels dichtgeklapt, haaks op het lichaam. Bij de nachtvinders liggen de vleugels plat op het lichaam.

<- Gamma-uil

Het gaat niet helemaal goed met de Nederlandse populatie van de nachtvinders. Sinds het begin van de 20^e eeuw zijn er al bijna 60 soorten nachtvinders verdwenen, en zijn er nog eens 48% van de 'macro'-soorten bedreigd.

Zoekmethoden

Op het moment dat het begint te schemeren, worden veel nachtvinders actief. Struwelen zijn dan geschikte plaatsen om nachtvinders te zoeken. Hoe soortenrijker de vegetatie in de struwelen hoe meer soorten nachtvinders er te verwachten zijn, open bossen en bosranden zijn ook geschikte plaatsen.

Om de nachtvinders op Oud en Klein Leeuwenhorst beter te kunnen waarnemen en determineren hebben wij twee methodes gebruikt om ze te lokken: 'smeren' en een LED-emmer.

Smeren

Een manier om nachtvinders te zien te krijgen is het 'stropen' of 'smeren'. Door een heerlijk zoet en vaak alcoholisch mengsel op bomen te smeren, worden nachtvinders gelokt. De belangrijkste ingrediënten zijn stroop of appelstroop, suiker en appelmoes, maar er zijn veel recepten te vinden op internet. De typische geur die vrijkomt, *isopentylacetaat*, is onweerstaanbaar voor nachtvinders.

Op 16 en 28 augustus hebben wij op verschillende bomen op Klein Leeuwenhorst in de omgeving van het landhuis gesmeerd.

LED-emmer

Een LED-emmer is ook een manier om nachtvinders te lokken, waarbij een lamp is geplaatst boven een soort trechtervormige bak, die losjes gevuld is met bijvoorbeeld lege eierdozen. De vlinders die op het licht afkomen vallen in de bak, zoeken een plekje in een van de eierdozen en kunnen de volgende ochtend rustig bekeken worden door het deksel van de val te openen. Na het determineren en waar nodig fotograferen, worden de nachtvinders weer losgelaten.

Voor een LED-emmer wordt gebruik gemaakt van een niet waterdichte 12 volt SMD 2835 UV LED licht strip van 395-405nm. Hierdoor kunnen de lampjes een

hele nacht op een powerbank branden, daardoor kan een LED-emmer op plekken zonder stroomvoorziening worden neergezet.

LED-emmers zijn van april tot en met oktober regelmatig geplaatst op zowel een van de moestuinen als in de tuin van het landhuis op Klein Leeuwenhorst. Op 16 augustus hebben wij LED-emmers geplaatst op het terrein van de paardenstallen langs de Leeweg op Oud Leeuwenhorst.

Resultaten van de inventarisatie

In totaal zijn er 1.376 waarnemingen van nachtvlinders gedaan, gespreid over Oud en Klein Leeuwenhorst, dit is goed voor 10% van alle waarnemingen (fig. 1 en 2). Kijkend naar de soortenaantallen, zijn er in totaal 291 verschillende soorten waargenomen, goed voor 14% van alle soorten.

Nachtvlinders: 10% van alle waarnemingen

Nachtvlinders: 14% van alle soorten

fig.1 Locatiestippen nachtvlinderwaarnemingen op Oud Leeuwenhorst

fig.2 Locatiestippen nachtvlinderwaarnemingen op Klein Leeuwenhorst

Talrijke soorten

Van de 291 waargenomen nachtvlinders zijn er vijf soorten waarvan meer dan 30 exemplaren zijn waargenomen.

Soort	Latijnse naam	Aantal
Geelbandlangsprietmot	<i>Nemophora degeerella</i>	39
Huismoeder	<i>Noctua pronuba</i>	38
Brandnetelmot	<i>Anthophila fabriciana</i>	35
Gamma-uil	<i>Autographa gamma</i>	33
Brandnetelbladroller	<i>Celypha lacunana</i>	32

Het meest talrijk soort (39 exx.) is de **Geelbandlangsprietmot**. Langsprietmotten zijn ongeveer 1.5 cm groot, er komen in Nederland ongeveer 15 soorten voor waarvan de Geelbandlangsprietmot algemeen is in heel Nederland. Hij doet zijn naam eer aan: hij heeft gele banden op de vleugels en het mannetje heeft opvallend lange voelsprietten die vier- tot vijfmaal langer zijn dan zijn eigen lichaam. Deze soort is gevonden in vochtige loofbossen met berken als algemene soort, de volwassenen exemplaren leven op- en van brandnetels.

Andere leuke soorten waren:

De **Huismoeder** is een redelijk grote nachtvlinder uit de *uilenfamilie*, met een spanwijdte tussen de 50 en 60 millimeter. Het is een vrij talrijk voorkomende vlinder in tuinen, parken, open cultuurland en open loofbossen vanaf april-oktober.

De **Brandnetelmot** is een nachtvlinder uit de familie *Choreutidae*, die vooral overdag actief is. Het is een heel algemene soort met een vliegtijd van mei tot begin oktober in twee generaties. Zoals de naam al zegt, de waardplant van deze soort is de brandnetel.

De **Gamma-uil** is een van de dag-actieve nachtvlinders en is goed te herkennen doordat hij in het midden van de voorvleugel een duidelijk geelwit gammateken heeft. Deze soort komt overal voor waar nectarrijke bloemen te vinden zijn en is te zien van april tot en met oktober.

De **Brandnetelbladroller** is een vlinder uit de familie *Tortricidae*, en overwintert als rups. Net als de Brandnetelmot is deze soort op zowel brandnetels als andere kruidachtige planten te vinden. Het is een algemene soort en vliegt van eind april tot en met september.

Het aantal waargenomen nachtvlinders laat zien dat er een ware rijkdom aan soorten aanwezig is op Oud- en Klein Leeuwenhorst. In de inventarisatielijst (zie annex) staan alle soorten vermeld, degene die zijn nog niet gevalideerd, zijn met een * gemarkeerd.

5.8.3 Kevers

Door Paul Venderbosch

Korte beschrijving van kevers

De groep van de kevers is een grote groep van gevleugelde insecten. Kenmerkend bij deze gevleugelde groep zijn de verharde vleugels die vaak de daaronder gelegen achtervleugels beschermen. De verharde vleugels noemen we dekschilden of elytra.

Een andere Nederlandse naam voor kever is tor. Beide namen komen terug in namen van de verschillende soorten (bijvoorbeeld Meikever en Geelgerande watertor).

Ook bij kevers is het een kwestie van eten en gegeten worden. Onder de kevers bevinden zich zowel vlees- als planteneters. Het merendeel van de kevers is planteneter. De vleeseters zijn meestal de snellere soorten en de plantenetende kevers zijn over het algemeen wat trager. Veel vegetarische soorten eten van giftige planten en kunnen soms ook het plantengif opslaan. Vijanden herkennen dit aan de walgelijke smaak, zoals die van veel bladkevers.

Ook de kleur van divers kevers zal predatoren afschrikken.

Belangrijke predatoren van kevers zijn vogels, spitsmuizen, amfibieën en andere geledpotigen.

Van de in Nederland levende kikkers en padden zijn bij alle soorten weleens kevers of keverlarven in de maag aangetroffen.

Statistieken van de kevers op Leeuwenhorst

Met 176 soorten en 979 waarnemingen is de groep kevers ook een belangrijke groep in het onderzochte gebied van Leeuwenhorst. In Europa komen zo'n 20.000 soorten voor. In Nederland en België komen ongeveer 4.200 soorten voor. Alle waarnemingen zijn gecontroleerd en na validatie bleek dat van 187 waargenomen soorten waarnemingen van 176 waarnemingen ook daadwerkelijk vastgesteld kon worden dat het om die soort ging. De 176 soorten vallen onder een groep van 30 families. In 2022 hebben we gekeken naar het aantal soorten en het aantal families in Wassergeest. In 2023 deden we dat voor Langeveld.

Gebied	Aantal ha	Aantal soorten	Aantal families
Wassergeest (2022)	74	97	19
Langeveld (2023)	44	66	18
Leeuwenhorst (2024)	110	176	30

Deze aantallen families en soorten zijn ook in een tabel weergegeven (op de volgende pagina).

Wat opvalt is dat er meer soorten en ook meer families van kevers zijn waargenomen op Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst. Van de 176 soorten was er één soort zeldzaam: *Phyllobius pilicornis*.

Enkele soorten nader beschreven

In de volgende subparagrafen worden een aantal kevers beschreven. Of omdat ze zeldzaam zijn (*Phyllobius pilicornis*), of omdat ze juist het meest zijn waargenomen (Zwartpootsoldaatje – *Cantharis rufa*). Verder wordt de Coloradokever besproken en het Menierood zuringspitsmuisje.

Phyllobius pilicornis ->

Phyllobius pilicornis: een zeldzame exoot

De kever *Phyllobius pilicornis* is zeldzaam in Nederland. En op zich is dat ook niet vreemd. De soort is een invasieve exoot die zich pas sinds 2009 heeft gevestigd. De soort heeft dan ook nog geen Nederlandse naam. Een tuinliefhebster vond een exemplaar in haar tuin in Bleiswijk. Hierover wordt bericht in een uitgave van de Entomologische Berichten, vol.75(3), pp.110-117. Bijzonder is dat er vanaf het eerste moment alleen vrouwtjes zijn gevonden. Dit wijst er op dat er sprake is van geografische parthegonose: Ongeslachtelijke voortplanting die regionaal voorkomt. Immers in andere landen waar de soort vandaan komt (Zuid-oost Europa, rondom de Balkan), plant de soort zich gewoon geslachtelijk voort. De vraag is hoe lang deze exoot nog als zeldzaam betiteld wordt. Immers in de periode van 5 mei tot en met 5 juni is deze soort 20 keer waargenomen op Leeuwenhorst. Bijzonder is dat de meeste van deze waarnemingen vlak langs de N206 zijn gedaan. Het zou interessant kunnen zijn om over een paar jaar na te gaan hoe deze soort zich ontwikkeld heeft.

Kevers		Wassergeest	Langeveld	Leeuwenhorst	Leeuwenhorst
Familienaam	Nederlandse familienaam	# soorten gevalideerd	# soorten gevalideerd	# soorten gevalideerd	#wnm totaal
Anthicidae	Snoerhalskevers			1	2
Brentidae	Spitsmuisjes			2	2
Cantharidae	Soldaatjes/Weekschildkevers	8	4	11	102
Carabidae	Loopkevers	10	5	18	40
Cerambycidae	Boktorren	10	3	10	40
Chrysomelidae	Bladkevers/Bladhaantjes	12	7	29	124
Cleridae	Mierkevers			1	1
Coccinellidae	Lieveheersbeestjes	14	10	17	216
Curculionidae	Snuitkevers	11	12	27	173
Dytiscidae	Waterroofkevers	2	1	6	13
Elateridae	Kniptorren	6	5	14	111
Endomychidae	Zwamkevers	0	1	0	0
Geotrupidae	Mesttorren	1	0	1	1
Heteroceridae	Oevergraafkevers			2	3
Histeridae	Spiegelkevers			1	2
Hydrophilidae	Spinnende Waterkevers	1	1	2	5
Megalopodidae	Halstandhaantjes			1	3
Melandryidae	Zwamspartelkevers			1	1
Melyridae	Bloemweekschilden	3	0	3	19
Mordellidae	Spartelkevers			1	2
Nitidulidae	Glanskevers	1	0	1	3
Noteridae	Diksprietwaterkevers	0	1	0	0
Oedemeridae	Schijnboktorren	2	0	2	5
Phalacridae	Streepglanskevers	0	1	0	0
Ptinidae	Klopkevers			3	3
Pyrochroidae	Vuurkevers	2	1	2	23
Rhynchitidae	Rhynchitidae			1	1
Scarabaeidae	Bladsprietkevers	3	5	2	37
Scirtidae	Moerasweekschilden			2	4
Scraptiidae	Geschoouderde sparteltorren	0	1	3	4
Silphidae	Aaskevers	8	4	3	18
Staphylinidae	Kortschildkevers	2	1	4	7
Tenebrionidae	Zwartlijven	1	3	5	12
Totalen		97	66	176	977

Zwartpootsoldaatjes

De soldaatjes, ook wel weekschildkevers genoemd, zijn een grote groep kevers met een groot aantal soorten (circa 50) in Nederland. Deze kevers hebben een zacht schild op hun rug; vandaar de naam “weekschilden”.

Zwartpootsoldaatjes hebben de Latijnse naam *Cantharis fusca*. Men moet bij de benaming van de soldaatjes goed opletten. Want naast Zwartpootsoldaatjes zijn er ook soorten met de naam Zwarte soldaatjes: *C. rustica* en *C. pellucida*. De soldaatjes hebben een Nederlandse soortnaam te danken aan hun uiterlijk. Verticaal gezien lijken de kevers wel op het uniform van soldaatjes.

Cantharis fusca werd op Leeuwenhorst 45 keer geregistreerd en werd verspreid waargenomen. Met name op overgangszones tussen sloot en weiland of tussen bos en berm. (zie de verspreidingskaartjes voor Oud en Klein Leeuwenhorst hieronder. Frappant was dat alle waarnemingen plaatsvonden tussen de eerste week van mei tot en met de eerste week van juni. Dit is ook de periode waarin ze vliegen. Dit stemt overeen met het landelijke beeld van deze soort die eigenlijk alleen tussen april en juli wordt waargenomen. Zwartpootsoldaatjes leven van andere insecten die ze op bloemen vangen.

De Coloradokever

Toen ik de Coloradokever ontdekte beleefde ik een vreugdevol moment. Sinds mijn jonge jeugd (voor mijn 19^e) had ik deze kever niet meer gezien. Terwijl het toch wel een algemene soort is. De soort is met name bekend geworden door de teelt van aardappels. De Coloradokevers voeden zich uitsluitend met bladeren en bloemen van planten uit de nachtschadefamilie. En aangezien aardappels behoren tot deze familie en op grote schaal wordt geteeld in de landbouw, doet deze kever het goed in de aardappel en kan daar tot grote schade leiden als deze niet wordt bestreden.

De soort komt oorspronkelijk uit Amerika (niet uit Colorado, maar ten zuiden daarvan) en kon zich via de aardappelteelt over de hele wereld verspreiden. Europa kwam in 2022 aan de beurt en Nederland uiteindelijk in 1935. Ondanks pogingen is het niet gelukt de soort uit te roeien.

Menierood zuringspitsmuisjes

Op Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst zijn er in 2024 twee soorten spitsmuizen gevonden:

Het Menierood zuringspitsmuisje en de Huispspitsmuis. De laatste is een zoogdier en hoort thuis in hoofdstuk 5.7. De eerste is een kever. Voor de inventarisatie van Leeuwenhorst wist ik niet van het bestaan van kevers met de naam Spitsmuizen. Deze familie heeft de Latijnse naam Brentidae. In Nederland zijn er maar liefst 86 soorten bekend!

Het Menierood zuringspitsmuisje doet zijn naam eer aan als het gaat om de kleur. De felle rode kleur maakt dat de soort makkelijk in het veld te vinden is, ondanks dat het maar gaat om een klein kevertje: Minder dan 4,5 mm groot. De soort is qua voortplanting

afhankelijk van zuring. Voor de eiafzet worden Veldzuring of andere zuringsoorten als waardplant gebruikt.

5.8.4 Wantsen, cicaden en plantenluizen

Door Paul Venderbosch

Taxonomie en naamgeving van wantsen, cicaden en bladluizen

De groep van wantsen, cicaden en plantenluizen heeft ooit de wetenschappelijke naam Hemiptera gekregen. Letterlijk vertaald betekent dit: halfvleugeligen. Immers het Griekse woord “hemi” betekent ‘half’ en het Griekse “ptera” betekent ‘vleugel’. De naam Hemiptera verwijst naar de voorvleugels van veel halfvleugeligen: het voorste gedeelte is verhard en het achterste deel vormt een zacht membraam. Een andere Nederlandse naam voor deze groep van wantsen, cicaden en plantenluizen is “snavelinsecten”. Ook niet vreemd, want wantsen, cicaden en plantenluizen hebben een steek- of zuignuit in plaats van een mond met kaken en tanden. Daarmee prikken ze hun voedingsbron (plant of dier) aan om vervolgens voedingsstoffen op te zuigen.

Taxonomisch gezien is de groep van wantsen, cicaden en plantenluizen een orde. Daaronder vallen dan de onderordes *Heteroptera* (wantsen), *Auchenorrhyncha* (cicaden) en de *Sternorrhyncha* (plantenluizen). Binnen deze onderordes komen dan weer verschillende families voor en daarbinnen weer een aantal soorten.

Aantallen en zeldzaamheden

		# waarnemingen binnen familie	# soorten binnen familie	# waarnemingen binnen familie	# soorten binnen familie
		Langeveld	Langeveld	Leeuwenhorst	Leeuwenhorst
Familienamen	Cicaden (Auchenorrhyncha)				
Aphrophoridae	Geen Nederlandse naam	5	1	23	3
Cercopidae	Schuimcicaden			17	1
Cicadellidae	Dwergcicaden	13	6	27	9
Cixiidae	Glasvleugelcicaden			16	2
Delphacidae	Spoorcicaden			1	1
Issidae	Kevercicaden	2	1	16	1
Familienamen	Plantenluizen (Sternorrhyncha)				
Aphididae	Bladluizen	3	3	11	5
Coccidae	Dopluizen	5	1		
Psyllidea	Bladvlooien	1	1	2	2
Familienamen	Wantsen (Heteroptera)				
Acanthosomatidae	Kielwantsen	5	3	38	3
Acanthosomatidae	Bloemwantsen	8	2	18	1
Aradidae	Schorswantsen	1	1		
Coreidae	Randwantsen	15	3	59	3
Corixidae	Duikerwantsen			17	3
Cydnidae	Graafwantsen			22	2
Gerridae	Schaatsenrijders			2	n.v. (*)
Lygaeidae	Bodem- of grondwantsen	6	4	22	6
Miridae	Blindwantsen	57	13	267	32
Nabidae	(Boom-)sikkelwantsen	7	2	22	2
Naucoridae	Zwemwantsen	1	1	2	1
Nepidae	Waterschorpioenen			4	1
Notonectidae	Bootsmannetjes			12	2
Pentatomidae	Schildwantsen	67	5	143	12
Reduviidae	Roofwantsen			1	1
Rhopalidae	Glasvleugel- of Knotswantsen	6	3	10	3
Saldidae	Oeverwantsen			1	1
Scutelleridae	Pantserwantsen			2	1
Tingidae	Netwantsen			9	1
Totale aantallen		202	50	764	99

* De soortnaam van twee waarnemingen van de schaatsenrijders is niet gevalideerd

De families die we tijdens de inventarisatie van Leeuwenhorst hebben aangetroffen en het aantal soorten binnen een familie die zijn waargenomen, zijn weergegeven in bovenstaande tabel. En de aantallen soorten zijn daarbij vergeleken met de aantallen die waargenomen zijn tijdens de inventarisatie van Langeveld in 2023. De aantallen waarnemingen en de aantallen soorten liggen in Leeuwenhorst flink hoger dan in Langeveld. De groep waarnemers ontwikkelt zich in kennis en bovendien is ook meer gebruik gemaakt van de methode waarbij werd geschud aan struiken en vallende insecten met een paraplu werd opgevangen (klopscherm). Verder hebben de waarnemers nog meer ervaring gekregen de kleine insecten (kleiner dan 5 mm) scherp op de foto te krijgen. Een must om soorten luizen, cicaden en wantsen goed op naam te krijgen.

De meest waargenomen soort wants, en wellicht ook de meest bekende, is de Zuringrandwants. Deze soort werd 55 maal waargenomen.

-->

Tijdens de Bioblitz in 2024 werden drie zeldzame soorten wantsen waargenomen die in onderstaande alinea's worden belicht: De Withaarblindwants, de Bonte dennenschildwants en Elzenridderwants.

De Withaarblindwants

Blindwantsen heten geen blindwantsen omdat ze blind zouden zijn. Maar wantsen, anders dan blindwantsen, hebben op hun kop een paar kleine orgaantjes, puntoogjes genoemd, waarmee ze licht en donker kunnen onderscheiden. Vaak zijn het er drie. Het lijken geen belangrijke voorzieningen, want het waarnemingsvermogen van die puntoogjes is klein, veel kleiner dan van facetogen, die wantsen ook nog hebben. Blindwantsen missen die extra puntogen, en heten daarom blind, maar ze hebben wel facetogen en kunnen uitstekend zien.

Er zijn heel veel soorten blindwantsen: maar liefst 11.000! Daarvan komen er 400 voor in West-Europa. En 32 soorten zagen we in 2024 in Leeuwenhorst. De Withaarblindwants is een zeldzame waarover nog weinig geschreven is. In de soortbeschrijving van Wikipedia wordt ook gesteld dat de soort niet voorkomt langs de kust van Nederland, wat ook te zien is op de verspreidingskaart vanaf 2020 uit Waarneming.nl. De waarneming op Leeuwenhorst is daarop een uitzondering.

Waarnemingen van de Withaarblindwants sinds 2020

De Bonte dennenschildwants

De bonte dennenschildwants is een schildwants die nog niet zo lang in Nederland is. De eerste waarnemingen dateren uit 2018 in Limburg. De soort lijkt zich naar het noorden te verspreiden en een waarneming in 2021 uit Amsterdam was toentertijd de meest noordelijke waarneming. Inmiddels zijn er ook waarnemingen in de provincie Groningen en het ligt in de lijn der verwachtingen dat de soort over een aantal jaren niet meer als zeldzaam wordt geïnclassificeerd.

De soort heeft een voorkeur voor dennen die aan de rand van heidevelden staan. De volwassen dieren overwinteren en kunnen derhalve een groot deel van het jaar worden waargenomen. De soort is niet zo klein als de Withaarblindwants en is daarom wat beter op naam te krijgen, omdat er makkelijker foto's van gemaakt kunnen worden.

De Elzenridderwants

De Elzenridderwants is een soort die, zoals de naam al zegt de Els als waardplant heeft. De soort lijkt erg veel op de Plataanridderwants en er wordt gesteld dat de soorten visueel niet uit elkaar te houden zijn. De Plataanridderwants heeft de Plataan als waardplant.

De ridderwants werd op 7 januari 2024 door Michel Langeveld waargenomen. Vast staat dat er op Leeuwenhorst geen plataan in nabijheid van de plek van de waarneming staat. De waarneming heeft om die reden het label "aannemelijk" gekregen door de validatoren op Waarneming.nl. Dat houdt in dat het zeer waarschijnlijk is, dat het om deze soort gaat. En dat op grond van de waardplant.

5.8.5 Sprinkhanen, krekels en veenmollen

Door Paul Venderbosch

De groep van sprinkhanen, krekels en veenmollen behoort tot de orde van de Orthoptera (rechtvleugeligen). Deze orde is te verdelen in twee subordes: de kortsprieten (Caelifera) en de langsprietten (Ensifera).

Krekels behoren tot de groep van de langsprietten en zijn, evenmin als op Langeveld, niet op Leeuwenhorst waargenomen. Sowieso worden krekels (zoals de Veld-, Bos- en Boomkrekkel) nog maar op enkele plekken in Zuid-Holland waargenomen. De veenmol behoort ook tot de groep van de langsprietten en is wel waargenomen

Insecta (Insecten)
Orthoptera (Rechtvleugeligen)
Ensifera =Langsprietten
Sabelsprinkhanen, Krekels en ook de Veenmollen
Caelifera = Kortsprieten
“Echte” sprinkhanen

Statistieken van de waargenomen sprinkhanen

In Leeuwenhorst werden minder soorten sprinkhanen waargenomen dan in Langeveld. 15 soorten Langeveld en 11 soorten in Leeuwenhorst. Als we de verspreiding bekijken van de sprinkhanen dan zijn de sprinkhanen met name waargenomen op de drogere (hogere) gedeelten van Klein Leeuwenhorst. Dat wil zeggen ten westen van de N206.

Langsprietten	
Duinsabelsprinkhaan	1
Greppelsprinkhaan	2
Grote groene sabelsprinkhaan	23
Struiksprinkhaan	12
Zuidelijke boomsprinkhaan	21
Zuidelijk spitskopje	12
Veenmol	8
Kortsprieten	
Bruine sprinkhaan	14
Gewoon doorntje	1
Kustsprinkhaan	3
Zanddoorntje	8

Twee soorten zullen in onderstaande besproken worden. Het betreft de soorten die veel zijn waargenomen op Leeuwenhorst: De Zuidelijke boomsprinkhaan (21 keer waargenomen) en de Bruine sprinkhaan (14 keer waargenomen). Alleen de Grote Groene sabelsprinkhaan is vaker waargenomen (24 keer waargenomen). Deze is, net als de Duinsabelsprinkhaan in de rapportage van vorig jaar van Langeveld besproken. Deze laatste soort is zeldzaam, maar algemeen voorkomend in onze kuststreek. In Leeuwenhorst is deze soort in 2024 echter maar één keer waargenomen.

Bruine sprinkhaan

De Bruine sprinkhaan is in vrijwel heel Europa algemeen en komt overal in België en Nederland voor. De habitat bestaat uit verschillende begroeide omgevingen van wegbermen in de stad tot open plekken in het bos en graslanden. Er is niet echt een voorkeur, wat waarschijnlijk het grote verspreidingsgebied verklaart.

De Bruine sprinkhaan lijkt sterk op de Ratelaar en op de Snortikker. Qua geluid zijn de soorten goed uit elkaar te houden maar omdat de vrouwtjes geen geluid maken zijn deze moeilijk op naam te brengen.

Zuidelijke boomsprinkhaan

De Zuidelijke boomsprinkhaan is gemakkelijk herkenbaar. De soort heeft een lichtgroene kleur met een duidelijke gelige streep van vooraan bij de kop tot aan het einde van het achterlijf. Op het midden van de achterzijde van het halsschild is een bruine vlek aanwezig. Maar belangrijker is het gegeven dat de volwassen dieren vrijwel ongevleugeld zijn in tegenstelling tot andere soorten. Daarmee is de soort in Nederland met geen enkele soort te verwarren

De soort is in 1992 voor het eerst waargenomen in Nederland en heeft zich daarna zeer snel verspreid. Aanvankelijk vooral in stedelijk gebied. In 2021 komt hij in vrijwel alle atlasblokken (5x5 km) in Nederland en Vlaanderen voor. In de onderstaande figuur zijn de waarnemingen opgenomen van de Zuidelijke boomsprinkhaan op Leeuwenhorst. Daarbij valt het op dat de soort met name te vinden is op de drogere hogere delen.

5.8.6 Bijen, Wespen en Mieren

Door Maud van der Veen

Bijen en wespen zijn insecten, die je hoort. Ze zoemen beiden, maar de bijen zoemen minder agressief dan de wespen. Maar wat is er eigenlijk nog meer verschillend? Hun eetpatroon: Honingbijen zijn vegetariërs, ze eten alleen nectar en stuifmeel uit bloemen. Ook wilde bijen zoals hommels, behangersbijen en metselbijen eten alleen plantaardige kost. Je kan ze herkennen aan hun harige vacht. Bijen en hommels hebben beharing om stuifmeel te verzamelen. Hommels zijn wel veel hariger dan bijen en ook groter. Wespen daarentegen zijn echter vleeseters. Wespen vangen insecten en rupsen, die ze aan hun larven voeren. Wespen zijn vrijwel kaal en opvallend geel-zwart gekleurd. In de natuur betekent dat: pas op, ik ben gevaarlijk! Laat me met rust! Mieren zijn stil, en je ziet ze zelden vliegen, maar ze horen wel tot dezelfde groep. De nauwe verwantschap aan wespen is af te leiden uit de bouw van een mier, die sterk lijkt op die van een wesp. Ze stammen af van gravende wespesoorten waarvan de werksters hun vleugels hebben verloren. Ze lopen het grootste deel van hun leven. Alleen vruchtbare jonge koninginnen en mannetjes vliegen op een zwoele zomeravond uit om te paren. Alleen dan hebben ze vleugels.

We hebben de bijen, wespen en mieren op basis van zicht geïnventariseerd.

We vonden 8 families van de bijen, 8 families van de wespen en 3 verschillende mieren. Alle mieren behoren tot dezelfde familie.

Bijenfamilie	Aantal
Andrenidae	1
Behangersbijen	2
Hommels	65
Honingbijen	13
Melittidae	2
Nomadinae	11
Sachembijen	4
Zandbijen	7

Wespenfamilie	Aantal
Bladwespen	126
Galwespen	70
Papierwespen	1
Plooiwleugelwespen	12
Schildwespen	1
Sluipwespen	17
Spinselbladwespen	2
Veldwespen	5

Mieren	Aantal
Bossteekmier	2
Gewone steekmier	6
Glanzende houtmier	5

Bijzonderheden

Er werd één zeldzame soort gevonden door Anton Oosterveen. De *Arge berderidis*, die jammer genoeg nog niet gevalideerd is. Het is een oprukkende soort, die zich verradt door kaalvraat van *Berberis*.

Foto Anton Oosterveen

En er werd een nieuwe invasieve exoot gevonden, de lepenzigzagbladwesp. De lepenzigzagbladwesp (*Aproceros leucopoda*) plant zich snel voort, kan onbedoeld door de mens over grote afstanden worden verplaatst en heeft nog vrijwel geen natuurlijke vijanden in Europa. Belangrijk is dat alle individuen vrouwtjes zijn, die zich ongeslachtelijk voortplanten. Elk uitgekomen vrouwtje kan meteen levensvatbare eieren leggen en na verplaatsing kan elk vrouwtje een nieuwe populatie vormen. Bovendien duurt de voortplantingscyclus van ei tot volwassen vrouwtje in de zomer slechts één maand. Daardoor zijn vier of meer opeenvolgende generaties per jaar mogelijk. In augustus 2013 ontdekte bioloog Dik Vonk deze soort voor het eerst ook in ons land.

Diverse verschijningsvormen.

Bij de wespen kom je diverse verschijningsvormen tegen.

- De *Periclista Lineolata*, die van eiken houdt, zagen we als larve (eerste levensfase).
- De Knollenbladwesp zagen we regelmatig als imago (de volwassen insect na zijn metamorfose). Hij houdt van koolsoorten.
- En de Rozengalwesp, die van rozen houdt, zagen we alleen als gal (een woekering van een plant, ontstaan door een insect, dat zijn eieren in de plant legt).

Leuke vondsten

Hommels blijven altijd leuk, al zoemend vliegen en kruipen ze over de bloemen op zoek naar honing. De Akkerhommel, de Weidehommel en de Tuinhommel zagen we regelmatig.

Maar ook de Zandbijen zijn leuk. Als nestelplaats gebruiken ze vaak open zandige bodems in de buurt van of onder struiken, waar ze beter zijn beschermd tegen hitte en vorst. Ze graven vaak hun nesten in de buurt van elkaar (nestaggregatie). Je ziet ze dus vaak op de grond lopen.

We vonden de Meidoornzandbij, de Witvlekzandbij en het Roodgatje

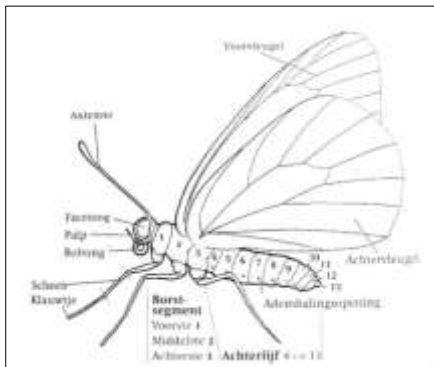
5.8.7 Dagvlinders

Door Agaat Mesman

In het voorjaar en de zomer van 2024 zijn er in Nederland veel minder vlinders geteld dan het gemiddelde van de afgelopen ruim dertig jaar. Het aantal dagvlinders gaat, jaar in jaar uit, steeds verder achteruit. Het gaat hierbij niet alleen om zeldzame soorten, maar ook de algemene soorten, zoals het Bruin zandoogje, aldus de Vlinderstichting.

Op Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst zijn niet eerder vlinders geteld. In 2024 is er iedere maand gekeken of er vlinders vlogen, maar dat geeft niet een goed beeld, omdat er geen gegevens zijn voor vergelijking met voorgaande jaren. Vlinders kan je zien vanaf half april tot eind september. Met het afgelopen mooie najaar vlogen ze nog op 11 oktober op Leeuwenhorst.

Dit jaar was echter een slecht voorjaar voor de vlinders. Het was veel te nat en veel te koud. Toch zijn er op Leeuwenhorst nog aardig wat dagvlinders gezien. In totaal zijn er 20 soorten gezien en zijn er 251 waarnemingen gedaan, vooral langs de paden en in sommige open stukken in het bos zijn vlinders gezien, maar ook in de weilanden waren ze af en toe te vinden.

Hier zie je een tekening van een vlinder. Aan het einde van de antenne zie je een verdikking zitten, dit noemen we een knopje. Aan dit knopje kun je dagvlinders herkennen. Nachtvinders hebben draadvormige of veervormige antennes. Dagvlinders hebben een roltong om nectar mee op te zuigen.

De vleugels zijn bedekt met schubben en als je een vlinder aan de vleugels vast pakt, laten de schubben los en

beschadig je de vleugels. Ook bij het ouder worden en na veel vliegen zie je dat vleugels versleten zijn. We zeggen dan vaak dat ze dan behoorlijk afgevlogen zijn.

Vlinders zijn koudbloedige insecten. De lichaamstemperatuur is volledig afhankelijk van de omgevingstemperatuur. Om te kunnen vliegen hebben dagvlinders een lichaamstemperatuur van tenminste 20°C nodig, de voorkeur ligt zelfs tussen de 30° en 35°C. Wanneer de omgevingstemperatuur niet te hoog is, zitten dagvlinders vaak met de vleugels gespreid om de warmte van de zon op te kunnen vangen. Op zeer warme dagen kan het echter voor vlinders te warm worden, zij zoeken dan een schaduwrijke plaats. De vliegtijd van vlinders is maar kort, 3 tot 4 weken, uitgezonderd de vlinders die als vlinder overwinteren, zoals de Citroenvlinder, Kleine vos, Dagpauwoog, Gehakelde aurelia en Atalanta. Vlinders zijn vrij gevoelig voor wind. Om goed te kunnen vliegen hebben ze beschutting nodig. Ook dit geeft aan dat vlinders niet gebaat zijn bij kale vlaktes en dat beschutting van bomen en struikgewas gewenst is.

Ik wil het vlinderleven toelichten aan de hand van de Dagpauwoog. De Dagpauwoog heeft maar één generatie. Soms gebeurt het dat je in het najaar in je huis een Dagpauwoog tegen komt om te overwinteren. Als de vlinder binnen blijft, dan blijft hij actief door de warmte en hij verbruikt te veel energie. Je kunt de vlinder het beste voorzichtig vangen in een glas en vrijlaten op een beschutte plek, zoals een schuurtje of onder een afdak. De vlinders die overwinteren hebben een soort antivries in hun lijf en kunnen goed tegen vorst. Als de vlinder de winter goed is doorgekomen gaat hij/zij in april/mei op zoek naar een partner om te paren. De eitjes worden begin mei/juni gelegd. Zo'n 200 stuks aan de onderzijde van de brandnetel. De plant waar de vrouwtjes hun eitjes op afzetten noemen we de waardplant. Als er geen brandnetels zijn, kan de vlinder haar eitjes niet kwijt.

De rupsen leven in groepen bij elkaar in spinselnesten en gaan daarna verpoppen. De vlinders komen vanaf juli tot september uit de pop. Op Leeuwenhorst is de laatste Dagpauwoog gezien op 21 september.

De verandering van gedaante van eitje, naar rups, naar pop, naar vlinder noemen we een volledige gedaanteverwisseling. Het insect ziet er in de volgende levensfase steeds anders uit.

Eitjes

Rupsen

Pop

Dagpauwoog

Er zijn ook vlinders die als ei, rups of pop overwinteren. Sommige hebben ook meerdere generaties per jaar. Zoals het Bont zandoogje dat overwintert als pop en een klein deel als half volgroeide rups. Vlinders kun je zien vanaf half april tot eind september. Met het afgelopen mooie najaar vlogen ze nog op 11 oktober op Leeuwenhorst.

Het Bont zandoogje is ook een bijzondere vlinder. De waardplanten van het Bont zandoogje zijn diverse grassoorten op beschaduwde standplaatsen. Bijzonder is dat wij dertig jaar geleden naar het midden van het land reisden en vooral open plekken in het bos of bosranden opzochten om deze vlinder te vinden. Nu vliegt het Bont zandoogje overal bij iedereen in de tuin en ook op Leeuwenhorst. Daar is hij 37 keer gezien.

De Kleine vuurvlinder is 23 keer waargenomen vanaf 5 mei tot 28 september. Het verschil tussen de mannelijke en vrouwelijke exemplaren is niet zo groot: aan de onderzijde zijn de zwarte vlekjes op de voorvleugel van het vrouwtje groter en minder geordend. Zelf vind ik dat onderscheid moeilijk te zien. De waardplanten zijn verschillende soorten zuring zoals Schapen- en Veldzuring. De rupsen overwinteren verscholen in de strooisellaag en ze kunnen goed vorst verdragen.

5.8.8 Libellen

Door Maud van der Veen

Als je langs de sloten van Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst loopt, zie je regelmatig echte libellen en juffers langs razen of op steeltjes van planten zitten te rusten. En er zijn veel slootjes, wat voor libellen van groot belang is, dus gingen we vol goede moed op pad. We vonden uiteindelijk 15 verschillende soorten. Dat is toch een stuk minder dan de 31 soorten op Langeveld. Ook vonden we geen zeldzame soorten. De sloten bieden weliswaar veel ruimte voor voedsel, maar de waterkwaliteit is waarschijnlijk wat minder dan op Langeveld.

Echte libellen en juffers

Libellen zijn onderverdeeld in twee groepen, de echte libellen en de waterjuffers. Echte libellen hebben een stevigere bouw en zijn meestal groter dan de waterjuffers. Waterjuffers zijn over het algemeen kleiner dan de echte libellen en vouwen hun vleugels boven hun lijf op. Hun ogen staan aan weerszijden van de kop.

Echte Libellen	
Paardenbijter - <i>Aeshna mixta</i>	4
Bloedrode heidelibel - <i>Sympetrum sanguineum</i>	1
Bruinrode heidelibel - <i>Sympetrum striolatum</i>	22
Steenrode heidelibel - <i>Sympetrum vulgatum</i>	7
Vroege glazenmaker - <i>Aeshna isocetes</i>	3
Gewone oeverlibel - <i>Orthetrum cancellatum</i>	16
Platbuik - <i>Libellula depressa</i>	2

Juffers	
Tengere grasjuffer - <i>Ischnura pumilio</i>	1
Houtpantserjuffer - <i>Chalcolestes viridis</i>	33
Grote roodoogjuffer - <i>Erythromma najas</i>	3
Watersnuffel - <i>Enallagma cyathigerum</i>	5
Variabele waterjuffer - <i>Coenagrion pulchellum</i>	9
Azuurwaterjuffer - <i>Coenagrion puella</i>	23
Bruine winterjuffer - <i>Sympecma fusca</i>	11
Lantaarntje - <i>Ischnura elegans</i>	33

Juffers

Het is leuk te constateren dat we meer juffers vonden dan echte libellen.

Houtpantserjuffer

Lantaarntje

De Houtpantserjuffer en het Lantaarntje hebben we het meest gevonden, 33 maal. Dat is misschien ook niet zo gek, want deze soorten blijven tenminste rustig op een takje of een blaadje zitten en laat zich makkelijk determineren en fotograferen.

Bijzondere soorten

We vonden geen heel bijzondere soorten, maar de Tengere grasjuffer en de Bruine winterjuffer, beide juffers, zijn niet heel algemeen.

Tengere grasjuffer

De Tengere grasjuffer komt het meest voor bij ondiepe wateren (tot zo'n twintig centimeter) met rechtopstaande stengels zoals grassen, zeggen of biezten. De vegetatie moet heel open zijn, met slechts een bedekking van tien tot veertig procent. We vonden hem in een open stukje grasland, waar fruitbomen groeiden en dat omringd is door sloten. Kennelijk open genoeg om te vertoeven.

Bruine winterjuffer

De Bruine winterjuffers kwamen we vaker tegen. De Bruine winterjuffer is een kleine Europese pantserjuffer, die vrij algemeen in Nederland voorkomt. De winterjuffers zijn de enige libellen, die als volwassen dier de winter doorkomen en daardoor ook reeds vroeg in het voorjaar rondvliegen.

Echte Libellen

We vonden relatief weinig echte libellen. Je ziet ze soms rondrazen en schichtig wenken, waardoor je ze ook snel weer uit het oog verliest. Het is moeilijk ze op de foto te krijgen.

De Paardenbijter is zo'n snelle vlieger. Het is een zwerflustig soort dat grote afstanden kan afleggen. We zagen hem dan ook regelmatig langs de sloten heen en weer jagen.

De Gewone oeverlibel vonden we het meest. Hij is weinig kritisch ten aanzien van de biotoop en komt voor bij veel stilstaande of langzaam stromende wateren, mits de oever enkele schaarsbegroeide plekken heeft. In dit geval was dat vaak langs de kaal getrapte slootranden, waar de paarden water hadden gedronken.

De Steenrode heidelibel houdt van allerlei stilstaande watertypen, maar soms ook zwakstromend water. Een belangrijke voorwaarde is veel zon. De steenrode komt vooral voor op plaatsen met een goed ontwikkelde oevervegetatie. De sloten waar wij hem zagen stroomden inderdaad niet goed.

Paardenbijter

Gewone oeverlibel

Steenrode heidelibel

5.9 Korstmossen

Door Michel Langeveld

Na Wassergeest en Langeveld was het Landgoed Leeuwenhorst voor mij de derde BioBlitz waarbij ik heb geholpen met het inventariseren. Ik kwam al veel in Klein Leeuwenhorst vanwege mijn moestuintje, zodat ik de tuinwerkzaamheden mooi kon afwisselen met het inventariseren.

Wat is een korstmos?

Een korstmos is een schimmel die in symbiose leeft met een alg. Beide hebben profijt van elkaar: de alg levert suikers, terwijl de schimmel bescherming biedt. De schimmel groeit helemaal om de algenlaag heen en is meestal in meerderheid. Korstmossen groeien bovengronds, zijn taai en komen voor in allerlei kleuren. Ze groeien op boomschors, steen of de grond.

Methoden

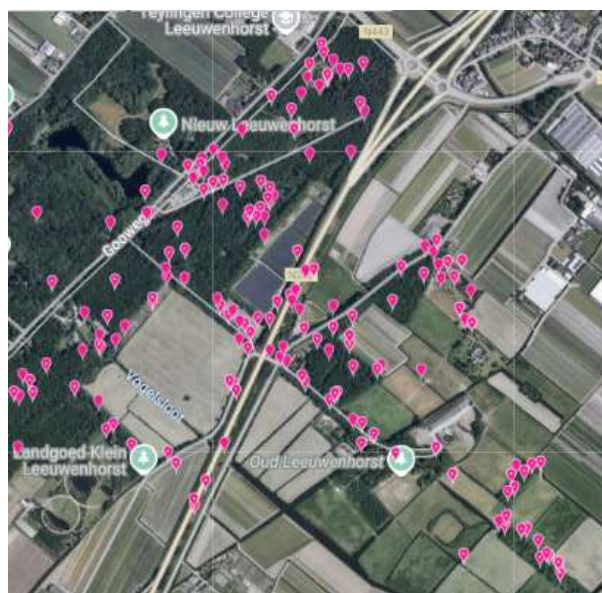
Het inventariseren van korstmossen is uitgevoerd door middel van visuele waarneming, een loep (10x vergroting) en enkele exemplaren zijn ook microscopisch bekeken. Alle waarnemingen zijn gevalideerd op waarneming.nl.

Gebied

In het gebied hebben we als groep in totaal 89 korstmossen kunnen vaststellen. Met dit aantal is het gebied rijker aan soorten dan Wassergeest (66 soorten) en Langeveld (72 soorten).

(ballonetjes geven aan waar korstmossen / mossen zijn aangetroffen)

Leeuwenhorst bestaat uit kleine deelgebiedjes met elk hun eigen ecologie en dus soorten, die hier huizen. De inventarisatie van korstmossen wordt hieronder per gebied behandeld.

Klein Leeuwenhorst

In Klein Leeuwenhorst groeien veel verschillende planten. Naast loofbomen komen op sommige plaatsen ook naaldbomen (dennen) voor. In het bos zijn veel algemene soorten aangetroffen, zoals Witte schotelkorst, Lichtvlekje, Heksenvingermos, Kapjesvingermos, Gewoon purperschaaltje, Groot dooiermos en Dun schaduwmos.

Bij de moestuinen is Schoorsteentje aangetroffen, een soort die niet vaak in Noordwijk wordt gevonden. Op het paadje langs de weilanden is Groene suikerkorst aangetroffen. Ook vond ik hier het grappige Hamsteroortje op een boom. Dit korstmos vormt schelpvormige schubjes, die wat weg hebben van de oren van een hamster.

Anno 2024 heb ik het Duinrijpmos niet meer kunnen aantreffen, een soort die in 2022 nog wel op een boom te zien was. Mogelijk is deze boom omgezaagd.

Een interessante soort is het Kauwgommos, dat op een aantal bomen en ook in de tuin van het landhuis voorkwam.

Kauwgommos

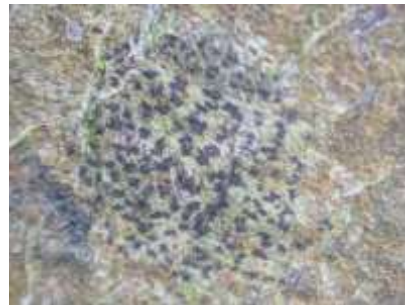

Klimbos

In het klimbos staan veel beuken, waarop na enig zoeken op meerdere plaatsen Beukenvlekje te vinden is. Deze soort is in Nederland in opmars, waardoor de zeldzaamheid ervan in juli 2025 van *zeer zeldzaam* naar *vrij zeldzaam* is bijgesteld.

Beukenvlekje->

Bijzonder soortenrijk zijn de silicaten stenen op de parkeerplaats bij de ingang van het klimbos. Hier trof ik veel mooie soorten aan, zoals Bruinsteenschubje, Kleine schotelkorst, Gewoon Sterschoteltje en Klein dooiermos. Het is jammer dat deze stenen niet vaker in Noordwijk worden geplaatst; dit zou het aantal soorten zeker ten goede komen.

<- *Klein dooiermos*

Langs de N206

Bij de aanleg van de N206 is gebruikgemaakt van duinzand afkomstig uit de Coepelduynen. Het BioBlitzgebied besloeg ook een strook langs de N206, waar ik diverse duinsoorten heb gevonden, zoals Duindaalder, Duinbekermos, Zomersneeuw, Vals rendiermos en Klein leermos.

Duindaalder ->

Op de grond vonden we Muurzwelmos, een zeldzame soort voor Nederland. Deze korstmos leeft in symbiose met Nostoc en heeft een dik, gelobd en sterk gerimpeld thallus. Het komt het vaakst voor op steen en zelden op de grond, zoals we bij onze inventarisatie aantroffen.

Muurzwelmos

Oud Leeuwenhorst

In Oud Leeuwenhorst zijn ook veel interessante korstmossen te vinden, onder andere op de zandstenen pilaren die hun rijksmonumentstatus en rust genieten. Hier leven soorten als Kerkcitroenkorst, Donkere Schotelkorst, Gelobde Citroenkorst en Rafelschotelkorst.

Donkere schotelkorst

Kerkcitroenkorst

Op de bomen van het oprijlaantje van Oud Leeuwenhorst komen veel schriftmossen voor, zoals Rivierschriftmos, Zwart schriftmos en Gewoon schriftmos.

Weilanden

In het wilgenbosje (naast de weilanden van Paardenstal Wassenaar) komt veelvuldig Kort schriftmos voor. Deze soort is herkenbaar aan schrifttekens met een ietwat groenige kleur. Ook is in dit bos Bleekgroene Schotelkorst aangetroffen, die bekend is van vrijstaande, belichte bomen met een niet al te zure schors. Op de weilanden staan betonnen elementen waarop Steenglinschotelkje voorkomt. Deze soort leeft op goed verlichte stenen en heeft bleek geelachtig bruin tot bruinzwarte apotheciën.

Zeldzame soort

Mathijs Molenaar (korstmossenvalidator van waarneming.nl) wees mij erop dat op mijn foto's van korstmossen op bomen naast het houten ingangshek misschien een zeldzame soort zou kunnen staan. Na microscopisch onderzoek bleek het om Roze runenkorst te gaan, te herkennen aan het hymenium dat niet onder de lirellen doorloopt en de sporen met 6 septen. Ook was het thallus K+ rood, wat het geslacht *Graphis* uitsluit.

Afbeelding: Roze runnenkorst (Matthijs Molenaar)

In het bos zelf is Rookglimschoteltje aangetroffen, hetgeen herkenbaar is aan viercellige sporen en acht per ascus. Verder werd ook Geel boomzonnetje aangetroffen, herkenbaar aan 8-sporige asci en een hypothecium van 40 µm. Deze soort komt niet vaak in Nederland voor en staat op de verspreidingsatlas als zeldzaam te boek.

Korstmosparasieten

Korstmosparasieten zijn schimmels die parasiteren op korstmossen. In Leeuwenhorst hebben we drie soorten aangetroffen, namelijk *Erythricium aurantiacum*, *Xanthoriicola physciae* en *Illosporopsis christiansenii*. De laatste twee soorten zijn algemeen en trof ik ook aan in Langeveld. De eerste soort is echter zeldzaam. Deze soort parasiteert op vingermos en is te herkennen aan groepjes kleine oranje sclerotia op een wit aangetast korstmos.

5.10 Paddenstoelen

Door Agaat Mesman

Oud en Klein Leeuwenhorst bestaat uit bos en weiland. Een uitstekend gebied voor verschillende paddenstoelen dankzij het afwisselende karakter van Oud en Klein Leeuwenhorst. Weilanden, bos, strandwallen en moerassige duinvalleien. Er zijn in totaal 476 verschillende soorten paddenstoelen gevonden. Toen ik de lijst met gevonden paddenstoelen bekeek, dacht ik je kan er gemakkelijk een menu van maken.

Menu	
Voorgerecht	Witte kluifzwam
Tussengerecht	Hazenpootje
Soepje	Reuzenchampignons
Hoofdgerecht	– Rodekoolzwam, – Biefstukzwam met Gewone oesterzwam, – Kostgangerboleet met Aardappelbovist
Kaasplankje	Sneeuwwitte en Dikke vaalblauwe kaaszwam
Nagerecht	Gewoon ijsvingertje

Al deze namen zijn grappig en ik wil deze paddenstoelen en een soort, die een nieuwe ontdekking was, toelichten.

De Witte kluifzwam heeft een groot, voornamelijk wit vruchtlichaam met een onregelmatig gelobde hoed op een stevige, overlans geribde steel. Soms groeit het in groepen bij Eik of Beuk, vaak in wat verstoorde bodem. De Witte kluifzwam is een saprofyt, een opruimer van dood hout en het is helaas niet aan te bevelen om deze te eten.

Het Hazenpootje heeft een kleine hoed en van de zijkant gezien is deze in het vroegste stadium ovaal, om snel uit te spreiden naar ruim een klokvormig hoedje. De hoed van jonge exemplaren van het Hazenpootje is dicht bezet met witte haren, die niet opvallen als de hoed nat is. Bij rijpheid, slechts enkele uren later, is de hoed vrijwel kaal, in het midden vlak uitgespreid en de rand is sterk naar boven en naar binnen gekruld. Als de sporen rijp worden vervloeien de plaatjes tot een zwarte inkt, net als bij andere inktzwammen. Het Hazenpootje komt voor op houtafval in bossen en in stedelijke gebieden. Soms lijkt het op aarde te groeien, maar die blijkt dan altijd rijk aan weinig verteerd houtresten. Het Hazenpootje is een saprofyt die leeft van dood, niet al te sterk verteerd hout. Zelf paddenstoelen plukken om op te eten is niet altijd een goed idee, maar als je het Hazenpootje wilt bereiden kom je sowieso van een koude kermis thuis. Het paddenstoeltje is daarvoor te fragiel en de plaatjes vervloeien heel snel tot inkt, wat een hoop viezigheid geeft.

De Reuzenchampignon is een paddenstoel die zijn naam eer aandoet. De hoed van volgroeide exemplaren kan een doorsnee van 25 centimeter krijgen. De basiskleur van de hoed is beige, maar het hoedoppervlak is bedekt met roodbruine vezels die in het centrum dichter bijeen staan dan aan de rand. Het witte vlees is stevig en dik en verkleurt na beschadiging geel of rood. Het heeft een schimmelige smaak en een sterke, nootachtige geur die doet denken aan die van amandelen of anijs. Ook de Reuzenchampignon is een opruimer van dood hout.

De Amethystzwam, ook wel Rodekoolzwam genoemd, is een paddenstoel die in symbiose leeft met loofbomen. Dit betekent samenleven met voordelen voor beide partners. De paddenstoel is met zijn schimmeldraden doorvlochten met de haarwortels van de boom, wat de stabiliteit van de wortels verbetert. Met dit uitgebreide netwerk is de boom in staat om effectiever water op te nemen met de daarin opgeloste voedingszouten. Toch gaat de zon voor niets op. Paddenstoelen die niet in hun eigen energiebehoeften kunnen voorzien, vinden een andere manier om dit te verhelpen. Bomen zetten water, koolstofdioxide en zonlicht door middel van fotosynthese om in suikers en zetmeel. Een prima energiebron voor de paddenstoel, geserveerd op een presentieblad. Het is ook bekend dat paddenstoelen zware metalen opnemen en opslaan, die schadelijk zijn voor de boom en deze in zijn groei belemmert. De Amethystzwam is geen opruimer, maar een goede aanvulling voor de voedselvoorziening voor bomen en voor mensen is de Amethystzwam niet eetbaar.

De Gewone oesterzwam is ook zo'n paddenstoel die zware metalen kan opslaan. Daarom is het ook niet verstandig om eetbare paddenstoelen te consumeren uit de wegbermen of van drukke wegen. Tegenwoordig worden ze op grote schaal gekweekt en in heel veel winkels te koop aangeboden. De Gewone oesterzwam groeit op stammen van dode bomen en is een opruimer.

De Biefstukzwam komt vaak voor op eiken en zoekt de zwakke plekken van de boom. Het is een zwakteparasiet en staat ook bekend als wondparasiet. De Biefstukzwam kan gemakkelijk 30 cm breed worden en lijkt in vochtige omstandigheden op een mals stuk vlees dat eetbaar is, maar zijn smaak is iets zuriger.

De Kostgangerboleet is gemakkelijk te herkennen aan zijn groeiwijze; hij komt voor op of nabij de Gele aardappelbovist. Het is een echte parasiet. De geparasiteerde bovisten ontwikkelen geen rijpe sporen meer en hun binnenkant blijft licht van kleur. De Gele aardappelbovist komt voor in gemengde loofbossen op vochtige tot droge bodem, met voedselarme grond. Dit jaar heb ik de Kostgangerboleet op verschillende locaties vaak gezien, en ook in Leeuwenhorst kwam hij voor. De Kostgangerboleet niet eetbaar.

De kaaszwammen vormen een groep paddenstoelen die zich kenmerken door een poriënlaag onder de hoed, waarin sporenvormende organen bevinden. In Nederland zijn er 25 verschillende soorten die tot de orde Polyporales behoren, maar tot verschillende geslachten en families. Deze soorten komen voor op zowel loofhout als naaldhout. De meeste kaaszwammen kunnen alleen met behulp van een microscoop worden gedetermineerd. Hoewel deze kaaszwammen smakelijk klinken, zijn ze niet eetbaar. Het zijn wel goede opruimers van dood hout.

Gewoon ijsvingertje, ook wel Ijspegeltje genoemd, is geen paddenstoel, maar een slijmzwam uit de familie Ceratiomyxidae. Het Gewoon ijsvingertje is een priem- tot knotsvormig 1 mm hoog zuiltje. Soms zijn ze vertakt en ijsachtig wit, roze, lichtblauw of gelig-beige van kleur. Ze staan in kleine groepjes die een doorsnee hebben van 10 cm. De zuiltjes zijn waterig en doorschijnend. In Nederland komt het Gewoon ijsvingertje algemeen voor. Het bevindt zich vaak op dood hout van loofbomen, bij voorkeur op donkere en vochtige plekken. Het wordt vaak voornamelijk gevonden na korte periodes van vocht. Slijmzwammen zijn geen paddenstoelen en niet eetbaar.

Plooiwaaier

Door de jaren heen duiken er af en toe nieuwe zeldzame paddenstoelen op. Zo ook in 1998 toen vonden mijn man en ik op een kastanjeboom een paddenstoel die als een elfenbankje aan een tak was vast gehecht. Voor bevestiging van de naam is er door een deskundig naar gekeken. En die vertelde ons dat het inderdaad om het Plooiwaaier ging, de vijfde vondst van Nederland. Toen nog heel zeldzaam, maar tegenwoordig wordt hij heel veel gevonden. De naam Plooiwaaier heeft de paddenstoel voornamelijk aan de onderzijde te danken. Die is namelijk vliezig geplooid en de hoedjes hebben de vorm van een waaier. Het Plooiwaaier is heel taai en niet eetbaar, maar een goede opruimer van dood hout. Je vindt ze op dode takken die op de grond liggen.

5.11 Mini-Microzwammetjes en Slijmzwammen

Door Jan en Riek Bischoff Tulleken

Ascomyceten/Zakjeszwammen

Dat het jaar 2024 zeer nat was, werd uiteraard niet door iedereen gewaardeerd. Maar voor ons, liefhebbers van dit "kleine spul", was het een topjaar. De vele langdurige regens en het ontbreken van te lange droogteperiodes en nachtvorsten zorgden voor ononderbroken ideale groeiomstandigheden voor deze tere organismen. Vooral voor de Ascomyceten/Zakjeszwammen, vaak slechts enkele millimeters groot, soms zelfs tienden van een millimeter en vooral bestaand uit water, is een droogteperiode en/of vorst fataal. December was daardoor, zeer ongebruikelijk, een topmaand. Zo vonden wij op het ruiterpad in Oud Leeuwenhorst (Leeweg-Noordwijkerhout, afslag naar de manege) in 2x 1 uur zoeken op 2x 100 meter in totaal 87 soorten "kleinspul"! Hoewel er in Nederland vele honderden soorten voorkomen is een dergelijk aantal soorten in slechts 2 uur zoeken buitengewoon veel.

De zwammetjes groeien vooral op dode/natte houterige substraten, zoals bomen, brokken hout, houtstompen, afgevalen takken/takjes, eikels/eikeldoppen, beukenootjes/-doppen, blad, vogelveren, hoeven, geweien, haren, papier, planten, grassen enz..

Bramenbootje - *Hypoderma rubi* - vooral op Braam, soms ook op Es en Gelderse roos - vergroting 10x
Colletotrichum dematium - een asexuele ascomycote - op diverse planten, veel voorkomend, maar valt door de geringe grootte en kleur vrijwel niet op - vergroting 24x
Kruidenvulkaantje - *Leptosphaeria doliolium* - vooral op schermbloemigen - vergroting 10x
Witbruin franjekelkje - *Lasiobelonium variegatum* - op hout - vergroting 24x

Basidiomyceten/Plaatjesloze vliëszwammen (alleen de kleine soorten)

Basidiomyceten/Plaatjesloze vliëszwammen zijn de z.g. korstjes, vaagjes, veegjes e.d., maar ook de grote Vuurzwammen, Boleten, Bovisten, etc. horen bij deze groep.

Ze groeien op dezelfde substraten en in dezelfde gebieden als de Ascomyceten.

Wij beperkten ons tot de korstjes, etc., het kleine spul dus in deze groep.

Klein zweephaarschijfje - *Flagelloscypha minutissima* - op loof- en naaldhout, stengels van kruiden - vergroting 8x

Muisgrijs rouwkorstje - *Tomentella cinerascens* - op takjes van loof- en naaldhout - vergroting 10x

Rozeblauwig waskorstje - *Exdiopsis effusa* - op takjes van loofhout, vooral in natte perioden - vergroting 48x

Witte dwergpegelzwam - *Mucronella calva* - op takjes van Spar, soms ook loofhout - vergroting 24x

Note: Deze basidiomyceten/plaatjesloze vliëszwammen komen alleen voor op dood materiaal

Myxomyceten/Slijmzwammen

Myxomyceten/Slijmzwammen zijn in tegenstelling tot hun naam géén zwammen, maar vreemde, aan dieren verwante organismen. Wel komen ze op dezelfde substraten en in de zelfde periodes en gebieden voor als de Ascomyceten en Basidiomyceten. De wetenschap heeft ze indertijd als "vreemd slijmerig spul" onder de naam Slijmzwammen ergens "geparkeerd" om ze t.z.t. te bestuderen. Het boek *De Nederlandse Myxomyceten* van N.E. Nannenga-Bremekamp verscheen in 1974 als het eerste serieuze uitgebreide naslagwerk met complete determinatie-/microscopgegevens.

De vruchtlichamen zijn vaak zeer fraai en hun levenswijze interessant. In het vegetatieve stadium ontbreekt de uit chitine en cellulose bestaande huid, het is dan eigenlijk niet meer dan een beetje -, maar wel steeds fraai gevormde, "pudding".

Sommige Myxomyceten, zoals Heksenboter, verplaatsen zich (zonder bewegingsapparaat, althans zoals wij dat van andere organismen kennen) over het substraat en zuigen daar (terwijl ze geen mond hebben) de op het substraat levende bacteriën en algen leeg. Ze laten daarbij een wit spoor

achter van lege huidjes (dus geen slijm). Het plasmodium van sommige slijmzwammen, zoals *Physarum polycephalum* vertonen intelligent gedrag, zoals herinnering en waarneming van voedsel op flinke afstand.

Zoals de Ascomyceten en Basidiomyceten groeien ook de Myxomyceten vaak in groepjes en lijken dan één grote zwam te zijn.

Goudgeel lantaarntje - *Cribraria aurantiaca* - op naaldhout, soms ook op loofhout - vergroting 7x

Rossig buiskussen - *Tubifera arachnoidea* - op loof- en naaldhout

Spijkerkristalkopje - *Didymium clavus* - op dood blad en ander plantaardig materiaal

Gewone boomwrat/Bloedweizwam - *Lycogala epidendrum* - op rottend hout en schors - vergroting 6x

Aantal gevonden soorten per groep:

Ascomyceten	114
Basidiomyceten	110
Myxomyceten	13
Diversen	11
Totaal	248

Alle vergrotingen zijn optisch, dus geen opgerekte digitale vergrotingen.

6 Het beheer van de natuur op Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst

Door Paul Venderbosch

Natuurbeheer is het met specifieke natuurbeheersmaatregelen beheren van de natuurgebieden, uitgaande van natuurbeschermingsdoelstellingen. Als KNNV Bollenstreek hebben we geen uitvoerende rol in het (natuur-)beheer van Leeuwenhorst, omdat we geen eigenaar of beheerder zijn van het gebied. In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op het beheer van Oud en Klein Leeuwenhorst voor de bostypes, de graslanden, voor de bermen en slootkanten. Sommige beheermaatregelen, of het ontbreken daarvan, waren direct zichtbaar in de inventarisatie. Afsluitend worden voorstellen gedaan voor aanpassingen in het aanwezige beheer, zodat de biodiversiteit in het gebied daarvan kan profiteren.

Eigendom in relatie tot het beheer van Oud en Klein Leeuwenhorst

Het grootste deel van het gebied van Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst is eigendom van een familie, die het landgoed met privé gelden en subsidie beheert. Voor het beheer van de bossen bestaat er een beheerplan en wordt er ook gewerkt volgens dit plan. Delen van het landgoed, en dan met name de weilanden, worden verpacht aan Stal Kees Wassenaar en enkele andere pachters. Zo was er in het begin van 2024 nog sprake van de aanwezigheid van Boomkwekerij van der Meij. Zijn bedrijf werd in 2024 ontmanteld wat ook direct van invloed was op het landschap. Ook de aanwezigheid van de vele paarden van Stal Kees Wassenaar op de weilanden van Oud Leeuwenhorst hebben invloed op het landschap van Leeuwenhorst en de aanwezige soorten.

Verder worden er paarden gehouden door een particulier op percelen die tussen de Leeweg en de N206 liggen ter hoogte van de viaduct. Tegen de westkant van de N206 ligt ook een zonnepanelenveld, dat eigendom is van de familie en er zijn twee volkstuincomplexen. Eén ten oosten van het landhuis Klein Leeuwenhorst langs de bosrand tegen het weiland aan. En één complex ten noorden van het zonnepanelenveld. Aan de westkant van de Bronsgeesterweg ligt een weideperceel dat wordt begraasd met schapen.

De percelen van Boomkwekerij Van der Meij kregen een andere bestemming in 2024

Daarnaast heeft het Zuid-Hollands landschap (ZH-L) de noordelijke kant van Klein Leeuwenhorst in bezit. Het beheer van dit deel is beschreven in hun beheerplan voor Nieuw Leeuwenhorst, dat niet door ons is geïnventariseerd. Belangrijkste beheerdoel voor de noordelijke kant van Klein Leeuwenhorst binnen dit beheerplan is de recreatie: In het bos is een speelbos aangelegd.

Het beheer van en in de bossen van Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst

Volgens de systematiek van SNL zijn er vijf soorten bos aanwezig op Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst. Deze staan in onderstaande tabel. De locaties van de bossen van de diverse natuurtypen staan in onderstaande figuur.

Naamcode beheertype	Naam van (natuur-)beheertype	Eigendomsituatie	Kleur op de kaart
N14.02	Hoog- en Laagveenbos	Particulier	Lichtgroen
N14.03	Haagbeuken- en essenbos	Particulier	Middelgroen
N15.01	Duinbos	ZH-L	Blauw
N15.02	Dennen-, eiken- en beukenbos	Particulier	Donkergroen
N16.03	Droog bos met productie	Particulier	Beige

Het duinbos, dat van het Zuid-Hollands Landschap is, wordt voor een deel beheerd voor een recreatieve functie: het speelbos. Deze recreatieve functie van dit speelbos laat zich lastig combineren met de indicerende planten- en vogelsoorten van dit duinbos, omdat het drukke betreden van de terreinen de groei van de flora belemmert en de drukte veel vogelsoorten zal afschrikken. Gelukkig is niet het gehele duinbos ingericht als speelbos.

De overige bossen worden beheerd vanuit een visie om de cultuurhistorische waarden van het landgoed Leeuwenhorst te kunnen blijven zien en om een gemengd divers bos in stand te houden. Divers in leeftijd van de bomen en in soorten. De productie van hout is geen doel, maar een middel om beheer van het landgoed te kunnen financieren. Dit laatste gebeurt op 70% van het areaal en levert elk 8 jaar circa 200 – 250 m³ hout. Als het gaat om de productie van hout is het beheer in handen van een professionele partij. Daarnaast is een vrijwilligersgroep actief die elke vrijdagmiddag beheerwerkzaamheden uitvoert. Een voorbeeld daarvan is het weghalen van (opschot van) Amerikaanse vogelkers en de Gewone esdoorn.

Werkwijze per bostype

Voor het beheer zijn de bossen van Oud en Klein Leeuwenhorst ingedeeld in afdelingen. Per afdeling zijn maatregelen beschreven waar de vrijwilligers en de professionele beheerders zich aan houden.

Bostype volgens SNL	Afdelingen	Maatregelen
Hoog- en Laagveenbos	1a en 1b (1,5 ha)	Alleen randbeheer
Haagbeuken en essenbos	1a1, 1a2, 1d, 1e, 1f, 2a, 2a, 2b, 2c1, 2c2, 2d, 2e, 2f (7,2 ha)	Uitdunning voor toekomst Enkele stukken alleen beheer voor veiligheid Aanleg van rillen
Dennen-, eiken- en beukenbos	4a, 4b 4d, 4e, 4f, 4g, 4h, 4i 5a, 5b, 5c, 5d (5,3 ha + 7,8 ha = 13,1 ha)	Nu nog niet ingrijpen in verband met behoud van landschap (bos groeit langzaam) Vogelkers verwijderen Alleen uitdunning van dijklichaam van 4i
Droog bos met productie	3a, 3b, 3c, 3d, 3e, 3f, 3g, 3h, 3g, 3h, 3i (7,3 ha)	Uitdunning van toekomstbomen met aanleg van rillen

Het beheer van graslanden op Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst

Naast de bossen kent Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst ook grote open stukken, die grotendeels bestaan uit grasland. Een aantal kleinere open stukken bestaat uit percelen, die worden beteeld met bollen of vaste planten. Ook zijn er twee stukken waar volkstuinen zijn. In dit hoofdstuk gaan we alleen in op de open stukken bestaand uit grasland.

De graslandpercelen ten oosten van de Leeweg worden begraasd door paarden van Pensionstal Wassenaar. Een deel van deze percelen is bestempeld als kruidenrijk grasland. Niet alleen grassen moeten de kans krijgen zich te ontwikkelen maar ook andere soorten planten. Bovendien wordt er later in het jaar gemaaid om weidevogels op de percelen de rust te gunnen.

De zuidelijke graslandpercelen ten westen van de Leeweg werden begraasd door schapen. Het noordelijker gelegen graslandperceel ten westen van de Leeweg werd laat gemaaid en werd niet begraasd. Percelen met kruidenrijk grasland ten behoeve van het agrarische natuurbeheer zijn in oranje weergegeven. Deze percelen zijn tot 15 juni niet betreden.

Beheer van slootkanten en bermen

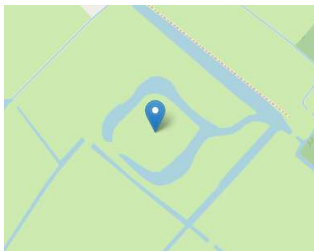
Oud- en Klein Leeuwenhorst kennen veel slootkanten met diverse eigenaren en beheerders. Wat opviel was dat de slootoevers op de graslanden van Pension Wassenaar kort werden gemaaid, tegelijkertijd met het maaien van de graslanden. De percelen zijn nat en door de begrazing met paarden werden de slootkanten ook vertrapt door de paarden.

De graslanden, bermen en slootkanten langs de Gooweg en langs de wandelpaden langs het dijklichaam van de N206 werden meerdere keren gemaaid. Bij de KNNV is niet duidelijk wie deze sloten beheert en hoe vaak daar gemaaid wordt.

Over het algemeen kan worden gesteld dat het maaien van enorme invloed is op de diversiteit van de planten in de oever. In paragraaf 5.2 wordt ingegaan op de vuistregel voor natuurvriendelijk maaien. Fasering speelt daarin een belangrijke rol. Ook bij het baggeren.

Wat werd tijdens de inventarisatie waargenomen als het gaat om het (natuur-)beheer

Tijdens de inventarisaties viel de aanwezigheid op van vele takkenrillen op in het “Haagbeuken en essenbos” en het “droog bos met productie”. De takkenrillen zijn zo geplaatst dat wandelaars moeilijk de bospercelen in kunnen, wat gunstig is voor de rust midden op die bospercelen. Het laagveenbos was alleen met smalle loopgoten bereikbaar en door hoge ondergroei van Riet en Brandnetel amper toegankelijk. Dit maakte het een prima broedgebied voor de Buizerd in afdeling 1b.

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de historie van de tuinen van Fagel. Restanten van deze tuin zijn terug te vinden op een graslandperceel met een waterpartij, zoals is weergegeven in naaststaande figuur. Er lopen pony's en paarden, die het grasland hier zodanig intensief begrazen dat de natuurwaarde van dit stuk graslandperceel tegenwoordig laag is.

Op drie plekken in de bossen hangen nestkasten voor Bosuilen. Alle drie nestkasten leidden tot een positief broedgeval in 2024 met nakomelingen. De Bosuilenkasten op Leeuwenhorst worden beheerd door Paul en Nander Schaap, de Bosuiltjes zijn geringd door Fred en Henk Jan Koning.

Op veel plekken werd in sloten de Grote waternavel gezien. Dit is een exoot, die bestreden moet worden om te voorkomen dat de sloten overwoekerd raken door deze soort. Door Rijnland werd de verdere groei van deze Grote waternavel bestreden.

De weilanden, die in beheer zijn van Stal Kees Wassenaar, worden na het broedseizoen in korte tijd gemaaid. Daarbij worden de slootranden meegenomen. Aanwezige weidevogels hebben weliswaar de kans gekregen hun eieren uit te broeden en hun jongen groot te brengen. Maar de aanwezige insecten en waterdieren moesten in allerijl elders beschutting zoeken. Gefaseerd maaien van slootkanten is geschikter en bovendien beter voor de waterplanten en de waterkwaliteit.

Als het gaat om weidevogels is het volgende waargenomen en geregistreerd. Er zijn 29 waarnemingen geregistreerd van Kieviten. Er werden 29 waarnemingen van Scholeksters geregistreerd. Grutto's werden niet waargenomen. De Tureluur werd één keer gehoord aan de westkant van de Leeweg (op Klein Leeuwenhorst) en diverse keren gehoord en gezien aan de oostkant van de Leeweg/Bronsgeesterweg. Ook de Gele kwikstaarten werden met name waargenomen op de percelen ten oosten van de Leeweg/Bronsgeesterweg. Volgens de eigenaar van Stal Wassenaar is het aantal weidevogels minimaal vanwege de hoge predatiekansen. Rondom de weidepercelen zijn er veel bossen waar predatoren (roofvogels, vossen en marters) zitten die het gemunt hebben op de (jonge) weidevogels. Waarnemingen van Slobeenden zijn beperkt (9 waarnemingen op 4 momenten). Slobeenden werden gezien op de bredere sloten nabij het landgoedhuis Klein Leeuwenhorst en nabij de Fagelsloot op de open weilanden ten oosten van de Leeweg.

De vegetatie van de sloten is in kaart gebracht met het oeverplantenonderzoek zoals beschreven in Hoofdstuk 5.2a. 76% van de bekeken sloten scoorde slecht. Er kan niet gesteld worden dat dit direct te wijten is aan slecht beheer. Veel sloten liggen op de organisch rijke natte duinvalleien.

Het grootste deel van het bosgebied is opengesteld voor publiek. Ook voor honden, die op veel stukken vrij rond mogen lopen. Dit maakt dat het gebied een optimaal wandelgebied is voor hondenuitlaters. Volgens de beheerder van Leeuwenhorst is de drukte na de coronaepidemie fors gegroeid. Bekeken wordt hoe de overlast met honden beperkt kan worden.

Wensen van de KNNV Bollenstreek

De planning is dat er over vier jaar weer een BioBlitz-inventarisatie wordt gedaan van het gebied Oud Leeuwenhorst en Klein Leeuwenhorst. Het zou mooi zijn als dan de biodiversiteit is toegenomen. Vooral omdat dit ook past binnen de doelen van de beheerders in het gebied. Om die reden geven we de beheerders van het gebied graag enkele aanbevelingen mee, waarmee wij denken dat de biodiversiteit in het gebied vergroot kan worden.

Gefaseerd maaien

Het maaibeleid op de graslanden, die gepacht worden door Stal Kees Wassenaar, is gericht op de weidevogels. Echter zoals de eigenaar van Stal Kees Wassenaar al stelt zijn de aantallen weidevogels niet erg hoog. Waarschijnlijk komt dit door de predatie. Er wordt pas na 15 juni gemaaid, maar dan wordt in korte tijd alles in één keer gemaaid. Inclusief de slootkanten. De KNNV Bollenstreek denkt dat fasering van het maaien beter is ten behoeve van het aantal kruiden in de weilanden en ten behoeve van de diversiteit van bloemen aan de oevers. Bovendien draagt het laten staan van vegetatie bij de slootkanten bij aan meer biodiversiteit. Vanzelfsprekend moet er wel voldaan worden aan de onderhoudsplicht van de watergangen, die door Rijnland is opgelegd. Het zou mooi zijn als Rijnland meedenkt op welke manier het onderhoud van de oevers samen kan gaan met het bevorderen van de biodiversiteit.

Naast de graslanden en de slootkanten worden de bermen en wandelpaden naast het dijklichaam van de N206 ook geregeld gemaaid. Ook hier zou het mooi zijn als fasering in tijd en locatie kan plaatsvinden.

Bestrijden van exoten

Als het gaat om de Grote waternavel ziet de KNNV ook de woekerende groei op veel sloten van Leeuwenhorst. We zijn blij dat Rijnland hier actief bezig is met de bestrijding. We moedigen aan om dit te blijven doen.

Aan weerszijden van de N206 staat ook de Reuzenberenklauw. Indien deze niet wordt gemaaid en echt tot bloei kan komen, zal deze zich snel verspreiden.

De Amerikaanse rivierkreeft is inmiddels in grote aantallen aanwezig in de sloten van Leeuwenhorst. In oktober zijn honderden larven en nimfen waargenomen. De verwachting is dan ook dat de problematiek van deze soort zal toenemen en wat zal leiden tot een verarming in de biodiversiteit van de sloten. De KNNV Bollenstreek hoopt dat men een manier vindt om de groei van deze soort te beteugelen.

Nestkasten

Op Leeuwenhorst broeden diverse roofvogels. Er zijn nesten gevonden van Bosuilen en Buizerd. De Werkgroep Roofvogels Rijnland heeft diverse jongen geringd. De KNNV Bollenstreek hoopt dat ze dat de komende jaren kunnen blijven doen.

De aanwezigheid en het onderhoud van de kasten is daarom belangrijk. De KNNV Bollenstreek hoopt dat de beheerders van Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst blijven zorgdragen voor goed onderhouden nestkasten.

Bestrijding van Vogelkers en Esdoorns

In de diverse bossen is slechts matige ondergroei aanwezig. Dat maakt dat op veel plekken de Amerikaanse vogelkers en de Esdoorn zich sterk ontwikkelen. De vrijwilligers van de particuliere beheerder op Klein Leeuwenhorst hebben de groei van Vogelkers en Esdoorns flink kunnen beperken. De KNNV Bollenstreek hoopt dat deze vrijwilligers de komende jaren hun mooie werk kunnen blijven doen.

Het voorkomen van overlast door honden

Diverse vrijwilligers van de inventarisatie klaagden over de keren dat ze met hun wandelschoenen in de hondenpoep stonden. Vreemd is dat niet gezien de hoge aantallen hondenliefhebbers, die dagelijks hun hond daar onaangeliend los mogen laten. Naast de overlast door hondenpoep worden ook diverse dieren en vogels verstoord door loslopende honden.

Een aanlijnplicht zou een oplossing kunnen zijn voor een verstoring van de dieren en vogels, maar werkt alleen bij een intensieve handhaving. Een aanlijnplicht zal het hondenpoepprobleem alleen oplossen als de aanlijnplicht gepaard gaat met een opruimplicht van de poep. En ook hier is handhaving nodig. Vooral ook omdat Leeuwenhorst de afgelopen decennia één van de weinige plekken is waar honden los mogen lopen.

Het realiseren van handhaving is lastig te realiseren gezien de hoge kosten die dit met zich meebrengt. Toch denkt de KNNV Bollenstreek dat het tijd is om dergelijke maatregelen door te voeren.

7 Afsluiting

Wat hebben we weer een heerlijk jaar achter de rug. Dwalen door de bossen, langs de sloten en over de weilanden. Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst is een groot gebied. Voor sommigen te groot, voor anderen lekker weids. We mochten overal onze gang gaan, zolang we de broedvogels in de weilanden maar met rust lieten en de hekken voor de paarden netjes sloten. Veel mensen keken ons verbaasd aan als we gebukt naar de grond aan het turen waren, met loepjes naar de basten van de bomen keken, met een paraplu onder de blaadjes aan een tak stonden te schudden, Led emmers in de bosjes verstopten en met ladders door de weilanden sjouwden op weg naar dicht begroeide bosjes. Maar we kregen ook veel belangstellende vragen, tips over bijzondere vondsten en verhalen over vroeger. Klein Leeuwenhorst en Oud Leeuwenhorst is een gebied dat door veel mensen wordt gewaardeerd en dat met veel zorg door de eigenaars wordt onderhouden en gekoesterd.

We hopen dat we met deze natuurinventarisatie een bijdrage hebben geleverd aan het behoud van dit unieke stukje natuur, dat al van oudsher als bijzonder werd aangemerkt.

8 Bijlagen

8.1 Totalen

Soortgroep	Waarnemingen	Soorten (zeker)	Soorten (onzeker)	Soorten (totaal)
Algen, wieren en eencelligen	2	1	0	1
Amfibieën en reptielen	13	3	0	3
Bijen, wespen en mieren	348	77	11	88
Dagvlinders	251	20	0	20
Geleedpotigen (overig)	614	77	8	85
Insecten (overig)	167	35	2	37
Kevers	979	176	0	176
Korstmossen	378	89	1	90
Libellen	173	15	0	15
Mossen	213	39	1	40
Nachtvlinders en micro's	1352	262	23	285
Paddenstoelen	1910	443	33	476
Planten	2432	390	1	391
Slijmzwam	23	20	0	20
Sprinkhanen en krekels	103	11	0	11
Vissen	19	6	0	6
Vliegen en muggen	1292	193	16	209
Vogels	1721	101	1	102
Wantsen, cicaden en plantenluizen	740	99	0	99
Weekdieren	387	54	0	54
Zoogdieren	224	14	0	14
Totaal	13341	2125	97	2222

8.2 Rode lijst

Soortnaam Rode lijst	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Zeldzaamheid	Categorie
Blozende korstkogelzwam	<i>Hypoxylon rutilum</i>	Paddenstoelen	zeer zeldzaam	Gevoelig
Bramenmeelschijfje	<i>Aleurodiscus aurantius</i>	Paddenstoelen	zeldzaam	Gevoelig
Bruin blauwtje	<i>Aricia agestis</i>	Dagvlinders	vrij algemeen	Gevoelig
Bruine winterjuffer	<i>Sympecma fusca</i>	Libellen	vrij algemeen	Bedreigd
Dennenharszwam	<i>Phlebiopsis gigantea</i>	Paddenstoelen	matig algemeen	Kwetsbaar
Dubbelgangerbundelzwam	<i>Pholiota limonella</i>	Paddenstoelen	zeldzaam	Gevoelig
Duinbekermos	<i>Cladonia pocillum</i>	Korstmossen	zeldzaam	Kwetsbaar
Duinkronkelbladmos	<i>Tortella flavovirens</i>	Mossen	zeldzaam	Kwetsbaar
Eikenvuurzwam	<i>Fomitiporia robusta</i>	Paddenstoelen	vrij zeldzaam	Kwetsbaar
Gelaagde poria	<i>Perenniporia medulla</i>	Paddenstoelen	zeer zeldzaam	Gevoelig
Geurende wasplaat	<i>Hygrocybe russocoriacea</i>	Paddenstoelen	vrij zeldzaam	Bedreigd
Gewone agrimonie	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Planten	algemeen	Gevoelig
Gewone wolvezelkop	<i>Inocybe lanuginosa</i>	Paddenstoelen	vrij zeldzaam	Kwetsbaar
Gewoon schorsmos	<i>Hypogymnia physodes</i>	Korstmossen	matig algemeen	Gevoelig
Glanzende houtskoolzwam	<i>Daldinia vernicosa</i>	Paddenstoelen	zeldzaam	Bedreigd
Groene mycena	<i>Mycena chlorantha</i>	Paddenstoelen	vrij zeldzaam	Kwetsbaar
Hanenkam	<i>Cantharellus cibarius</i>	Paddenstoelen	matig algemeen	Gevoelig
Indigoboleet	<i>Gyroporus cyanescens</i>	Paddenstoelen	zeldzaam	Bedreigd
Kaal leermos	<i>Peltigera hymenina</i>	Korstmossen	vrij zeldzaam	Kwetsbaar
Kalksmaltandmos	<i>Ditrichum flexicaule</i>	Mossen	zeldzaam	Bedreigd

Soortnaam Rode lijst	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Zeldzaamheid	Categorie
Kamgras	<i>Cynosurus cristatus</i>	Planten	algemeen	Gevoelig
Kammetjesstekelzwam	<i>Hericium coralloides</i>	Paddenstoelen	zeldzaam	Gevoelig
Kleefsteelstropharia	<i>Stropharia semiglobata</i>	Paddenstoelen	matig algemeen	Gevoelig
Lenteknotszwam	<i>Multiclavula vernalis</i>	Paddenstoelen	zeldzaam	Bedreigd
Oranjerode hertenzwam	<i>Pluteus aurantiorugosus</i>	Paddenstoelen	zeldzaam	Kwetsbaar
Puntmutwasplaat	<i>Hygrocybe acutoconica</i>	Paddenstoelen	vrij zeldzaam	Kwetsbaar
Roze dennenschorszwam	<i>Peniophora pini</i>	Paddenstoelen	zeer zeldzaam	Bedreigd
Ruige weerschijnzwam	<i>Inonotus hispidus</i>	Paddenstoelen	matig algemeen	Kwetsbaar
Scherpe fijnstraal	<i>Erigeron acris</i>	Planten	vrij zeldzaam	Kwetsbaar
Sombere knobbelspoorvezelkop	<i>Inocybe glabrodisca</i>	Paddenstoelen	zeldzaam	Gevoelig
Toltrilzwam	<i>Exidia recisa</i>	Paddenstoelen	zeldzaam	Gevoelig
Tweekleurige korstzwam	<i>Laxitextum bicolor</i>	Paddenstoelen	vrij zeldzaam	Bedreigd
Verzonken kogelzwam	<i>Euepixylon udum</i>	Paddenstoelen	zeer zeldzaam	Gevoelig
Vroege glazenmaker	<i>Aeshna isocetes</i>	Libellen	vrij zeldzaam	Kwetsbaar
Zomerklokje	<i>Leucojum aestivum</i>	Planten	zeldzaam	Kwetsbaar
Zwarte korstkogelzwam	<i>Hypoxylon mediterraneum</i>	Paddenstoelen	zeldzaam	Gevoelig

8.3 Planten

Soortnaam Planten	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Aalbes	<i>Ribes rubrum</i>	2	algemeen
Aardappel	<i>Solanum tuberosum</i>	3	algemeen
Aardpeer	<i>Helianthus tuberosus</i>	1	algemeen
Akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>	21	algemeen
Akkerhoornbloem	<i>Cerastium arvense</i>	1	algemeen
Akkerkers	<i>Rorippa sylvestris</i>	6	algemeen
Akkerkool	<i>Lapsana communis</i>	16	algemeen
Akkermelkdistel	<i>Sonchus arvensis</i>	3	algemeen
Akkervergeet-mij-nietje	<i>Myosotis arvensis</i>	4	algemeen
Akkerwinde	<i>Convolvulus arvensis</i>	1	algemeen
Alsemambrosia	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>	1	algemeen
Amandelwilg	<i>Salix triandra</i>	1	algemeen
Amerikaans krentenboompje	<i>Amelanchier lamarckii</i>	1	algemeen
Amerikaanse eik	<i>Quercus rubra</i>	1	algemeen
Amerikaanse vogelkers	<i>Prunus serotina</i>	13	algemeen
Avondkoekoeksbloem	<i>Silene latifolia</i>	3	algemeen
Basterdklaver	<i>Trifolium hybridum</i>	1	algemeen
Beekpunge	<i>Veronica beccabunga</i>	7	algemeen
Beklierde basterdwederik	<i>Epilobium ciliatum</i>	2	algemeen
Bergbasterdwederik	<i>Epilobium montanum</i>	1	algemeen
Bernagie	<i>Borago officinalis</i>	2	algemeen
Beuk	<i>Fagus sylvatica</i>	10	algemeen
Bijvoet	<i>Artemisia vulgaris</i>	7	algemeen
Bittere scheefbloem	<i>Iberis amara</i>	2	zeer zeldzaam
Bitterzoet	<i>Solanum dulcamara</i>	10	algemeen
Blaartrekkende boterbloem	<i>Ranunculus sceleratus</i>	18	algemeen
Blauw glidkruid	<i>Scutellaria galericulata</i>	16	algemeen
Bleek cypergras	<i>Cyperus eragrostis</i>	1	algemeen
Bleekgele droogbloem	<i>Gnaphalium luteoalbum</i>	2	algemeen
Bleke klapproos	<i>Papaver dubium</i>	7	algemeen
Boerenkrokus	<i>Crocus tommasinianus</i>	3	algemeen

Soortnaam Planten	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Bonte krokus	<i>Crocus vernus</i>	1	algemeen
Bosandoorn	<i>Stachys sylvatica</i>	14	Algemeen
Bosanemoon	<i>Anemone nemorosa</i>	5	algemeen
Bosrank	<i>Clematis vitalba</i>	2	algemeen
Bosveldkers	<i>Cardamine flexuosa</i>	5	algemeen
Brede stekelvaren	<i>Dryopteris dilatata</i>	2	algemeen
Brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>	8	algemeen
Brem	<i>Cytisus scoparius</i>	8	algemeen
Buishyacint	<i>Puschkinia scilloides</i>	3	vrij zeldzaam
Bultkroos	<i>Lemna gibba</i>	1	algemeen
Canadese fijnstraal	<i>Erigeron canadensis</i>	10	algemeen
Citroengele honingklaver	<i>Melilotus officinalis</i>	3	algemeen
Citroenmelisse	<i>Melissa officinalis</i>	1	algemeen
Dagkoekoeksbloem	<i>Silene dioica</i>	39	algemeen
Daslook	<i>Allium ursinum</i>	3	algemeen
Dauwbraam	<i>Rubus caesius</i>	4	algemeen
Donkere ooievaarsbek	<i>Geranium phaeum</i>	10	vrij zeldzaam
Donkere vetmuur	<i>Sagina apetala</i>	2	algemeen
Doornappel	<i>Datura stramonium</i>	1	algemeen
Dotterbloem	<i>Caltha palustris</i>	4	algemeen
Drienerfmuur	<i>Moehringia trinervia</i>	2	algemeen
Duinroos	<i>Rosa spinosissima</i>	2	vrij zeldzaam
Duizendblad	<i>Achillea millefolium</i>	14	algemeen
Dwergkroos	<i>Lemna minuta</i>	1	algemeen
Echte kamille	<i>Matricaria chamomilla</i>	5	algemeen
Echte koekoeksbloem	<i>Silene flos-cuculi</i>	4	algemeen
Echte valeriaan	<i>Valeriana officinalis</i>	3	algemeen
Eenstijlige meidoorn	<i>Crataegus monogyna</i>	9	algemeen
Engels raaigras	<i>Lolium perenne</i>	4	algemeen
Es	<i>Fraxinus excelsior</i>	13	algemeen
Europese hanenpoot	<i>Echinochloa crus-galli</i>	4	algemeen
Fluitenkruid	<i>Anthriscus sylvestris</i>	20	algemeen
Framboos	<i>Rubus idaeus</i>	1	algemeen
Geel nagelkruid	<i>Geum urbanum</i>	6	algemeen
Geelrode naaldaar	<i>Setaria pumila</i>	1	algemeen
Gehoornde klaverzuring	<i>Oxalis corniculata</i>	1	algemeen
Gekroesde melkdistel	<i>Sonchus asper</i>	22	algemeen
Gelderse roos	<i>Viburnum opulus</i>	1	Algemeen
Gele anemoon	<i>Anemone ranunculoides</i>	2	zeldzaam
Gele dovenetel	<i>Lamium galeobdolon</i>	18	algemeen
Gele lis	<i>Iris pseudacorus</i>	12	algemeen
Gele morgenster	<i>Tragopogon pratensis</i>	3	algemeen
Gele plomp	<i>Nuphar lutea</i>	9	algemeen
Gele waterkers	<i>Rorippa amphibia</i>	4	algemeen
Gestreepte dovenetel	<i>Lamium maculatum</i>	1	algemeen
Gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>	22	algemeen
Gevleugeld helmkruid	<i>Scrophularia umbrosa</i>	1	algemeen
Gevleugeld hertshooi	<i>Hypericum tetrapterum</i>	7	algemeen
Gewone agrimonie	<i>Agrimonia eupatoria</i>	1	algemeen
Gewone berenklauw	<i>Heracleum sphondylium</i>	16	algemeen
Gewone brunel	<i>Prunella vulgaris</i>	4	algemeen

Soortnaam Planten	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Gewone engelwortel	<i>Angelica sylvestris</i>	10	algemeen
Gewone ereprijs	<i>Veronica chamaedrys</i>	2	algemeen
Gewone esdoorn	<i>Acer pseudoplatanus</i>	14	algemeen
Gewone hennepnetel	<i>Galeopsis tetrahit</i>	10	algemeen
Gewone hoornbloem	<i>Cerastium fontanum</i>	17	algemeen
Gewone klit	<i>Arctium minus</i>	5	algemeen
Gewone melkdistel	<i>Sonchus oleraceus</i>	10	algemeen
Gewone ossentong	<i>Anchusa officinalis</i>	4	vrij zeldzaam
Gewone raket	<i>Sisymbrium officinale</i>	12	algemeen
Gewone rolklaver	<i>Lotus corniculatus</i>	6	algemeen
Gewone salomonszegel	<i>Polygonatum multiflorum</i>	2	algemeen
Gewone smeewortel	<i>Symphytum officinale</i>	11	algemeen
Gewone sneeuwbes	<i>Symphoricarpos albus</i>	5	algemeen
Gewone spurrie	<i>Spergula arvensis</i>	6	algemeen
Gewone veldbies	<i>Luzula campestris</i>	4	algemeen
Gewone veldsla	<i>Valerianella locusta</i>	2	algemeen
Gewone vlier	<i>Sambucus nigra</i>	19	algemeen
Gewone vogelmelk	<i>Ornithogalum umbellatum</i>	5	algemeen
Gewone waterbies	<i>Eleocharis palustris</i>	1	algemeen
Gewone zandmuur	<i>Arenaria serpyllifolia</i>	2	algemeen
Gewoon barbarakruid	<i>Barbarea vulgaris</i>	1	algemeen
Gewoon biggenkruid	<i>Hypochaeris radicata</i>	14	algemeen
Gewoon reukgras	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	10	Algemeen
Gewoon sneeuwkllokje	<i>Galanthus nivalis</i>	18	algemeen
Gewoon speenkruid	<i>Ficaria verna</i>	16	algemeen
Gewoon struisgras	<i>Agrostis capillaris</i>	2	algemeen
Gewoon timoteegras	<i>Phleum pratense</i>	1	algemeen
Gewoon varkensgras	<i>Polygonum aviculare</i>	10	algemeen
Glad walstro	<i>Galium mollugo</i>	5	algemeen
Gladde iep	<i>Ulmus minor</i>	1	algemeen
Gladde witbol	<i>Holcus mollis</i>	1	algemeen
Glanshaver	<i>Arrhenatherum elatius</i>	3	algemeen
Grauwe wilg	<i>Salix cinerea</i>	6	algemeen
Greppelrus	<i>Juncus bufonius</i>	7	algemeen
Grof hoornblad	<i>Ceratophyllum demersum</i>	1	algemeen
Groot heksenkruid	<i>Circaea lutetiana</i>	3	algemeen
Groot moerasscherm	<i>Helosciadium nodiflorum</i>	4	vrij zeldzaam
Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>	27	algemeen
Grote egelskop	<i>Sparganium erectum</i>	18	algemeen
Grote engelwortel	<i>Angelica archangelica</i>	1	algemeen
Grote ereprijs	<i>Veronica persica</i>	7	algemeen
Grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>	1	algemeen
Grote kattenstaart	<i>Lythrum salicaria</i>	11	algemeen
Grote klapproos	<i>Papaver rhoeas</i>	6	algemeen
Grote kroosvaren	<i>Azolla filiculoides</i>	2	algemeen
Grote lisdodde	<i>Typha latifolia</i>	3	algemeen
Grote vossenstaart	<i>Alopecurus pratensis</i>	14	algemeen
Grote waternavel	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>	15	algemeen
Grote waterweegbree	<i>Alisma plantago-aquatica</i>	9	algemeen
Grote wederik	<i>Lysimachia vulgaris</i>	10	algemeen
Grote weegbree	<i>Plantago major</i>	13	algemeen

Soortnaam Planten	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Grote windhalm	<i>Apera spica-venti</i>	1	algemeen
Grove den	<i>Pinus sylvestris</i>	10	algemeen
Grove varkenskers	<i>Lepidium coronopus</i>	1	algemeen
Haagliguster	<i>Ligustrum ovalifolium</i>	5	algemeen
Haagwinde	<i>Convolvulus sepium</i>	9	algemeen
Harde tarwe	<i>Triticum durum</i>	5	zeldzaam
Harig knopkruid	<i>Galinsoga quadriradiata</i>	7	algemeen
Harig vingergras	<i>Digitaria sanguinalis</i>	1	Algemeen
Harig wilgenroosje	<i>Epilobium hirsutum</i>	5	algemeen
Hazelaar	<i>Corylus avellana</i>	7	algemeen
Hazenpootje	<i>Trifolium arvense</i>	3	algemeen
Heelblaadjes	<i>Pulicaria dysenterica</i>	5	algemeen
Heen	<i>Bolboschoenus maritimus</i>	2	algemeen
Heermoes	<i>Equisetum arvense</i>	5	algemeen
Heggendoornzaad	<i>Torilis japonica</i>	2	algemeen
Heggenduizendknoop	<i>Fallopia dumetorum</i>	9	algemeen
Heggenrank	<i>Bryonia dioica</i>	3	algemeen
Hemelroosje	<i>Silene coeli-rosa</i>	2	zeldzaam
Hemelsleutel	<i>Hylotelephium telephium</i>	1*	algemeen
Herderstasje	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	8	algemeen
Herik	<i>Sinapis arvensis</i>	1	algemeen
Hertshoornweegbree	<i>Plantago coronopus</i>	3	algemeen
Hoenderbeet	<i>Lamium amplexicaule</i>	1	algemeen
Hoge cyperzegge	<i>Carex pseudocyperus</i>	7	algemeen
Hoge fijnstraal	<i>Erigeron sumatrensis</i>	11	algemeen
Holpijp	<i>Equisetum fluviatile</i>	1	algemeen
Hondsdrif	<i>Glechoma hederacea</i>	17	algemeen
Hop	<i>Humulus lupulus</i>	10	algemeen
Hopklaver	<i>Medicago lupulina</i>	5	algemeen
Hulst	<i>Ilex aquifolium</i>	13	algemeen
Hyacint	<i>Hyacinthus orientalis</i>	3	vrij zeldzaam
IJle dravik	<i>Anisantha sterilis</i>	8	algemeen
IJle zegge	<i>Carex remota</i>	4	algemeen
Italiaans raaigras	<i>Lolium multiflorum</i>	2	algemeen
Italiaanse aronskelk	<i>Arum italicum</i>	14	vrij zeldzaam
Jakobskruiskruid	<i>Jacobaea vulgaris</i>	25	algemeen
Japanse bamboe	<i>Pseudosasa japonica</i>	1	vrij zeldzaam
Japanse berberis	<i>Berberis thunbergii</i>	1	vrij zeldzaam
Japanse hulst	<i>Ilex crenata</i>	2	zeldzaam
Juffertje-in-het-groen	<i>Nigella damascena</i>	1	vrij zeldzaam
Kale jonker	<i>Cirsium palustre</i>	3	algemeen
Kalmoes	<i>Acorus calamus</i>	1	algemeen
Kamgras	<i>Cynosurus cristatus</i>	3	algemeen
Kandelaartje	<i>Saxifraga tridactylites</i>	3	vrij zeldzaam
Kantige basterdwederik	<i>Epilobium tetragonum</i>	2	algemeen
Kaukasische smeerwortel	<i>Symphytum caucasicum</i>	1	vrij zeldzaam
Kikkerbeet	<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>	2	algemeen
Kleefkruid	<i>Galium aparine</i>	27	algemeen
Klein bronkruid	<i>Montia arvensis</i>	2	algemeen
Klein hoefblad	<i>Tussilago farfara</i>	4	algemeen
Klein kaasjeskruid	<i>Malva neglecta</i>	2	algemeen

Soortnaam Planten	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Klein kroos	<i>Lemna minor</i>	7	algemeen
Klein kruiskruid	<i>Senecio vulgaris</i>	12	algemeen
Klein streepzaad	<i>Crepis capillaris</i>	8	algemeen
Klein vogelpootje	<i>Ornithopus perpusillus</i>	8	algemeen
Kleine klaver	<i>Trifolium dubium</i>	9	algemeen
Kleine leeuwenklauw	<i>Aphanes australis</i>	1	algemeen
Kleine maagdenpalm	<i>Vinca minor</i>	4	algemeen
Kleine ooievaarsbek	<i>Geranium pusillum</i>	4	algemeen
Kleine veldkers	<i>Cardamine hirsuta</i>	16	algemeen
Kleine watereppe	<i>Berula erecta</i>	12	algemeen
Klimop	<i>Hedera helix</i>	13	algemeen
Klimopereprijs	<i>Veronica hederifolia</i>	6	algemeen
Kluwenhoornbloem	<i>Cerastium glomeratum</i>	19	algemeen
Kluwenzuring	<i>Rumex conglomeratus</i>	4	algemeen
Knikkende vogelmelk	<i>Ornithogalum nutans</i>	2	zeldzaam
Knoopkruid	<i>Centaurea jacea</i>	4	algemeen
Knopig helmkruid	<i>Scrophularia nodosa</i>	14	algemeen
Kompassla	<i>Lactuca serriola</i>	7	algemeen
Koninginnekruid	<i>Eupatorium cannabinum</i>	9	algemeen
Korrelganzenvoet	<i>Lipandra polysperma</i>	1	algemeen
Kraailook	<i>Allium vineale</i>	3	algemeen
Kropaar	<i>Dactylis glomerata</i>	13	algemeen
Kruipend stalkruid	<i>Ononis spinosa</i>	1	algemeen
Kruipende boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>	22	algemeen
Kruipertje	<i>Hordeum murinum</i>	2	algemeen
Kruipkardinaalsmuts	<i>Euonymus hederaceus</i>	1	algemeen
Kruipklokje	<i>Campanula poscharskyana</i>	2	algemeen
Kruldistel	<i>Carduus crispus</i>	16	algemeen
Krulzuring	<i>Rumex crispus</i>	6	Algemeen
Langbladige druifhyacint	<i>Muscari armeniacum</i>	5	algemeen
Late guldenroede	<i>Solidago gigantea</i>	7	algemeen
Laurierkers	<i>Prunus laurocerasus</i>	2	algemeen
Lelietje-van-dalen	<i>Convallaria majalis</i>	7	algemeen
Lidrus	<i>Equisetum palustre</i>	10	algemeen
Liesgras	<i>Glyceria maxima</i>	2	algemeen
Liggende klaver	<i>Trifolium campestre</i>	3	algemeen
Liggende vetmuur	<i>Sagina procumbens</i>	9	algemeen
Look-zonder-look	<i>Alliaria petiolata</i>	10	algemeen
Loos blaasjeskruid	<i>Utricularia australis</i>	7	vrij zeldzaam
Luzerne	<i>Medicago sativa</i>	2	algemeen
Maarts viooltje	<i>Viola odorata</i>	1	algemeen
Madeliefje	<i>Bellis perennis</i>	20	algemeen
Mannetjesvaren	<i>Dryopteris filix-mas</i>	2	algemeen
Margriet	<i>Leucanthemum vulgare</i>	3	algemeen
Melganzenvoet	<i>Chenopodium album</i>	5	algemeen
Moerasandoorn	<i>Stachys palustris</i>	10	algemeen
Moerasdroogbloem	<i>Gnaphalium uliginosum</i>	2	algemeen
Moeraskers	<i>Rorippa palustris</i>	5	algemeen
Moerasmuur	<i>Stellaria alsine</i>	4	algemeen
Moerasrolklaver	<i>Lotus pedunculatus</i>	14	algemeen
Moeraspirea	<i>Filipendula ulmaria</i>	3	algemeen

Soortnaam Planten	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Moerasvergeet-mij-nietje	<i>Myosotis scorpioides</i>	10	algemeen
Moeraswalstro	<i>Galium palustre</i>	11	algemeen
Moeraswederik	<i>Lysimachia thyrsiflora</i>	3	algemeen
Moeraszegge	<i>Carex acutiformis</i>	1	algemeen
Muizenoor	<i>Pilosella officinarum</i>	2	algemeen
Muskuskaasjeskruid	<i>Malva moschata</i>	3	algemeen
Muurleeuwenbek	<i>Cymbalaria muralis</i>	1	algemeen
Muurpeper	<i>Sedum acre</i>	4	algemeen
Muursla	<i>Mycelis muralis</i>	3	algemeen
Noorse esdoorn	<i>Acer platanoides</i>	1	algemeen
Oeverbies	<i>Bolboschoenus laticarpus</i>	6	algemeen
Oeverzegge	<i>Carex riparia</i>	2	algemeen
Oostenrijkse den	<i>Pinus nigra</i>	3	Algemeen
Oosterse anemoon	<i>Anemone blanda</i>	1	algemeen
Oosterse sterhyacint	<i>Scilla siberica</i>	3	algemeen
Overblijvende ossentong	<i>Pentaglottis sempervirens</i>	7	algemeen
Paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>	20	algemeen
Paarse dovenetel	<i>Lamium purpureum</i>	20	algemeen
Paddenrus	<i>Juncus subnodulosus</i>	1	algemeen
Papegaaienkruid	<i>Amaranthus retroflexus</i>	2	algemeen
Peen	<i>Daucus carota</i>	8	algemeen
Penningkruid	<i>Lysimachia nummularia</i>	2	algemeen
Perzikkruid	<i>Persicaria maculosa</i>	2	algemeen
Pijlkruid	<i>Sagittaria sagittifolia</i>	4	algemeen
Pijptorkruid	<i>Oenanthe fistulosa</i>	9	algemeen
Pinksterbloem	<i>Cardamine pratensis</i>	22	algemeen
Pitrus	<i>Juncus effusus</i>	14	algemeen
Pontische rododendron	<i>Rhododendron ponticum</i>	4	algemeen
Postelein	<i>Portulaca oleracea</i>	1	algemeen
Pronkerwt	<i>Lathyrus odoratus</i>	2	zeldzaam
Puntkroos	<i>Lemna trisulca</i>	1	algemeen
Raapzaad	<i>Brassica rapa</i>	9	algemeen
Rankende helmbloem	<i>Ceratocarpus claviculata</i>	3	algemeen
Ratelpopulier	<i>Populus tremula</i>	1	algemeen
Reigersbek	<i>Erodium cicutarium</i>	7	algemeen
Reukeloze kamille	<i>Tripleurospermum maritimum</i>	2	algemeen
Reuzenbalsemien	<i>Impatiens glandulifera</i>	9	algemeen
Reuzenberenklauw	<i>Heracleum mantegazzianum</i>	3	algemeen
Reuzenzwenkgras	<i>Schedonorus giganteus</i>	4	algemeen
Ridderzuring	<i>Rumex obtusifolius</i>	31	algemeen
Riet	<i>Phragmites australis</i>	8	algemeen
Rietgras	<i>Phalaris arundinacea</i>	4	algemeen
Rietorchis	<i>Dactylorhiza praetermissa</i>	3	algemeen
Rimpelroos	<i>Rosa rugosa</i>	1	algemeen
Ringelwikke	<i>Vicia hirsuta</i>	1	algemeen
Robertskruid	<i>Geranium robertianum</i>	21	algemeen
Robinia	<i>Robinia pseudoacacia</i>	3	algemeen
Rode kamperfoelie	<i>Lonicera xylosteum</i>	1	zeldzaam
Rode klaver	<i>Trifolium pratense</i>	13	Algemeen
Rode ribes	<i>Ribes sanguineum</i>	1	algemeen
Rode waterereprijs	<i>Veronica catenata</i>	8	algemeen

Soortnaam Planten	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Rood zwenkgras	<i>Festuca rubra</i>	1	algemeen
Rosse vossenstaart	<i>Alopecurus aequalis</i>	1	algemeen
Ruige zegge	<i>Carex hirta</i>	1	algemeen
Ruw beemdgras	<i>Poa trivialis</i>	5	algemeen
Ruwe berk	<i>Betula pendula</i>	1	algemeen
Sasa palmata	<i>Sasa palmata</i>	2	zeldzaam
Schapenzuring	<i>Rumex acetosella</i>	3	algemeen
Scherpe boterbloem	<i>Ranunculus acris</i>	15	algemeen
Scherpe fijnstraal	<i>Erigeron acris</i>	3	vrij zeldzaam
Scherpe zegge	<i>Carex acuta</i>	1	algemeen
Schietwilg	<i>Salix alba</i>	2	algemeen
Schijfkamille	<i>Matricaria discoidea</i>	10	algemeen
Schijnaardbei	<i>Potentilla indica</i>	5	algemeen
Sint-Janskruid	<i>Hypericum perforatum</i>	2	algemeen
Slaapbol	<i>Papaver somniferum</i>	3	algemeen
Slaapmutsje	<i>Eschscholzia californica</i>	1	algemeen
Slangenkruid	<i>Echium vulgare</i>	6	algemeen
Slanke waterweegbree	<i>Alisma lanceolatum</i>	1	algemeen
Sleedoorn	<i>Prunus spinosa</i>	2	algemeen
Slipbladige ooievaarsbek	<i>Geranium dissectum</i>	1	algemeen
Smal tandzaad	<i>Bidens connata</i>	1	algemeen
Smalle waterpest	<i>Elodea nuttallii</i>	1	algemeen
Smalle weegbree	<i>Plantago lanceolata</i>	26	algemeen
Spaanse aak	<i>Acer campestre</i>	3	algemeen
Speerdistel	<i>Cirsium vulgare</i>	22	algemeen
Stinkende ballote	<i>Ballota nigra</i>	7	algemeen
Stinkende gouwe	<i>Chelidonium majus</i>	4	algemeen
Stokroos	<i>Alcea rosea</i>	2	algemeen
Straatgras	<i>Poa annua</i>	4	algemeen
Streephyacint	<i>Scilla mischtschenkoana</i>	6	zeldzaam
Struikhei	<i>Calluna vulgaris</i>	1	algemeen
Tamme kastanje	<i>Castanea sativa</i>	4	algemeen
Tarwe	<i>Triticum aestivum</i>	3	algemeen
Taxus	<i>Taxus baccata</i>	14	Algemeen
Tengere rus	<i>Juncus tenuis</i>	3	algemeen
Tijmreprijs	<i>Veronica serpyllifolia</i>	2	algemeen
Tuinjudaspenning	<i>Lunaria annua</i>	8	algemeen
Tweerijige zegge	<i>Carex disticha</i>	1	algemeen
Valse salie	<i>Teucrium scorodonia</i>	1	algemeen
Valse voszegge	<i>Carex otrubae</i>	1	algemeen
Veelbloemige roos	<i>Rosa multiflora</i>	1	algemeen
Veelkleurig vergeet-mij-nietje	<i>Myosotis discolor</i>	9	algemeen
Veelwortelig kroos	<i>Spirodela polyrhiza</i>	4	algemeen
Veenwortel	<i>Persicaria amphibia</i>	18	algemeen
Veerdelig tandzaad	<i>Bidens tripartita</i>	1	algemeen
Veldereprijs	<i>Veronica arvensis</i>	4	algemeen
Veldlathyrus	<i>Lathyrus pratensis</i>	7	algemeen
Veldrus	<i>Juncus acutiflorus</i>	1	algemeen
Veldzuring	<i>Rumex acetosa</i>	13	algemeen
Venkel	<i>Foeniculum vulgare</i>	1	algemeen
Vijfvingerkruid	<i>Potentilla reptans</i>	1	algemeen

Soortnaam Planten	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Viltige basterdwederik	<i>Epilobium parviflorum</i>	6	algemeen
Vingerhelmbloem	<i>Corydalis solida</i>	5	vrij zeldzaam
Vingerhoedskruid	<i>Digitalis purpurea</i>	17	algemeen
Vlas	<i>Linum usitatissimum</i>	1	algemeen
Vlasbekje	<i>Linaria vulgaris</i>	7	algemeen
Voederwikke	<i>Vicia sativa</i>	9	algemeen
Vogelkers	<i>Prunus padus</i>	7	algemeen
Vogelmuur	<i>Stellaria media</i>	20	algemeen
Vogelwikke	<i>Vicia cracca</i>	4	algemeen
Voorjaarshelmkruid	<i>Scrophularia vernalis</i>	7	zeldzaam
Vroege haver	<i>Aira praecox</i>	3	algemeen
Vroegeling	<i>Draba verna</i>	3	algemeen
Watermunt	<i>Mentha aquatica</i>	13	algemeen
Waterpeper	<i>Persicaria hydropiper</i>	4	algemeen
Waterzuring	<i>Rumex hydrolapathum</i>	7	algemeen
Weegbreeslangenkruid	<i>Echium plantagineum</i>	1	vrij zeldzaam
Weegbreezonnebloem	<i>Doronicum plantagineum</i>	1	zeldzaam
Wilde bertram	<i>Achillea ptarmica</i>	1	algemeen
Wilde cichorei	<i>Cichorium intybus</i>	5	Algemeen
Wilde kamperfoelie	<i>Lonicera periclymenum</i>	16	algemeen
Wilde kardinaalsmuts	<i>Euonymus europaeus</i>	9	algemeen
Wilde liguster	<i>Ligustrum vulgare</i>	3	algemeen
Wilde lijsterbes	<i>Sorbus aucuparia</i>	12	algemeen
Wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>	3	algemeen
Wilde narcis	<i>Narcissus pseudonarcissus</i>	1	algemeen
Wilgenroosje	<i>Chamaenerion angustifolium</i>	11	algemeen
Winterpostelein	<i>Claytonia perfoliata</i>	7	algemeen
Witte dovenetel	<i>Lamium album</i>	23	algemeen
Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>	12	algemeen
Witte krodde	<i>Thlaspi arvense</i>	3	algemeen
Witte paardenkastanje	<i>Aesculus hippocastanum</i>	2	algemeen
Witte waterlelie	<i>Nymphaea alba</i>	3	algemeen
Wolfspoot	<i>Lycopus europaeus</i>	17	algemeen
Wondklaver	<i>Anthyllus vulneraria</i>	4	vrij zeldzaam
Zachte berk	<i>Betula pubescens</i>	2	algemeen
Zachte dravik	<i>Bromus hordeaceus</i>	11	algemeen
Zachte ooievaarsbek	<i>Geranium molle</i>	11	algemeen
Zandraket	<i>Arabidopsis thaliana</i>	2	algemeen
Zandteunisbloem	<i>Oenothera deflexa</i>	2	algemeen
Zandzegge	<i>Carex arenaria</i>	3	algemeen
Zeegroene ganzenvoet	<i>Oxybasis glauca</i>	2	algemeen
Zevenblad	<i>Aegopodium podagraria</i>	14	algemeen
Zilverhaver	<i>Aira caryophylla</i>	1	algemeen
Zilverschoon	<i>Potentilla anserina</i>	15	algemeen
Zomereik	<i>Quercus robur</i>	5	algemeen
Zomerklokje	<i>Leucojum aestivum</i>	3	zeldzaam
Zomprus	<i>Juncus articulatus</i>	4	algemeen
Zuurbes	<i>Berberis vulgaris</i>	1	vrij zeldzaam
Zwanenbloem	<i>Butomus umbellatus</i>	8	algemeen
Zwart tandzaad	<i>Bidens frondosa</i>	6	algemeen
Zwarte els	<i>Alnus glutinosa</i>	13	algemeen

Soortnaam Planten	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Zwarte nachtschade	<i>Solanum nigrum</i>	8	algemeen
Zwarte zegge	<i>Carex nigra</i>	2	algemeen
Zweedse lijsterbes	<i>Sorbus intermedia</i>	3	algemeen
Totaal 391 soorten (waarvan 1 onzeker)		2432	

8.4 Algen

Soortnaam Algen	Wetenschappelijke naam	Aantal
Nostoc commune	<i>Nostoc commune</i>	2
Totaal 1 soort		2

8.5 Mossen

Soortnaam Mossen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Type mos	Zeldzaamheid
Bleek boomvorkje	<i>Metzgeria furcata</i>	9	thalleuze levermos	matig algemeen
Duinkronkelbladmos	<i>Tortella flavovirens</i>	4	topkapselmos	zeldzaam
Duinsternetje	<i>Syntrichia ruralis</i>	2	topkapselmos	matig algemeen
Dwergwratjesmos	<i>Cololejeunea minutissima</i>	5	bebladerd levermos	matig algemeen
Echt Zandhaarmos	<i>Polytrichum juniperinum</i>	5	topkapselmos	matig algemeen
Fijn laddermos	<i>Kindbergia praelonga</i>	19	slaapmos	matig algemeen
Fraai haarmos	<i>Polytrichum formosum</i>	9	topkapselmos	matig algemeen
Gedraaid knikmos	<i>Bryum capillare</i>	5	topkapselmos	matig algemeen
Gedrongen kantmos	<i>Lophocolea heterophylla</i>	2	bebladerd levermos	matig algemeen
Geelsteeltje	<i>Orthodontium lineare</i>	2	topkapselmos	matig algemeen
Gerimpeld boogsterrenmos	<i>Plagiomnium undulatum</i>	2	topkapselmos	matig algemeen
Gesnaveld klauwtjesmos	<i>Hypnum cupressiforme</i>	20	slaapmos	matig algemeen
Gewone haarmuts	<i>Orthotrichum affine</i>	8	topkapselmos	matig algemeen
Gewoon dikkopmos	<i>Brachythecium rutabulum</i>	14	slaapmos	matig algemeen
Gewoon gaffeltandmos	<i>Dicranum scoparium</i>	5	topkapselmos	matig algemeen
Gewoon haakmos	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	4	slaapmos	matig algemeen
Gewoon kantmos	<i>Lophocolea bidentata</i>	6	bebladerd levermos	matig algemeen
Gewoon knopjesmos	<i>Aulacomnium androgynum</i>	2	topkapselmos	matig algemeen
Gewoon muisjesmos	<i>Grimmia pulvinata</i>	4	topkapselmos	matig algemeen
Gewoon muursterretje	<i>Tortula muralis</i>	6	topkapselmos	matig algemeen
Gewoon plujsjesmos	<i>Dicranella heteromalla</i>	1	topkapselmos	matig algemeen
Gewoon pronkmos	<i>Pseudotaxiphyllum elegans</i>	1	slaapmos	matig algemeen
Gewoon purpersteeltje	<i>Ceratodon purpureus</i>	2	topkapselmos	matig algemeen
Gewoon Smaragdsteeltje	<i>Barbula convoluta</i>	2	topkapselmos	matig algemeen
Gewoon sterrenmos	<i>Mnium hornum</i>	16	topkapselmos	matig algemeen
Grijs kronkelsteeltje	<i>Campylopus introflexus</i>	4	topkapselmos	matig algemeen
Grijze haarmuts	<i>Orthotrichum diaphanum</i>	4	topkapselmos	matig algemeen
Groot laddermos	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	8	slaapmos	matig algemeen
Groot rimpelmos	<i>Atrichum undulatum</i>	4	topkapselmos	matig algemeen
Heideklauwtjesmos	<i>Hypnum jutlandicum</i>	1	slaapmos	matig algemeen
Helmroestmos	<i>Frullania dilatata</i>	10	bebladerd levermos	matig algemeen
Kalksmaltandmos	<i>Ditrichum flexicaule</i>	1	topkapselmos	zeldzaam
Kleismaragdsteeltje	<i>Barbula unguiculata</i>	4	topkapselmos	matig algemeen
Krom platmos	<i>Plagiothecium laetum</i>	1*	slaapmos	matig algemeen
Muurdubbeltandmos	<i>Didymodon vinealis</i>	1	topkapselmos	matig algemeen

Soortnaam Mossen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Type mos	Zeldzaamheid
Parapluitjesmos	<i>Marchantia polymorpha</i>	11	thalleuze levermos	matig algemeen
Riviersterretje	<i>Syntrichia latifolia</i>	2	topkapselmos	vrij zeldzaam
Spits smaragdsteeeltje	<i>Pseudocrossidium hornschuchianum</i>	1	topkapselmos	matig algemeen
Staaftjesiepenmos	<i>Zygodon conoideus</i>	1	topkapselmos	matig algemeen
Zilvermos	<i>Bryum argenteum</i>	5	topkapselmos	matig algemeen
Totaal 40 soorten (waarvan 1 onzeker)		213		

8.6 Vogels

Soortnaam Vogels	Wetenschappelijke naam	Aantal
Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo</i>	35
Appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	1
Bergeend	<i>Tadorna tadorna</i>	5
Blauwe Reiger	<i>Ardea cinerea</i>	49
Boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	8
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	8
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	17
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	1
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	19
Braamsluiper	<i>Curruca curruca</i>	5
Brandgans	<i>Branta leucopsis</i>	2
Bruine Kiekendief	<i>Circus aeruginosus</i>	1
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	78
Dodaars	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	2
Ekster	<i>Pica pica</i>	41
Fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i>	5
Fuut	<i>Podiceps cristatus</i>	11
Gaai	<i>Garrulus glandarius</i>	38
Gekraagde Roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1
Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	16
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	5
Glanskop	<i>Poecile palustris</i>	1*
Goudhaan	<i>Regulus regulus</i>	17
Grasmus	<i>Curruca communis</i>	1
Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>	1
Grauwe Gans	<i>Anser anser</i>	19
Groene Specht	<i>Picus viridis</i>	21
Groenling	<i>Chloris chloris</i>	14
Grote Bonte Specht	<i>Dendrocopos major</i>	79
Grote Canadese Gans	<i>Branta canadensis</i>	9
Grote Gele Kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	2
Grote Lijster	<i>Turdus viscivorus</i>	1
Grote Zilverreiger	<i>Ardea alba</i>	34
Halsbandparkiet	<i>Psittacula krameri</i>	28
Havik	<i>Astur gentilis</i>	3
Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>	21
Holenduif	<i>Columba oenas</i>	6
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	43
Houtsnip	<i>Scolopax rusticola</i>	9
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	8
Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	3

Soortnaam Vogels	Wetenschappelijke naam	Aantal
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	1
Indische Gans	<i>Anser indicus</i>	1
Kauw	<i>Coloeus monedula</i>	19
Keep	<i>Fringilla montifringilla</i>	3
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	1
Kievit	<i>Vanellus vanellus</i>	28
Kleine Bonte Specht	<i>Dryobates minor</i>	2
Kleine Karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	3
Kleine Mantelmeeuw	<i>Larus fuscus</i>	4
Kleine Plevier	<i>Charadrius dubius</i>	1
Kleine Rietgans	<i>Anser brachyrhynchus</i>	1
Knobbelzwaan	<i>Cygnus olor</i>	35
Koekoek	<i>Cuculus canorus</i>	1
Kokmeeuw	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	8
Kolgans	<i>Anser albifrons</i>	1
Koolmees	<i>Parus major</i>	56
Koperwiek	<i>Turdus iliacus</i>	30
Krakeend	<i>Mareca strepera</i>	18
Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	6
Kuifeend	<i>Aythya fuligula</i>	5
Lepelaar	<i>Platalea leucorodia</i>	3
Meerkoet	<i>Fulica atra</i>	28
Merel	<i>Turdus merula</i>	76
Nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i>	17
Nijlgans	<i>Alopochen aegyptiaca</i>	41
Oeverloper	<i>Actitis hypoleucos</i>	1
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	12
Patrijs	<i>Perdix perdix</i>	2
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	38
Putter	<i>Carduelis carduelis</i>	9
Rietgors	<i>Emberiza schoeniclus</i>	1
Rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	3
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>	74
Roodpootvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	1
Scholekster	<i>Haematopus ostralegus</i>	19
Sijs	<i>Spinus spinus</i>	10
Slobeend	<i>Spatula clypeata</i>	9
Smient	<i>Mareca penelope</i>	14
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	25
Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	1
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	17
Staartmees	<i>Aegithalos caudatus</i>	30
Stormmeeuw	<i>Larus canus</i>	2
Tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>	35
Toendrarietgans	<i>Anser serrirostris</i>	1
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	18
Tureluur	<i>Tringa totanus</i>	9
Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>	12
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	50
Visdief	<i>Sterna hirundo</i>	5
Vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapilla</i>	8

Soortnaam Vogels	Wetenschappelijke naam	Aantal
Waterhoen	<i>Gallinula chloropus</i>	14
Wilde Eend	<i>Anas platyrhynchos</i>	43
Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>	72
Wintertaling	<i>Anas crecca</i>	1
Witte Kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>	8
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	41
Zilvermeeuw	<i>Larus argentatus</i>	13
Zwarte Kraai	<i>Corvus corone</i>	43
Zwarte Roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	2
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>	21
Totaal 102 soorten (waarvan 1 onzeker)		1721

8.7 Geleedpotigen

Soortnaam Geleedpotigen	Wetenschappelijke naam	Aantal
Allacma fusca	<i>Allacma fusca</i>	17
Bonte hooiwagen	<i>Paroligolophus agrestis</i>	10
Bonte zakspin	<i>Clubiona comta</i>	2
Boomknobbelspin	<i>Gibbaranea gibbosa</i>	4
Boskrabspin	<i>Xysticus lanio</i>	2
Broeikasspin	<i>Parasteatoda tepidarium</i>	1
Brugspin	<i>Larinioides sclopetarius</i>	2
Bruinstipje	<i>Proteroiulus fuscus</i>	2
Dicyrtoma fusca	<i>Dicyrtoma fusca</i>	1
Dicyrtomina minuta	<i>Dicyrtomina minuta</i>	1*
Dicyrtomina ornata	<i>Dicyrtomina ornata</i>	8
Dicyrtomina saundersi	<i>Dicyrtomina saundersi</i>	14
Driestreepspin	<i>Mangora acalypha</i>	2
Egelteek	<i>Pholeoixodes hexagonus</i>	1
Eikenspringspin	<i>Ballus chalybeius</i>	1
Elzennerfhoekmijt	<i>Eriophyes inangulis</i>	6
Elzenviltmijt	<i>Acalitus brevitarsus</i>	2
Elzenwratmijt	<i>Eriophyes laevis</i>	3
Entomobrya nivalis	<i>Entomobrya nivalis</i>	8
Esdoornhoornmijt	<i>Aceria macrorhyncha</i>	2
Esdoornnerfhoekmijt	<i>Aceria macrochela</i>	1
Gewone bodemkrabspin	<i>Ozyptila praticola</i>	1
Gewone duizendpoot	<i>Lithobius forficatus</i>	2
Gewone hooiwagen	<i>Phalangium opilio</i>	11
Gewone oprolpissebed	<i>Armadillidium vulgare</i>	10
Gewone staartspin	<i>Tetrax denticulata</i>	1
Gewone zandwolfspin	<i>Arctosa perita</i>	5
Gewone zoetwaterpissebed	<i>Asellus aquaticus</i>	8
Gewoon wevertje	<i>Bathypantes gracilis</i>	1
Gauwe wilgwratmijt	<i>Aculus laevis</i>	1
Groene krabspin	<i>Diaea dorsata</i>	1
Grote platrug	<i>Polydesmus angustus</i>	2*
Grote steatoda	<i>Steatoda grossa</i>	2
Grote tweestreep	<i>Ommatoiulus sabulosus</i>	23
Heidewielwebspin	<i>Neoscona adianta</i>	1
Huiszebraspin	<i>Salticus scenicus</i>	8

Soortnaam Geleedpotigen	Wetenschappelijke naam	Aantal
Iepenknobbelmijt	<i>Aceria campestricola</i>	1
Kegelspin	<i>Cyclosa conica</i>	1
Kelderpissebed	<i>Oniscus asellus</i>	11
Kleine boskogelspin	<i>Paidiscura pallens</i>	4
Kleine tweestreep	<i>Brachyiulus pusillus</i>	1
Knotskronkel	<i>Cylindroiulus punctatus</i>	3
Kraamwebspin	<i>Pisaura mirabilis</i>	52
Kruisspin	<i>Araneus diadematus</i>	19
Leiobunum blackwalli	<i>Leiobunum blackwalli</i>	3
Leiobunum rotundum	<i>Leiobunum rotundum</i>	2
Lentehangmatspin	<i>Neriere montana</i>	1
Lijsterbespokmijt	<i>Eriophyes sorbi</i>	2
Lindehoortjesmijt	<i>Eriophyes tiliae</i>	3
Maskerspinnetje	<i>Zilla diodia</i>	2
Mospissebed	<i>Philoscia muscorum</i>	38
Moswolfspin	<i>Arctosa leopardus</i>	1
Nemastoma dentigerum	<i>Nemastoma dentigerum</i>	1*
Oligolophus hanseni	<i>Oligolophus hanseni</i>	2
Orchesella cincta	<i>Orchesella cincta</i>	13
Orchesella villosa	<i>Orchesella villosa</i>	1
Perenpokmijt	<i>Eriophyes pyri</i>	2
Platte wielwebspin	<i>Nuctenea umbratica</i>	12
Platytrombidium fasciatum	<i>Platytrombidium fasciatum</i>	1*
Poelpiraat	<i>Pirata piraticus</i>	1*
Rietkruisspin	<i>Larinioides cornutus</i>	15
Rode Amerikaanse rivierkreeft	<i>Procambarus clarkii</i>	27
Rode hooiwagen	<i>Opilio canestrinii</i>	37
Roodstip	<i>Blaniulus guttulatus</i>	1*
Ruwe pissebed	<i>Porcellio scaber</i>	46
Schaduwstrekspin	<i>Tetragnatha montana</i>	1*
Schapenteek	<i>Ixodes ricinus</i>	7
Schietwilgwrattmijt	<i>Aculus tetanothrix</i>	1
Schorskoloniespin	<i>Drapetisca socialis</i>	6
Schorsmarpissa	<i>Marpissa muscosa</i>	7
Slanke kogelspin	<i>Anelosimus vittatus</i>	12
Sminthurus viridis	<i>Sminthurus viridis</i>	1
Strekpoot	<i>Dicranopalpus ramosus</i>	26
Struikhangmatspin	<i>Neriere peltata</i>	1
Tijgervlokreeft	<i>Gammarus tigrinus</i>	1
Tomocerus vulgaris	<i>Tomocerus vulgaris</i>	31
Vale wielwebspin	<i>Larinioides patagiatus</i>	1
Venstersectorspin	<i>Zygiella x-notata</i>	3
Voorjaarshooiwagen	<i>Rilaena triangularis</i>	31
Wespspin	<i>Argiope bruennichi</i>	7
Wilgladrandknobbelmijt	<i>Aculus craspedobius</i>	1
Willowsia platani	<i>Willowsia platani</i>	1
Zoetwatervlokreeft	<i>Gammarus pulex</i>	3
Zomerwielwebspin	<i>Metellina megei</i>	1*
Zwartrugrenspin	<i>Philodromus dispar</i>	2
Totaal 85 soorten (waarvan 8 onzeker = *)		614

8.8 Weekdieren

Soortnaam Weekdieren	Wetenschappelijke naam	Aantal
Aardschijfje	<i>Lucilla scintilla</i>	3
Ammonshorentje	<i>Nesovitrea hammonis</i>	6
Blindslakje	<i>Cecilioides acicula</i>	2
Boerenknoopje	<i>Gonyodiscus rotundatus</i>	14
Bolle duinslak	<i>Cernuella virgata</i>	8
Bruine blinkslak	<i>Aegopinella nitidula</i>	9
Donkere glimslak	<i>Zonitoides nitidus</i>	2
Doorschijnende glasslak	<i>Vitrina pellucida</i>	9
Draaikolk-schijfhoren	<i>Anisus vortex</i>	9
Dwerg-korfslak	<i>Vertigo pygmaea</i>	1
Dwergpuntje	<i>Punctum pygmaeum</i>	9
Egelwegslak	<i>Arion intermedius</i>	7
Gekielde loofslak	<i>Hygromia cinctella</i>	22
Gekielde schijfhoren	<i>Planorbis carinatus</i>	5
Geribde jachthorenslak	<i>Vallonia costata</i>	3
Gevlekte akkerslak	<i>Deroceras reticulatum</i>	6
Gewone barnsteenslak	<i>Succinea putris</i>	15
Gewone kristalslak	<i>Vitrea crystallina</i>	4
Gewone poelslak	<i>Lymnaea stagnalis</i>	5
Gewone schijfhoren	<i>Planorbis planorbis</i>	5
Glanzende agaathoren	<i>Cochlicopa lubrica</i>	5
Grofgeribde grasslak	<i>Xeroplexa intersecta</i>	5
Grote clausilia	<i>Alinda biplicata</i>	7
Grote diepslak	<i>Bithynia tentaculata</i>	10
Grote glansslak	<i>Oxychilus draparnaudi</i>	5
Grote kartuizerslak	<i>Monacha cantiana</i>	27
Haarslak	<i>Trochulus hispidus</i>	11
Halfgeknotte strandschelp	<i>Spisula subtruncata</i>	1
Heesterslak	<i>Arianta arbustorum</i>	24
Kleine diepslak	<i>Bithynia leachii</i>	1
Langwerpige barnsteenslak	<i>Succinella oblonga</i>	1
Look-glansslak	<i>Oxychilus alliarius</i>	8
Moeraspoelslak	<i>Stagnicola palustris</i>	2
Ovale kapslak	<i>Acroloxus lacustris</i>	12
Platte pluimdrager	<i>Valvata cristata</i>	6
Posthoornslak	<i>Planorbarius corneus</i>	7
Puntige blaashoren	<i>Physella acuta</i>	18
Riempje	<i>Bathyomphalus contortus</i>	1
Scheve jachthorenslak	<i>Vallonia excentrica</i>	1
Schildersmossel	<i>Unio pictorum</i>	1
Segrijnslak	<i>Cornu aspersum</i>	10
Slanke agaathoren	<i>Cochlicopa lubricella</i>	9
Slanke dwergslak	<i>Carychium tridentatum</i>	1
Spitse moeraslak	<i>Viviparus contectus</i>	5
Stekelslakje	<i>Acanthinula aculeata</i>	5
Stompe erwtenmossel	<i>Euglesa obtusalis</i>	1
Tandloze korfslak	<i>Columella edentula</i>	4
Tijgerslak	<i>Limax maximus</i>	17
Vijver-pluimdrager	<i>Valvata piscinalis</i>	5

Soortnaam Weekdieren	Wetenschappelijke naam	Aantal
Vlakke schijfhoren	<i>Hippeutis complanatus</i>	3
Witte schijfhoren	<i>Gyraulus albus</i>	2
Zwanenmossel	<i>Anodonta cygnea</i>	8
Zwartgerande tuinslak	<i>Cepaea nemoralis</i>	19
Zwervende akkerslak	<i>Deroceras invadens</i>	1
Totaal 54 soorten		387

8.9 Zoogdieren

Soortnaam Zoogdieren	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Boommarter	<i>Martes martes</i>	1	zeldzaam
Bruine Rat	<i>Rattus norvegicus</i>	34	algemeen
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	1	algemeen
Europese Haas	<i>Lepus europaeus</i>	43	algemeen
Europese Mol	<i>Talpa europaea</i>	6	algemeen
Gewone Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	51	algemeen
Huiskat	<i>Felis catus</i>	4	algemeen
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	2	algemeen
Muskusrat	<i>Ondatra zibethicus</i>	1	algemeen
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	1	algemeen
Rosse Woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	51	algemeen
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	1	algemeen
West-Europese Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	27	algemeen
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	1	vrij zeldzaam
Totaal 14 soorten		224	

8.10 Vissen

Soortnaam Vissen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Brasem	<i>Abramis brama</i>	1	algemeen
Karper	<i>Cyprinus carpio</i>	1	algemeen
Kaukasische dwerggrondel	<i>Knipowitschia caucasica</i>	2	zeer zeldzaam
Marmergroundel	<i>Proterorhinus semilunaris</i>	1	algemeen
Ruisvoorn	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	1	algemeen
Tiendornige stekelbaars	<i>Pungitius pungitius</i>	13	algemeen
Totaal 6 soorten		19	

8.11 Amfibieën en reptielen

Soortnaam Amfibieën en reptielen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	8	algemeen
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	2	algemeen
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	3	algemeen
Totaal 3 soorten		13	

8.12 Vliegen en muggen

Soortnaam vliegen en muggen	Wetenschappelijke naam	Aantal
Agromyza flaviceps	<i>Agromyza flaviceps</i>	4
Amauromyza flavifrons	<i>Amauromyza flavifrons</i>	1*
Amauromyza verbasci	<i>Amauromyza verbasci</i>	1
Anthomyia procellaris	<i>Anthomyia procellaris</i>	7
Aulagromyza hendeliana	<i>Aulagromyza hendeliana</i>	4*
Bessenbandzweefvlieg	<i>Syrphus ribesii</i>	2
Beukenhaargalmug	<i>Hartigiola annulipes</i>	2
Blauwe goudtip	<i>Tipula luna</i>	2
Blinde bij	<i>Eristalis tenax</i>	45
Bochtsteltje	<i>Symplecta stictica</i>	5
Borstelbekboorvlieg	<i>Chetostoma curvinerve</i>	1
Borststreeptrilmug	<i>Dicranomyia modesta</i>	4
Bosbandzweefvlieg	<i>Syrphus torvus</i>	1
Bosbijvlieg	<i>Eristalis horticola</i>	19
Bosgitje	<i>Cheilosia variabilis</i>	2
Bosrandroofvlieg	<i>Neoitamus cyanurus</i>	16
Brandnetelbladgalmug	<i>Dasineura urticae</i>	19
Bruin snuitsteltje	<i>Helius longirostris</i>	1*
Bruine tijger	<i>Nephrotoma scurra</i>	2
Bruinrugzigzag	<i>Elgiva sollicita</i>	1
Chromatomyia aprilina	<i>Chromatomyia aprilina</i>	1*
Chrysantenvlieg	<i>Chromatomyia syngenesiae</i>	2*
Chrysotimus molliculus	<i>Chrysotimus molliculus</i>	2
Citroenpendelvlieg	<i>Helophilus trivittatus</i>	20
Clinotanytus nervosus	<i>Clinotanytus nervosus</i>	1
Clusiodes gentilis	<i>Clusiodes gentilis</i>	1*
Coenosia atra	<i>Coenosia atra</i>	6
Coenosia tigrina	<i>Coenosia tigrina</i>	7
Dexiosoma caninum	<i>Dexiosoma caninum</i>	2
Diksprietviltvlieg	<i>Dialineura analis</i>	2
Dinera grisescens	<i>Dinera grisescens</i>	1
Dolichopus claviger	<i>Dolichopus claviger</i>	14
Dolichopus plumipes	<i>Dolichopus plumipes</i>	5
Dolichopus unguatus	<i>Dolichopus unguatus</i>	18
Donkere geelwortel	<i>Tricyphona immaculata</i>	1
Donkere klitboorvlieg	<i>Tephritis bardanae</i>	8
Doodskopzweefvlieg	<i>Myathropa florea</i>	18
Dryomyza anilis	<i>Dryomyza anilis</i>	4
Dwarsstreepmaanmug	<i>Tipula fascipennis</i>	6
Eenstreepdansvlieg	<i>Empis stercorea</i>	5
Elzenmineervlieg	<i>Agromyza alnivora</i>	4
Enkele-bandzweefvlieg	<i>Epistrophe eligans</i>	6
Ernestia rudis	<i>Ernestia rudis</i>	1
Essenbladnerfgalmug	<i>Dasineura fraxini</i>	3
Fannia lustrator	<i>Fannia lustrator</i>	7
Galwortelvlieg	<i>Chyliza leptogaster</i>	1*
Gastrolepta anthracina	<i>Gastrolepta anthracina</i>	1*
Gazonlangpootmug	<i>Tipula paludosa</i>	23
Gebandeerde kruiskruidboorvlieg	<i>Sphenella marginata</i>	1

Soortnaam vliegen en muggen	Wetenschappelijke naam	Aantal
Gebandeerde wintermug	<i>Trichocera annulata</i>	1
Geelpoot-goudlokje	<i>Chrysopilus asiliformis</i>	2
Gele klitboorvlieg	<i>Terellia tussilaginis</i>	5
Gele snipvlieg	<i>Rhagio tringarius</i>	20
Gespoorde rouwvlieg	<i>Bibio leucopterus</i>	1
Gewone bladjager	<i>Dioctria hyalipennis</i>	1
Gewone breedscheenwapenvlieg	<i>Chorisops tibialis</i>	1
Gewone driehoekszweefvlieg	<i>Melanostoma mellinum</i>	18
Gewone goudoogdaas	<i>Chrysops relictus</i>	3
Gewone naaktslakvlieg	<i>Tetanocera elata</i>	2
Gewone pendelvlieg	<i>Helophilus pendulus</i>	71
Gewone pissebedvlieg	<i>Rhinophora lepida</i>	9
Gewone prachtwapenvlieg	<i>Chloromyia formosa</i>	9
Gewone regendaas	<i>Haematopota pluvialis</i>	13
Gewone rode bladloper	<i>Xylota segnis</i>	1
Gewone roofvlieg	<i>Tolmerus atricapillus</i>	3
Gewone snipvlieg	<i>Rhagio scolopaceus</i>	24
Gewone snuitvlieg	<i>Rhingia campestris</i>	1
Gewone viltvlieg	<i>Thereva nobilitata</i>	3
Gewone wilgenroosjesgalmug	<i>Rabdophaga rosaria</i>	2
Gewone wolzwever	<i>Bombylius major</i>	7
Gewoon goudlokje	<i>Chrysopilus cristatus</i>	20
Gewoon platvoetje	<i>Platycheirus clypeatus</i>	1
Gewoon schaduwplatvoetje	<i>Platycheirus scutatus</i>	1
Gewoon weidegitje	<i>Cheilosia albitarsis</i>	1
Graphomya maculata	<i>Graphomya maculata</i>	17
Grijs molletje	<i>Molophilus griseus</i>	1
Grijze beeklangpoot	<i>Tipula lateralis</i>	8
Grijze distelboorvlieg	<i>Tephritis hyoscyami</i>	6
Grijze runderdaas	<i>Tabanus autumnalis</i>	1
Grijze tangstelmug	<i>Dicranophragma adjunctum</i>	2
Groene glimwapenvlieg	<i>Microchrysa polita</i>	2
Grote dansvlieg	<i>Empis tessellata</i>	42
Grote kommazweefvlieg	<i>Eupeodes luniger</i>	6
Grote langlijf	<i>Sphaerophoria scripta</i>	6
Grote narcisvlieg	<i>Merodon equestris</i>	3
Grote steekmug	<i>Culiseta annulata</i>	1
Grote stekelwapenvlieg	<i>Beris morrisii</i>	1
Grote wilgwratgalmug	<i>Iteomyia major</i>	3
Haarpootsteltje	<i>Trimicra pilipes</i>	3
Haarspeldbochtsteltje	<i>Symplecta hybrida</i>	11
Helina evecta	<i>Helina evecta</i>	3
Herfstmetaalwapenvlieg	<i>Sargus bipunctatus</i>	2
Herfstvlieg	<i>Musca autumnalis</i>	2
Hoefijzertiger	<i>Nephrotoma appendiculata</i>	6
Hommelbijvlieg	<i>Eristalis intricaria</i>	1
Hommelreus	<i>Volucella bombylans</i>	1
Hondsdrabbeursjesgalmug	<i>Rondaniola bursaria</i>	6
Hulstvlieg	<i>Phytomyza ilicis</i>	9
Hydrophoria lancifer	<i>Hydrophoria lancifer</i>	3
Kegelbijvlieg	<i>Eristalis pertinax</i>	60

Soortnaam vliegen en muggen	Wetenschappelijke naam	Aantal
Kervelgitje	<i>Cheilosia pagana</i>	2
Kleine bijvlieg	<i>Eristalis arbustorum</i>	12
Kleine rouwvlieg	<i>Bibio lanigerus</i>	8
Kleine snipvlieg	<i>Rhagio lineola</i>	14
Kleine woudzwever	<i>Criorhina berberina</i>	5
Kool-langpootmug	<i>Tipula oleracea</i>	37
Koortsvlieg	<i>Dilophus febrilis</i>	8
Korte bladloper	<i>Chalcosyrphus nemorum</i>	1
Kortlijfzaagmug	<i>Tipula scripta</i>	1
Laddertijger	<i>Nephrotoma scalaris</i>	1
Lentelangpoot	<i>Tipula vernalis</i>	28
Lichte driestreepsvlieg	<i>Empis trigramma</i>	1
Liriomyza eupatorii	<i>Liriomyza eupatorii</i>	1
Liriomyza strigata	<i>Liriomyza strigata</i>	2*
Lonchoptera lutea	<i>Lonchoptera lutea</i>	1*
Lucilia silvarum	<i>Lucilia silvarum</i>	2
Meidoornrozetgalmug	<i>Dasineura crataegi</i>	3
Melanomya nana	<i>Melanomya nana</i>	1
Menuetzwefvlieg	<i>Syrirta pipiens</i>	1
Micaplatvoetje	<i>Platycheirus albimanus</i>	21
Micropeza corrigiolata	<i>Micropeza corrigiolata</i>	2
Minettia longipennis	<i>Minettia longipennis</i>	8
Moerasdriestip	<i>Limonia phragmitidis</i>	10
Morellia aenescens	<i>Morellia aenescens</i>	1
Mydaea corni	<i>Mydaea corni</i>	2
Nemopoda nitidula	<i>Nemopoda nitidula</i>	11
Neomyia cornicina	<i>Neomyia cornicina</i>	1
Neurigona pallida	<i>Neurigona pallida</i>	1
Neurigona quadrifasciata	<i>Neurigona quadrifasciata</i>	2
Norellisoma spinimanum	<i>Norellisoma spinimanum</i>	2
Odinia maculata	<i>Odinia maculata</i>	1
Odontomyia ornata	<i>Grote moeraswapenvlieg</i>	1
Opomyza germinationis	<i>Opomyza germinationis</i>	3*
Oranje maanmug	<i>Tipula lunata</i>	3
Oranje stekelwapenvlieg	<i>Beris vallata</i>	7
Oranjebruine alsemboorvlieg	<i>Trypeta artemisiae</i>	1
Paddenvlieg	<i>Lucilia bufonivora</i>	1
Palloptra quinquemaculata	<i>Palloptra quinquemaculata</i>	1
Palloptra ustulata	<i>Palloptra ustulata</i>	2
Paramormia ustulata	<i>Paramormia ustulata</i>	1
Peplomyza litura	<i>Peplomyza litura</i>	5
Phania funesta	<i>Phania funesta</i>	7
Phaonia errans	<i>Phaonia errans</i>	1*
Phaonia fuscata	<i>Phaonia fuscata</i>	1
Phaonia pallida	<i>Phaonia pallida</i>	3
Phaonia palpata	<i>Phaonia palpata</i>	1
Phaonia subventa	<i>Phaonia subventa</i>	6
Phaonia tuguriorum	<i>Phaonia tuguriorum</i>	3
Phryxe vulgaris	<i>Phryxe vulgaris</i>	1
Phytomyza angelicae	<i>Phytomyza angelicae</i>	1
Phytomyza lappae	<i>Phytomyza lappae</i>	2*

Soortnaam vliegen en muggen	Wetenschappelijke naam	Aantal
Phytomyza obscurella	<i>Phytomyza obscurella</i>	1
Phytomyza ranunculi	<i>Phytomyza ranunculi</i>	2
Phytomyza vitalbae	<i>Phytomyza vitalbae</i>	1*
Platte zweefvlieg	<i>Xanthandrus comtus</i>	2
Pneumia nubila	<i>Pneumia nubila</i>	1
Poecilobothrus chrysozygos	<i>Poecilobothrus chrysozygos</i>	1
Poecilobothrus nobilitatus	<i>Poecilobothrus nobilitatus</i>	2
Polietes domitor	<i>Polietes domitor</i>	1
Prosenia siberita	<i>Prosenia siberita</i>	2
Psectrotanypus varius	<i>Psectrotanypus varius</i>	8
Puntbijvlieg	<i>Eristalis nemorum</i>	18
Reuzenlangpoot	<i>Tipula maxima</i>	3
Roestbruine kromlijf	<i>Sicus ferrugineus</i>	4
Roodbaardbromvlieg	<i>Calliphora vomitoria</i>	3
Roodwangbromvlieg	<i>Calliphora vicina</i>	5
Rouwvlieg	<i>Bibio marci</i>	2
Ruittijger	<i>Nephrotoma flavipalpis</i>	7
Scheerlingzaadgalmug	<i>Kiefferia pericarpiicola</i>	1
Sciapus platypterus	<i>Sciapus platypterus</i>	2
Seioptera vibrans	<i>Seioptera vibrans</i>	1
Sepsis punctum	<i>Sepsis punctum</i>	1
Slanke driehoekszweefvlieg	<i>Melanostoma scalare</i>	6
Snorzweefvlieg	<i>Episyrphus balteatus</i>	50
Spitsvlektijger	<i>Nephrotoma quadristriata</i>	1
Spoilertijger	<i>Nephrotoma guestfalica</i>	9
Sprinkhaanvlieg	<i>Stomorhina lunata</i>	6
Stadsreus	<i>Volucella zonaria</i>	1
Stalvlieg	<i>Stomoxys calcitrans</i>	1
Stronkviervlek	<i>Neolimonium dumetorum</i>	1
Strontvlieg	<i>Scathophaga stercoraria</i>	57
Sylvicola fuscatus	<i>Sylvicola fuscatus</i>	1
Sylvicola punctatus	<i>Sylvicola punctatus</i>	1
Tachypeza nubila	<i>Tachypeza nubila</i>	1
Terrasjeskommazweefvlieg	<i>Eupeodes corollae</i>	26
Thaumatomyia notata	<i>Thaumatomyia notata</i>	1*
Tricholauxania praeusta	<i>Tricholauxania praeusta</i>	4
Trichopalpus fraternus	<i>Trichopalpus fraternus</i>	1*
Tuindriestrep	<i>Limonium nubeculosa</i>	2
Tuintweestrep	<i>Limonium hercegovinae</i>	4
Tweekleurige steltpoot	<i>Pilaria discicollis</i>	1
Tweestrepdansvlieg	<i>Empis digramma</i>	5
Variabel elfje	<i>Meliscaeva auricollis</i>	5
Viervlekglanismug	<i>Ptychoptera contaminata</i>	7
Vliegende speld	<i>Baccha elongata</i>	3
Voria ruralis	<i>Voria ruralis</i>	1
Vroege rouwvlieg	<i>Bibio johannis</i>	3
Vulpentijger	<i>Nephrotoma lunulicornis</i>	2
Weidedoflijfje	<i>Melanogaster hirtella</i>	3
Wittarsglansmug	<i>Ptychoptera albimana</i>	4
Witte reus	<i>Volucella pellucens</i>	1
Wolfig gitje	<i>Cheilosia illustrata</i>	4

Soortnaam vliegen en muggen	Wetenschappelijke naam	Aantal
Zandtijger	<i>Nephrotoma submaculosa</i>	7
Zigzagtijger	<i>Nephrotoma quadrifaria</i>	5
Zilvervlekdansvlieg	<i>Empis opaca</i>	9
Zophomyia temula	<i>Zophomyia temula</i>	1
Zwart borsthaartje	<i>Pherbellia cinerella</i>	1
Zwart speldenknopje	<i>Pachygaster atra</i>	1
Zwarte tijger	<i>Nephrotoma pratensis</i>	10
Totaal 209 soorten (waarvan 16 onzeker)		1292

8.13 Nachtvliners

Soortnaam nachtvliners	Wetenschappelijke naam	Aantal
Roestige stipspanner	<i>Idaea inquinata</i>	1*
Aangebrande spanner	<i>Ligdia adustata</i>	1
Aardappelstengelboorder	<i>Hydraecia micacea</i>	2
Agaatvlinder	<i>Phlogophora meticulosa</i>	16
Akenmineermot	<i>Stigmella aceris</i>	3
Alismabladerroller	<i>Gynnidomorpha alismiana</i>	1*
Anjerbladroller	<i>Cacoecimorpha pronubana</i>	1
Appeltak	<i>Campaea margaritaria</i>	6
Bastaardsatijnvlinder	<i>Euproctis chrysorrhoea</i>	5
Basterdwederikpeulmot	<i>Mompha subbistrigella</i>	5
Berkenbrandvlerkvlinder	<i>Pheosia gnoma</i>	6
Berkeneenstaart	<i>Drepana falcata</i>	2
Berkenpedaalmot	<i>Argyresthia goedartella</i>	4
Berkenvouwmot	<i>Phyllonorycter ulmifoliella</i>	1*
Beukenvouwmot	<i>Phyllonorycter maestingella</i>	5*
Blaasjespistoolkokermot	<i>Coleophora kuehnella</i>	2
Bladrandberkenmineermot	<i>Stigmella sakhalinella</i>	3
Blauwe distelbladroller	<i>Cochylis dubitana</i>	2
Blauwooggrasmot	<i>Agriphila straminella</i>	11
Bleke grasuil	<i>Mythimna pallens</i>	3
Bleke langsprietmot	<i>Nematopogon swammerdamella</i>	4
Bont schaapje	<i>Acronicta aceris</i>	1
Bonte fruitbladroller	<i>Eudemis profundana</i>	10
Bonte worteluil	<i>Agrotis vestigialis</i>	3
Bosbesuil	<i>Conistra vaccinii</i>	2
Boslichtmot	<i>Cryptoblabes bistriga</i>	1
Braamvlinder	<i>Thyatira batis</i>	3
Brandnetelbladroller	<i>Celypha lacunana</i>	32
Brandnetelmot	<i>Anthophila fabriciana</i>	35
Brandvlerkvlinder	<i>Pheosia tremula</i>	2
Breedbandhuismoeder	<i>Noctua fimbriata</i>	1
Bremsneuwmot	<i>Leucoptera spartifoliella</i>	2
Bruine elzensteltmot	<i>Caloptilia elongella</i>	1
Bruine essenmot	<i>Prays ruficeps</i>	1*
Bruine grijsbandspanner	<i>Cabera exanthemata</i>	5
Bruine huismot	<i>Hofmannophila pseudospretella</i>	4
Bruine rozenmineermot	<i>Stigmella anomalella</i>	3
Bruine sikkelluil	<i>Laspeyria flexula</i>	3
Bruine snuituil	<i>Hypena proboscidalis</i>	9

Soortnaam nachtvlinders	Wetenschappelijke naam	Aantal
Bruine vierbandspanner	<i>Xanthorhoe spadicearia</i>	1*
Donker brandnetelkapje	<i>Abrostola triplasia</i>	2
Donker halmuiltje	<i>Oligia latruncula</i>	1
Donker klaverblaadje	<i>Macaria alternata</i>	3
Donkere marmeruil	<i>Deltote pygarga</i>	1
Donkergroene korstmosuil	<i>Cryphia algae</i>	2
Donsvlinder	<i>Euproctis similis</i>	4
Dotterbloemoermot	<i>Micropterix calthella</i>	6
Dromedaris	<i>Notodonta dromedarius</i>	3
Duikermot	<i>Acentria ephemerella</i>	4
Dwarsstreephaakbladroller	<i>Ancylis achatana</i>	1
Dwergstipspanner	<i>Idaea fusconevosa</i>	2
Egale rietboorder	<i>Arenostola phragmitidis</i>	6
Egelskopboorder	<i>Globia sparganii</i>	4
Eikenlichtmot	<i>Phycita roborella</i>	1
Eikenooglapmot	<i>Bucculatrix ulmella</i>	2
Eikenpurpermot	<i>Dyseriocrania subpurpurella</i>	10
Elzenblaasmijnmot	<i>Phyllonorycter stettinensis</i>	3
Elzenoogbladroller	<i>Epinotia immundana</i>	1
Elzenooglapmot	<i>Bucculatrix cidarella</i>	1
Elzenzilvervlekmot	<i>Heliozela resplendella</i>	1
Essenmot	<i>Prays fraxinella</i>	2
Fraaie iepenvouwmot	<i>Phyllonorycter schreberella</i>	2
Gamma-uil	<i>Autographa gamma</i>	31
Gebandeerde langsprietmot	<i>Adela croesella</i>	2
Geel beertje	<i>Eilema sororcula</i>	2
Geelbandlangsprietmot	<i>Nemophora degeerella</i>	38
Geelblad	<i>Ennomos quercinaria</i>	1
Geelkopiepenvouwmot	<i>Phyllonorycter tristrigella</i>	3
Gele bramenvlekmot	<i>Coptotriche marginea</i>	1
Gele eenstaart	<i>Watsonalla binaria</i>	1
Gele kustspanner	<i>Aspitates ochrearia</i>	2
Gele oogspanner	<i>Cyclophora linearia</i>	5
Gepijlde grasmot	<i>Agriphila geniculea</i>	1
Gepijlde micro-uil	<i>Schrankia costaestrigalis</i>	8
Gerande spanner	<i>Lomasipilis marginata</i>	6
Gespleten eikenblaasmijnmot	<i>Ectoedemia subbimaculella</i>	3
Gestippelde houtvlinder	<i>Zeuzera pyrina</i>	1
Gestippelde oogspanner	<i>Cyclophora punctaria</i>	10
Gestreepte goudspanner	<i>Camptogramma bilineata</i>	16
Getekende biesbladroller	<i>Bactra furfurana</i>	1*
Gevlamde bladroller	<i>Archips xylosteana</i>	7
Gevlekte langsprietmot	<i>Nematopogon adansoniella</i>	1
Gevlekte pedalmot	<i>Argyresthia retinella</i>	2
Gewone bandspanner	<i>Epirrhoe alternata</i>	25
Gewone biesbladroller	<i>Bactra lancealana</i>	1
Gewone breedvleugeluil	<i>Diarsia rubi</i>	17
Gewone eikenmineermot	<i>Stigmella roborella</i>	1*
Gewone eikenvlekmot	<i>Tischeria ekebladella</i>	3
Gewone eikenvouwmot	<i>Phyllonorycter quercifoliella</i>	4
Gewone elzenvouwmot	<i>Phyllonorycter rajella</i>	1

Soortnaam nachtvlinders	Wetenschappelijke naam	Aantal
Gewone esdoornvouwmot	<i>Phyllonorycter geniculella</i>	3
Gewone grasmot	<i>Chrysoteuchia culmella</i>	17
Gewone grasuil	<i>Luperina testacea</i>	7
Gewone lijsterbesmineermot	<i>Stigmella nylandriella</i>	1
Gewone spiegelmot	<i>Cydia splendana</i>	3
Gewone spikkelspanner	<i>Ectropis crepuscularia</i>	16
Gewone stofuil	<i>Hoplodrina octogenaria</i>	2
Gewone velduil	<i>Agrotis segetum</i>	6
Gewone witvlakbladroller	<i>Hedya nubiferana</i>	6
Gewone witvlekmot	<i>Incurvaria masculinella</i>	6
Gewone zakdrager	<i>Psyche casta</i>	14
Gewoon smalsnuitje	<i>Eupoecilia angustana</i>	3
Gezoomde valkmot	<i>Evergestis limbata</i>	1
Glad beertje	<i>Eilema griseola</i>	16
Gordelpalpmot	<i>Recurvaria leucatella</i>	1
Goudrugelzenvouwmot	<i>Phyllonorycter klemannella</i>	1
Goudvenstertje	<i>Plusia festucae</i>	11
Goudvleksteltmot	<i>Caloptilia alchimiella</i>	1
Grijsgevekte grasmineermot	<i>Elachista maculicerusella</i>	4
Grijze stipspanner	<i>Idaea aversata</i>	8
Groene dwergspanner	<i>Pasiphila rectangulata</i>	3
Groene eikenbladroller	<i>Tortrix viridana</i>	11
Groente-uil	<i>Lacanobia oleracea</i>	3
Grootkopbladroller	<i>Zeiraphera isertana</i>	30
Grote pedaalmot	<i>Argyresthia conjugella</i>	1
Grote wintervlinder	<i>Erannis defoliaria</i>	20
Guldenroededwergspanner	<i>Eupithecia virgaureata</i>	1*
Haarbos	<i>Ochropleura plecta</i>	4
Hangmatmot	<i>Lyonetia clerkella</i>	9
Hazelaaruil	<i>Colocasia coryli</i>	9
Heggenbladroller	<i>Archips rosana</i>	1
Heidewitvleugeluil	<i>Aporophyla lueneburgensis</i>	1
Helmgrasmot	<i>Anerastia lotella</i>	1*
Hennepnetelspanner	<i>Perizoma alchemillata</i>	2
Hoornzakdrager	<i>Luffia ferchaultella</i>	3
Hopprachtmot	<i>Cosmopterix zieglerella</i>	5
Huismoeder	<i>Noctua pronuba</i>	37
Hyena	<i>Cosmia trapezina</i>	1
Iepenbladrandmineermot	<i>Stigmella lemniscella</i>	8
Iepenmineermot	<i>Stigmella ulmivora</i>	5*
Kameleonbladroller	<i>Acleris hastiana</i>	1
Kardinaalsmutsstippelmot	<i>Yponomeuta cagnagella</i>	7
Karmozijnrood weeskind	<i>Catocala sponsa</i>	5
Kersenbladroller	<i>Pandemis cerasana</i>	6
Kersenvouwmot	<i>Phyllonorycter cerasicolella</i>	1*
Klaverspanner	<i>Chiasmia clathrata</i>	9
Kleine beer	<i>Phragmatobia fuliginosa</i>	28
Kleine groenbandspanner	<i>Colostygia pectinataria</i>	1
Kleine voorjaarsspanner	<i>Agriopsis leucophaearia</i>	4
Kleine voorjaarsuil	<i>Orthosia cruda</i>	5
Kleine wintervlinder	<i>Operophtera brumata</i>	22

Soortnaam nachtvlinders	Wetenschappelijke naam	Aantal
Kleine zomervlinder	<i>Hemithea aestivaria</i>	1
Kommawortelmot	<i>Dichrorampha petiverella</i>	3
Koolbandspanner	<i>Xanthorhoe designata</i>	1
Koolbladroller	<i>Clepsis spectrana</i>	4
Koolmotje	<i>Plutella xylostella</i>	30
Koperuil	<i>Diachrysa chrysitis</i>	5
Koraalbladroller	<i>Ptycholoma lecheana</i>	2
Krabbenscheermot	<i>Parapoynx stratiotata</i>	6
Kroonvogeltje	<i>Ptilodon capucina</i>	5
Kroosvlindertje	<i>Cataclysta lemnata</i>	21
Leverkleurige bladroller	<i>Pandemis heparana</i>	1
Leverkleurige spanner	<i>Euchoeca nebulata</i>	1
Lichte blokspanner	<i>Lobophora halterata</i>	1*
Liesgrassnuitmot	<i>Donacaula forficella</i>	4
Lieveling	<i>Timandra comae</i>	7
Loofboombladroller	<i>Gypsonoma dealbana</i>	30
Luipaardlichtmot	<i>Nomophila noctuella</i>	1
Maanmot	<i>Pammene regiana</i>	1
Meidoornhoekmineermot	<i>Stigmella perpygmaeella</i>	1*
Meidoornmineermot	<i>Stigmella hybnerella</i>	1*
Meldedwergspanner	<i>Eupithecia simplicata</i>	1*
Meldevlinder	<i>Trachea atriplicis</i>	4
Moerasgrasmot	<i>Agriphila inquinatella</i>	2
Muntbladroller	<i>Phalonidia manniana</i>	1*
Muntvlindertje	<i>Pyrausta aurata</i>	6
Mutsjeslichtmot	<i>Acrobasis advenella</i>	13
Noorse esdoornvouwmot	<i>Phyllonorycter joannisi</i>	1
Nunvlinder	<i>Orthosia gothica</i>	1
Olijfkleurige boegsprietmot	<i>Monochroa tenebrella</i>	1
Oranje dwergbladroller	<i>Pammene aurana</i>	5
Oranje eikenbladroller	<i>Cydia amplana</i>	1
Oranje kruidenmot	<i>Udea ferrugalis</i>	9
Oranje mospalpmot	<i>Bryotropha terrella</i>	1
Oranje oogbladroller	<i>Epinotia abbreviana</i>	3
Oranje wortelboorder	<i>Triodia sylvina</i>	1
Oranjebruine grasmot	<i>Pediasia contaminella</i>	1
Paardenkastanjemineermot	<i>Cameraria ohridella</i>	6
Parelmoermot	<i>Pleuroptya ruralis</i>	3
Peenkaartmot	<i>Agonopterix yeatiana</i>	3
Peper-en-zoutvlinder	<i>Biston betularia</i>	10
Perentak	<i>Phigalia pilosaria</i>	4
Pinguintje	<i>Hedya salicella</i>	1
Pinksterbloemlangsprietmot	<i>Cauchas rufimitrella</i>	1
Piramidevlinder	<i>Amphipyra pyramidea</i>	7
Plakker	<i>Lymantria dispar</i>	6
Pootmot	<i>Stathmopoda pedella</i>	4
Populierenpijlstaart	<i>Laothoe populi</i>	1
Preimot	<i>Acrolepiopsis assectella</i>	1
Printplaatmot	<i>Phyllocnistis xenia</i>	10
Pruimenballonmot	<i>Stigmella plagicolella</i>	1
Pruimwitvlakbladroller	<i>Hedya pruniana</i>	3

Soortnaam nachtvlinders	Wetenschappelijke naam	Aantal
Psi-uil	<i>Acronicta psi</i>	3
Reuzenbladroller	<i>Choristoneura hebenstreitella</i>	1
Rietmot	<i>Chilo phragmitella</i>	6
Rietsnuitmot	<i>Schoenobius gigantella</i>	9
Rietvink	<i>Euthrix potatoria</i>	4
Ringspikkelspanner	<i>Hypomecis punctinalis</i>	1
Rode knopbladroller	<i>Spilonota ocellana</i>	1
Roesje	<i>Scoliopteryx libatrix</i>	1
Roodstreepmutsjeslichtmot	<i>Acrobasis suavella</i>	1
Rookkleurige fruitmot	<i>Grapholita janthinana</i>	1
Rossige haakbladroller	<i>Ancylis obtusana</i>	1
Satijnstipspanner	<i>Idaea subsericeata</i>	2
Schaduwstipspanner	<i>Idaea rusticata</i>	1
Schedeldrager	<i>Craniophora ligustri</i>	8
Scherpe hermelijnbladroller	<i>Notocelia roborana</i>	2
Schietwilgmineermot	<i>Stigmella obliquella</i>	1
Schilddrager	<i>Subacronicta megacephala</i>	2
Schildstipspanner	<i>Idaea biselata</i>	3
Seringenstelmtot	<i>Gracillaria syringella</i>	1
Sierlijke pedaalmot	<i>Argyresthia brockeella</i>	1
Sigaarzakdrager	<i>Taleporia tubulosa</i>	4
Sint-jacobsvlinder	<i>Tyria jacobaeae</i>	3
Sint-jansvlinder	<i>Zygaena filipendulae</i>	5
Sladistelknoopvlekje	<i>Eucosma conterminana</i>	1
Slakrups	<i>Apoda limacodes</i>	1
Smalle witlijngrasmot	<i>Agriphila selasella</i>	2
Smaragdlangsprietmot	<i>Adela reaumurella</i>	16
Sneeuw witte vedermot	<i>Pterophorus pentadactyla</i>	3
Spaanse aakvouwmot	<i>Phyllonorycter acerifoliella</i>	1*
Spitsvleugelgrasuil	<i>Mythimna straminea</i>	1
Stippelsnuituil	<i>Macrochilo cribrumalis</i>	2
Stompvleugelgrasuil	<i>Mythimna impura</i>	2
Streepkokerbeertje	<i>Eilema complana</i>	1
Streepzaadvedermot	<i>Crombrughia distans</i>	1*
Stro-uiltje	<i>Rivula sericealis</i>	18
Taxusspikkelspanner	<i>Peribatodes rhomboidaria</i>	3
Topspinnertje	<i>Rhopobota naevana</i>	1
Tweelijnmot	<i>Hypsopygia glaucinalis</i>	1
Tweestip-orvlinder	<i>Ochropacha duplaris</i>	9
Tweestreepvoorjaarsuil	<i>Orthosia cerasi</i>	4
V-oogbladroller	<i>Epinotia tenerana</i>	4
Variabele granietmot	<i>Eudonia mercurella</i>	3
Variabele grasmot	<i>Agriphila tristella</i>	4
Variabele pedaalmot	<i>Argyresthia bonnetella</i>	1*
Variabele purpermot	<i>Eriocrania semipurpurella</i>	1*
Variabele voorjaarsuil	<i>Orthosia incerta</i>	2
Vierbandspanner	<i>Xanthorhoe ferrugata</i>	1
Vierkantvlekkuil	<i>Xestia xanthographa</i>	1
Viervlekdwergrmot	<i>Bohemannia quadrimaculella</i>	2
Vlekstipspanner	<i>Idaea dimidiata</i>	6
Vogelersstippelmot	<i>Yponomeuta evonymella</i>	10

Soortnaam nachtvlinders	Wetenschappelijke naam	Aantal
Volgeling	<i>Noctua comes</i>	3
Voorjaarsbladroller	<i>Tortricodes alternella</i>	1
Voorjaarsdwergspanner	<i>Eupithecia abbreviata</i>	6
Vroege oermot	<i>Micropterix aruncella</i>	2
Vroege veldbieskokermot	<i>Coleophora otidipennella</i>	1*
Vruchtbladroller	<i>Adoxophyes orana</i>	1
Vuurmot	<i>Carcina quercana</i>	2
Wachtervlinder	<i>Eupsilia transversa</i>	1
Wapendrager	<i>Phalera bucephala</i>	7
Wilgendwergspanner	<i>Eupithecia tenuiata</i>	1
Wilgenhoutrups	<i>Cossus cossus</i>	2
Wilgenslakkenspoormot	<i>Phyllocnistis saligna</i>	5
Windevedermot	<i>Emmelina monodactyla</i>	3
Witstipgrasuil	<i>Mythimna albipuncta</i>	2
Witte boogbladroller	<i>Acleris logiana</i>	2
Witte eenstaart	<i>Cilix glaucata</i>	1
Witte eikenvouwmot	<i>Phyllonorycter harrisella</i>	4
Witte grasmineermot	<i>Elachista argentella</i>	1
Witte grijsbandspanner	<i>Cabera pusaria</i>	8
Witte tijger	<i>Spilosoma lubricipeda</i>	2
Witvlakvlinder	<i>Orgyia antiqua</i>	1
Witvlekspitskopmot	<i>Ypsolopha parenthesella</i>	2
Zandhalmuiltje	<i>Mesoligia furuncula</i>	2
Zesvleksmot	<i>Chrysoesthia sexguttella</i>	1
Zigzagbeukenmineermot	<i>Stigmella tityrella</i>	3
Zilverbandbeukenmineermot	<i>Stigmella hemargyrella</i>	3
Zilvermijnmot	<i>Acrocercops brongniardella</i>	1
Zilverstreepgrasmot	<i>Crambus pascuella</i>	2
Zilvervlekbladroller	<i>Pseudargyrotoza conwagana</i>	1
Zomerbladroller	<i>Ditula angustiorana</i>	2
Zuidelijke grasuil	<i>Mythimna vitellina</i>	1
Zuidelijke stofuil	<i>Hoplodrina ambigua</i>	5
Zuidelijke tandvlinder	<i>Drymonia velitaris</i>	1
Zuringuil	<i>Acronicta rumicis</i>	6
Zwamboorder	<i>Crassa unitella</i>	1
Zwammenmot	<i>Triaxomera parasitella</i>	1
Zwart weeskind	<i>Mormo maura</i>	6
Zwartbandspanner	<i>Xanthorhoe fluctuata</i>	3
Zwarte herfstspinner	<i>Poecilocampa populi</i>	1*
Zwarte-c-uil	<i>Xestia c-nigrum</i>	13
Zwartkamdwergspanner	<i>Gymnoscelis rufifasciata</i>	7
Zwartvlekdwergspanner	<i>Eupithecia centaureata</i>	2
Totaal 285 soorten (waarvan 23 onzeker)		1352

8.14 Kevers

Soortnaam Kevers	Wetenschappelijke naam	Aantal
Akkergraver	<i>Clivina collaris</i>	1
Akkerroodpootglimmer	<i>Amara familiaris</i>	1
Anaspis fasciata	<i>Anaspis fasciata</i>	1
Anaspis frontalis	<i>Anaspis frontalis</i>	1
Anaspis maculata	<i>Anaspis maculata</i>	2
Anthobium atrocephalum	<i>Anthobium atrocephalum</i>	1
Athous subfuscus	<i>Athous subfuscus</i>	3
Athous vittatus	<i>Athous vittatus</i>	1
Aziatisch lieveheersbeestje	<i>Harmonia axyridis</i>	44
Berkenbladrolkever	<i>Deporaus betulae</i>	1
Beukenspringkever	<i>Orchestes fagi</i>	1
Blauwe muntgoudhaan	<i>Chrysolina coerulans</i>	4
Bleekgele weekschildkever	<i>Cantharis livida</i>	16
Bleke priemkever	<i>Bembidion femoratum</i>	2
Borstelsprietloopkever	<i>Loricera pilicornis</i>	4
Bosmestkever	<i>Anoplotrupes stercorosus</i>	1
Bronsgriendhaantje	<i>Phratora vitellinae</i>	2
Bronzen glimmer	<i>Amara aenea</i>	5
Bruchus luteicornis	<i>Bruchus luteicornis</i>	2
Bruine grootoogboktor	<i>Arhopalus rusticus</i>	1
Bruine haarkever	<i>Microcara testacea</i>	3
Bruine vruchtboomsnuittor	<i>Phyllobius oblongus</i>	1
Cantharis cryptica	<i>Cantharis cryptica</i>	1
Cantharis decipiens	<i>Cantharis decipiens</i>	11
Citroenlieveheersbeestje	<i>Psyllobora vigintiduopunctata</i>	26
Coloradokever	<i>Leptinotarsa decemlineata</i>	2
Cryptocephalus pusillus	<i>Cryptocephalus pusillus</i>	2
Cryptocephalus rufipes	<i>Cryptocephalus rufipes</i>	2
Curculio betulae	<i>Curculio betulae</i>	2
Dasytes caeruleus	<i>Dasytes caeruleus</i>	10
Distelaardvlo	<i>Sphaeroderma testaceum</i>	3
Donacia marginata	<i>Donacia marginata</i>	6
Donacia simplex	<i>Donacia simplex</i>	2
Donker graanhaantje	<i>Oulema obscura</i>	1
Donkere akkerknipitor	<i>Agriotes obscurus</i>	1
Dorytomus dejeani	<i>Dorytomus dejeani</i>	2
Duizendknoophantje	<i>Gastrophysa polygoni</i>	2
Ectinus aterrimus	<i>Ectinus aterrimus</i>	10
Eenhoornige snoerhalskever	<i>Notoxus monoceros</i>	2
Eironde watertor	<i>Hyphydrus ovatus</i>	1
Elfstippelig lieveheersbeestje	<i>Coccinella undecimpunctata</i>	1
Elzenhaantje	<i>Agelastica alni</i>	23
Enochrus testaceus	<i>Enochrus testaceus</i>	2
Gedoornd populierenhaantje	<i>Zeugophora subspinosa</i>	3
Geelrandfluweelloper	<i>Chlaenius vestitus</i>	1
Geelrandsnelloper	<i>Agonum marginatum</i>	2
Gele bloemenkever	<i>Cteniopus sulphureus</i>	4
Gerande kniptor	<i>Dalopius marginatus</i>	18
Gerande weekkever	<i>Malthodes marginatus</i>	1

Soortnaam Kevers	Wetenschappelijke naam	Aantal
Gestreepte bladsnuitkever	<i>Phyllobius pyri</i>	2
Gestreepte weekkever	<i>Cantharis nigricans</i>	4
Gevlekte lapsnuitkever	<i>Otiorhynchus singularis</i>	5
Gevlekte schimmelkever	<i>Scaphidium quadrimaculatum</i>	3
Gevlekte smalboktor	<i>Leptura quadrifasciata</i>	1
Gewone bloesemboktor	<i>Grammoptera ruficornis</i>	10
Gewone distelboktor	<i>Agapanthia villosa</i>	7
Gewone doodgraver	<i>Nicrophorus vespilloides</i>	6
Gewone dwergboktor	<i>Tetrops praeustus</i>	2
Gewone oevergraafkever	<i>Heterocerus fuscus</i>	1
Gewone oeverloopkever	<i>Elaphrus riparius</i>	3
Gewone rietkever	<i>Donacia clavipes</i>	8
Gewone roodkruin	<i>Anisodactylus binotatus</i>	8
Gewone smalboktor	<i>Stictoleptura rubra</i>	7
Gouden wilgenaardvlo	<i>Crepidodera aurata</i>	3
Graphoderus cinereus	<i>Graphoderus cinereus</i>	2
Graslandnepkapoentje	<i>Rhyzobius litura</i>	3
Grassnelloper	<i>Agonum muelleri</i>	1
Grijze bolsnuittor	<i>Philopodon plagiatus</i>	5
Groen zuringhaantje	<i>Gastrophysa viridula</i>	11
Groene beukensnuitkever	<i>Phyllobius argentatus</i>	3
Groene bladsnuitkever	<i>Phyllobius pomaceus</i>	42
Groene distelschildpadtor	<i>Cassida rubiginosa</i>	1
Groene struiksnuitkever	<i>Polydrusus formosus</i>	16
Grote gele glanskever	<i>Cychramus luteus</i>	3
Grote spinnende watertor	<i>Hydrophilus piceus</i>	3
Grote viervlekschorsloper	<i>Dromius quadrimaculatus</i>	2
Harlekijnlieveheersbeestje	<i>Harmonia quadripunctata</i>	1
Hazelnootboorder	<i>Curculio nucum</i>	1
Hedobia imperialis	<i>Hedobia imperialis</i>	1
Hemicrepidius niger	<i>Hemicrepidius niger</i>	4
Hennepnetelgoudhaan	<i>Chrysolina fastuosa</i>	21
Hydroglyphus geminus	<i>Hydroglyphus geminus</i>	1
Hypera conmaculata	<i>Hypera conmaculata</i>	1
Ingekeekte smalboktor	<i>Pseudovadonia livida</i>	4
Ischnomera cyanea	<i>Ischnomera cyanea</i>	2
Jakobskruidaardvlo	<i>Longitarsus jacobaeae</i>	1
Kersenpitkever	<i>Anthonomus rectirostris</i>	1
Klein wilgenhaantje	<i>Galerucella lineola</i>	1
Kleine eikelboorder	<i>Curculio glandium</i>	9
Kleine populierenboktor	<i>Saperda populnea</i>	1
Kleine rode weekschild	<i>Rhagonycha fulva</i>	15
Kleine wespenboktor	<i>Clytus arietis</i>	7
Klimopkever	<i>Ochina ptinoides</i>	1
Knoppensnuittor	<i>Phyllobius glaucus</i>	1
Koperkleurige kniptor	<i>Cidnopus aeruginosus</i>	3
Krompootdoodgraver	<i>Nicrophorus vespillo</i>	1
Lagria atripes	<i>Lagria atripes</i>	2
Lang griendhaantje	<i>Phratora vulgatissima</i>	1
Liesgrasrietkever	<i>Donacia semicuprea</i>	4
Lissenboorder	<i>Mononychus punctumalbum</i>	2

Soortnaam Kevers	Wetenschappelijke naam	Aantal
Loodkleurige bloemweeschildkever	<i>Dasytes plumbeus</i>	3
Malthinus flaveolus	<i>Malthinus flaveolus</i>	1
Margarinotus purpurascens	<i>Margarinotus purpurascens</i>	2
Meeldauwlieveheersbeestje	<i>Halysia sedecimguttata</i>	30
Meidoornbloesemkever	<i>Anthonomus pedicularius</i>	1
Meidoornhaantje	<i>Lochmaea crataegi</i>	10
Melanotus villosus	<i>Melanotus villosus</i>	1
Memel	<i>Ptilinus pectinicornis</i>	1
Menierood zuringspitsmuisje	<i>Apion frumentarium</i>	1
Mierenkever	<i>Thanasimus formicarius</i>	1
Mordellochroa abdominalis	<i>Mordellochroa abdominalis</i>	2
Muisgrijze kniptor	<i>Agrypnus murinus</i>	17
Nalassus laevioctostriatus	<i>Nalassus laevioctostriatus</i>	2
Negentienstippelig lieveheersbeestje	<i>Anisosticta novemdecimpunctata</i>	1
Oedemera lurida	<i>Oedemera lurida</i>	3
Ongevelekt rietkapoentje	<i>Coccidula rufa</i>	1
Oogvleksteilkopje	<i>Cryptocephalus ocellatus</i>	1
Orchesia undulata	<i>Orchesia undulata</i>	1
Orchestes pilosus	<i>Orchestes pilosus</i>	1
Paardenstaartaardvlo	<i>Hippuriphila modeeri</i>	1
Paederus fuscipes	<i>Paederus fuscipes</i>	1
Philonthus cognatus	<i>Philonthus cognatus</i>	1
Phyllobius betulinus	<i>Phyllobius betulinus</i>	1
Phyllobius pilicornis	<i>Phyllobius pilicornis</i>	20
Phyllobius virideaeris	<i>Phyllobius virideaeris</i>	9
Phyllotreta ochripes	<i>Phyllotreta ochripes</i>	1
Prosternon tessellatum	<i>Prosternon tessellatum</i>	6
Protapion fulvipes	<i>Protapion fulvipes</i>	1
Reebruine bladsnuitkever	<i>Polydrusus cervinus</i>	15
Rhagonycha lignosa	<i>Rhagonycha lignosa</i>	3
Rhantus frontalis	<i>Rhantus frontalis</i>	1
Roestbruine blasprietkever	<i>Serica brunna</i>	2
Rond griendhaantje	<i>Plagiodera versicolora</i>	5
Roodaarsknijptor	<i>Athous haemorrhoidalis</i>	35
Roodkopvuurkever	<i>Pyrochroa serraticornis</i>	20
Roodpoothalmkruiper	<i>Harpalus rufipes</i>	1
Roodtipbasterdweeschild	<i>Malachius bipustulatus</i>	6
Roomvleklieveheersbeestje	<i>Calvia quatuordecimguttata</i>	6
Rozenkever	<i>Phyllopertha horticola</i>	34
Ruderaalglimmer	<i>Amara apricaria</i>	1
Ruigterondbuik	<i>Bradycellus verbasci</i>	4
Scaphidema metallicum	<i>Scaphidema metallicum</i>	2
Schaakbordlieveheersbeestje	<i>Propylea quatuordecimpunctata</i>	43
Scirtes hemisphaericus	<i>Scirtes hemisphaericus</i>	1
Sericus brunneus	<i>Sericus brunneus</i>	1
Slakkenaaskever	<i>Phosphuga atrata</i>	10
Slijktor	<i>Rhantus suturalis</i>	6
Slijktorretje	<i>Heterocerus fenestratus</i>	2
Smalle knijptor	<i>Denticollis linearis</i>	5
Smalle schorsloper	<i>Paradromius linearis</i>	1
Stenagostus rhombeus	<i>Stenagostus rhombeus</i>	7

Soortnaam Kevers	Wetenschappelijke naam	Aantal
Strophosomuskever	<i>Strophosoma melanogrammum</i>	14
Struweelnepkapoentje	<i>Rhyzobius chrysomeloides</i>	3
Tienvleklikeveersbeestje	<i>Calvia decemguttata</i>	5
Tuimelaar	<i>Cybister lateralimarginalis</i>	1
Tweekleurige bloemkever	<i>Isomira murina</i>	2
Tweestippelig lieveheersbeestje	<i>Adalia bipunctata</i>	5
Veelkleurige kielspriet	<i>Poecilus versicolor</i>	1
Viervlekbrandnetelsnuitkever	<i>Nedys quadrimaculatus</i>	11
Viervleklikeveersbeestje	<i>Exochomus quadripustulatus</i>	1
Viervlekpriemkever	<i>Bembidion quadrimaculatum</i>	1
Vlasaardvlo	<i>Aphthona euphorbiae</i>	3
Vloevleklikeveersbeestje	<i>Oenopia conglobata</i>	1
Vuurboktor	<i>Pyrrhidium sanguineum</i>	1
Waterkershaantje	<i>Phaedon cochleariae</i>	1
Waterleliehaantje	<i>Galerucella nymphaeae</i>	3
Wilgenvosnuitkever	<i>Tachyerges salicis</i>	1
Wollige distelsnuitkever	<i>Larinus planus</i>	1
Zestienstippelig lieveheersbeestje	<i>Tytthaspis sedecimpunctata</i>	12
Zevenstippelig lieveheersbeestje	<i>Coccinella septempunctata</i>	35
Zuringsnuitkever	<i>Rhinoncus pericarpus</i>	2
Zwart soldaatje	<i>Cantharis obscura</i>	1
Zwart soldaatje	<i>Cantharis pellucida</i>	5
Zwarthalsglansloper	<i>Stenolophus mixtus</i>	1
Zwartkopvuurkever	<i>Pyrochroa coccinea</i>	3
Zwartpootsoldaatje	<i>Cantharis fusca</i>	46
Totaal 176 soorten		979

8.15 Wantsen, cicaden en plantluizen

Soortnaam Wantsen, cicaden en plantluizen	Wetenschappelijke naam	Aantal
Acericerus heydenii	<i>Acericerus heydenii</i>	1
Aphrophora alni	<i>Aphrophora alni</i>	6
Aphrophora salicina	<i>Aphrophora salicina</i>	1
Appelsprietwants	<i>Atractotomus mali</i>	1
Arytaina genistae	<i>Arytaina genistae</i>	1
Behaarde schaduwwants	<i>Lygus rugulipennis</i>	5
Berkenkielwants	<i>Elasmotethus interstinctus</i>	7
Berkensmalsnuit	<i>Kleidocerys resedae</i>	7
Bessenschildwants	<i>Dolycoris baccarum</i>	35
Bladpootrandwants	<i>Leptoglossus occidentalis</i>	2
Blauwe schildwants	<i>Zicrona caerulea</i>	1
Bleek bootsmannetje	<i>Notonecta lutea</i>	2
Bloedcicade	<i>Cercopis vulnerata</i>	17
Bonte dennenschildwants	<i>Holcogaster fibulata</i>	1
Bonte geelschild	<i>Campyloneura virgula</i>	5
Boomsikkelwants	<i>Himacerus apterus</i>	7
Brandnetelblindwants	<i>Liocoris tripustulatus</i>	12
Bremschildwants	<i>Piezodorus lituratus</i>	7
Bruine graswants	<i>Notostira elongata</i>	1
Bruine prachtblindwants	<i>Closterotomus fulvomaculatus</i>	1
Bruinscheenbremblindwants	<i>Heterocordylus tibialis</i>	1

Soortnaam Wantsen, cicaden en plantluizen	Wetenschappelijke naam	Aantal
Cixius nervosus	<i>Cixius nervosus</i>	1
Dovenetelgraafwants	<i>Tritomegas bicolor</i>	15
Dromedarisluis	<i>Tuberolachnus salignus</i>	3
Eikenbleekpoot	<i>Phylus melanocephalus</i>	2
Elzenbladvlo	<i>Psylla alni</i>	1
Elzenpropjeswants	<i>Oxycarenus modestus</i>	1
Elzenridderwants	<i>Arocatus roeselii</i>	1
Euides basilinea	<i>Euides basilinea</i>	1
Eupteryx aurata	<i>Eupteryx aurata</i>	4
Eupteryx melissae	<i>Eupteryx melissae</i>	1
Eupteryx urticae	<i>Eupteryx urticae</i>	1
Geblokte glasvleugelwants	<i>Rhopalus subrufus</i>	3
Gele viervlekswants	<i>Dryophilacorix flavoquadrimaculatus</i>	7
Gemaskeerde roofwants	<i>Reduvius personatus</i>	1
Geribde prachtblindwants	<i>Miris striatus</i>	6
Gestreepte eikenblindwants	<i>Rhabdomiris striatellus</i>	11
Gewone bloemwants	<i>Anthocoris nemorum</i>	15
Gewone dartelwants	<i>Peritrechus nubilus</i>	1
Gewone greppelschild	<i>Taphropeltus contractus</i>	1
Gewone kielwants	<i>Elasmucha grisea</i>	14
Gewone pantserwants	<i>Eurygaster testudinaria</i>	2
Gewone sigaar	<i>Sigara striata</i>	9
Gewoon bootsmannetje	<i>Notonecta glauca</i>	9
Grauwe schildwants	<i>Rhaphigaster nebulosa</i>	4
Groene appelschaduwswants	<i>Lygocoris pabulinus</i>	5
Groene rietcicade	<i>Cicadella viridis</i>	6
Groene schaduwswants	<i>Apolygus lucorum</i>	1
Groene schildwants	<i>Palomena prasina</i>	34
Grote esdoornluis	<i>Drepanosiphum platanoidis</i>	4
lassus lanio	<i>lassus lanio</i>	1
Iep-grasluis	<i>Tetraneura ulmi</i>	2
Kaneelglasvleugelwants	<i>Corizus hyoscyami</i>	5
Kleefkruidgraafwants	<i>Legnotus limbosus</i>	7
Kleurige eikenblindwants	<i>Cylloceria hirsutius</i>	1
Klimopkevercicade	<i>Issus coleoptratus</i>	16
Koolschildwants	<i>Eurydema oleracea</i>	34
Kustschaduwswants	<i>Lygus maritimus</i>	1
Langvleugelige glasvleugelwants	<i>Liorhyssus hyalinus</i>	1
Lichtgroene schaduwswants	<i>Apolygus spinolae</i>	2
Lindbergina aurovittata	<i>Lindbergina aurovittata</i>	2
Lindespillebeen	<i>Phytocoris tiliae</i>	1
Loofboomhalsbandwants	<i>Deraeocoris lutescens</i>	3
Luzernesierblindwants	<i>Adelphocoris lineolatus</i>	2
Mediterrane prachtblindwants	<i>Closterotomus trivialis</i>	52
Meidoornkielwants	<i>Acanthosoma haemorrhoidale</i>	11
Miersikkelwants	<i>Himacerus mirmicoides</i>	15
Mijterschildwants	<i>Aelia acuminata</i>	2
Netelringpoot	<i>Heterogaster urticae</i>	4
Platte waterwants	<i>Ilyocoris cimicoides</i>	2
Pyjamaschildwants	<i>Graphosoma italicum</i>	18
Rode halsbandwants	<i>Deraeocoris ruber</i>	1

Soortnaam Wantsen, cicaden en plantluizen	Wetenschappelijke naam	Aantal
Rododendroncicade	<i>Graphocephala fennahi</i>	6
Roodpootschildwants	<i>Pentatoma rufipes</i>	53
Saldula saltatoria	<i>Saldula saltatoria</i>	1
Schuimbeestje	<i>Philaenus spumarius</i>	16
Smalle randwants	<i>Gonocerus acuteangulatus</i>	2
Smeerwortelnetwants	<i>Dictyla humuli</i>	10
Snuitkeverschildwants	<i>Arma custos</i>	2
Staafwants	<i>Ranatra linearis</i>	4
Stippelblindwants	<i>Pantilius tunicatus</i>	1
Streepdijblindwants	<i>Plagiognathus arbustorum</i>	4
Tachycixius pilosus	<i>Tachycixius pilosus</i>	14
Thamnotettix dilutior	<i>Thamnotettix dilutior</i>	1
Thomsons zaagpoot	<i>Scolopostethus thomsoni</i>	5
Tweedoornsmallijf	<i>Stenodema calcarata</i>	4
Tweetandschildwants	<i>Picromerus bidens</i>	7
Uroleucon jaceae	<i>Uroleucon jaceae</i>	1
Variabele dwergschaduwants	<i>Orthops basalis</i>	5
Vlekpoot	<i>Callicorixa praeusta</i>	1
Vlierbladluis	<i>Aphis sambuci</i>	1
Voorjaarseikenblindwants	<i>Harpocera thoracica</i>	46
Weideschaduwants	<i>Lygus pratensis</i>	16
Withaarblindwants	<i>Asciodema obsoleta</i>	1
Zuidelijke schildwants	<i>Peribalus strictus</i>	5
Zuringrandwants	<i>Coreus marginatus</i>	58
Zwarte netelblindwants	<i>Orthonotus rufifrons</i>	1
Zwartknieblindwants	<i>Blepharidopterus angulatus</i>	2
Zwartvoetje	<i>Sigara lateralis</i>	5
Totaal 99 soorten		740

8.16 Bijen, wespen en mieren

Soortnaam Bijen, wespen en mieren	Wetenschappelijke naam	Aantal
Aardappelgalwesp	<i>Biorhiza pallida</i>	1
Aardbeibladwesp	<i>Allantus cinctus</i>	1*
Achais oratorius	<i>Achais oratorius</i>	1
Aglaostigma aucupariae	<i>Aglaostigma aucupariae</i>	6
Aglaostigma fulvipes	<i>Aglaostigma fulvipes</i>	6
Akkerhommel	<i>Bombus pascuorum</i>	41
Ametastegia tenera	<i>Ametastegia tenera</i>	1
Ananasgalwesp	<i>Andricus foecundatrix</i>	1
Arge berberidis	<i>Arge berberidis</i>	1*
Arge ustulata	<i>Arge ustulata</i>	1
Bossteekmier	<i>Myrmica ruginodis</i>	1
Boswilgbladwesp	<i>Pontania pedunculi</i>	2
Colanootgalwesp	<i>Andricus lignicolus</i>	1
Cotesia glomerata	<i>Cotesia glomerata</i>	1*
Crypteffigies lanus	<i>Crypteffigies lanus</i>	3
Ctenichneumon panzeri	<i>Ctenichneumon panzeri</i>	2
Dolerus aericeps	<i>Dolerus aericeps</i>	2
Dolerus germanicus	<i>Dolerus germanicus</i>	1
Dolerus triplicatus	<i>Dolerus triplicatus</i>	1

Soortnaam Bijen, wespen en mieren	Wetenschappelijke naam	Aantal
Dolerus vestigialis	<i>Dolerus vestigialis</i>	1
Duitse wesp	<i>Vespula germanica</i>	1
Eikenstuitergalwesp	<i>Cynips longiventris</i>	15
Enicospilus ramidulus	<i>Enicospilus ramidulus</i>	2
Eriocampa ovata	<i>Eriocampa ovata</i>	1
Europese Hoornaar	<i>Vespa crabro</i>	10
Eutomostethus ephippium	<i>Eutomostethus ephippium</i>	3
Fenusella nana	<i>Fenusella nana</i>	1*
Fluitenkruidbij	<i>Andrena proxima</i>	1
Franse veldwesp	<i>Polistes dominula</i>	5
Gestekelde rozengalwesp	<i>Diplolepis nervosa</i>	1
Gewone blaasbladwesp	<i>Pontania proxima</i>	5
Gewone sachembij	<i>Anthophora plumipes</i>	4
Gewone slobkousbij	<i>Macropis europaea</i>	1
Gewone steekmier	<i>Myrmica rubra</i>	7*
Gewone wesp	<i>Vespula vulgaris</i>	2
Gewone wespbij	<i>Nomada flava</i>	7
Gladde rozenerwtengalwesp s.l.	<i>Diplolepis eglanteriae</i>	4
Glanzende houtmier	<i>Lasius fuliginosus</i>	5
Grauwe wilgbladwesp	<i>Pontania brevicornis</i>	1
Grote koekoekshommel	<i>Bombus vestalis</i>	2*
Helmkruidbladwesp	<i>Tenthredo scrophulariae</i>	1
Hemichroa crocea	<i>Hemichroa crocea</i>	6
Hondsdrafsnoepje	<i>Liposthenes glechomae</i>	2
Honingbij	<i>Apis mellifera</i>	13
Hoplocampa crataegi	<i>Hoplocampa crataegi</i>	1*
Iepen zigzagbladwesp	<i>Aproceros leucopoda</i>	4
Knikkergalwesp	<i>Andricus kollari</i>	8
Knollenbladwesp	<i>Athalia rosae</i>	38
Knoppergalwesp	<i>Andricus quercuscalicis</i>	5
Lensgalwesp	<i>Neuroterus quercusbaccarum</i>	5
Macrophya annulata	<i>Macrophya annulata</i>	3
Macrophya montana	<i>Macrophya montana</i>	4
Macrophya punctumalbum	<i>Macrophya punctumalbum</i>	3
Meidoornzandbij	<i>Andrena scotica</i>	2
Monsoma pulveratum	<i>Monsoma pulveratum</i>	1
Oestergalwesp	<i>Neuroterus anthracinus</i>	1
Ongelijke rozebladwesp	<i>Cladius pectinicornis</i>	1
Ophion minutus	<i>Ophion minutus</i>	4
Pachyprotasis rapae	<i>Pachyprotasis rapae</i>	1
Pamphilius betulae	<i>Pamphilius betulae</i>	1
Pamphilius vafer	<i>Pamphilius vafer</i>	1*
Periclista albida	<i>Periclista albida</i>	8
Periclista lineolata	<i>Periclista lineolata</i>	2
Pimpla rufipes	<i>Pimpla rufipes</i>	2
Plaatjesgalwesp	<i>Neuroterus albipes</i>	6
Pleolophus brachypterus	<i>Pleolophus brachypterus</i>	1*
Pluimvoetbij	<i>Dasypoda hirtipes</i>	1
Rhogogaster picta	<i>Rhogogaster picta</i>	1
Robiniablادwesp	<i>Nematus tibialis</i>	2
Roodgatje	<i>Andrena haemorrhoa</i>	3

Soortnaam Bijen, wespen en mieren	Wetenschappelijke naam	Aantal
Rosse metselbij	<i>Osmia bicornis</i>	2
Rozenmosgalwesp	<i>Diplolepis rosae</i>	15
Salomonszegelbladwesp	<i>Phymatocera aterrima</i>	1*
Satijnen knoopjesgalwesp	<i>Neuroterus numismalis</i>	4
Selandria serva	<i>Selandria serva</i>	6
Smalbandwespbij	<i>Nomada goodeniana</i>	4*
Steenhommel	<i>Bombus lapidarius</i>	2
Stenichneumon culpator	<i>Stenichneumon culpator</i>	1
Tenthredo atra	<i>Tenthredo atra</i>	2
Tenthredo omissa	<i>Tenthredo omissa</i>	1
Tenthredopsis sordida	<i>Tenthredopsis sordida</i>	1
Tuinhommel	<i>Bombus hortorum</i>	5
Veldhommel	<i>Bombus lucorum</i>	1
Viltvlekzandbij	<i>Andrena nitida</i>	2
Vulgichneumon saturatorius	<i>Vulgichneumon saturatorius</i>	1
Weidehommel	<i>Bombus pratorum</i>	12
Wilgblaasbladwesp	<i>Pontania bridgmanii</i>	3
Zuringbladwesp	<i>Ametastegia glabrata</i>	1
Totaal 88 soorten (waarvan 11 onzeker)		348

8.17 Dagvlinders

Soortnaam Dagvlinders	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Atalanta	<i>Vanessa atalanta</i>	36	zeer algemeen
Bont zandoogje	<i>Pararge aegeria</i>	35	algemeen
Boomblauwtje	<i>Celastrina argiolus</i>	1	algemeen
Bruin blauwtje	<i>Aricia agestis</i>	4	vrij algemeen
Bruin zandoogje	<i>Maniola jurtina</i>	7	algemeen
Citroenvlinder	<i>Gonepteryx rhamni</i>	1	algemeen
Dagpauwoog	<i>Aglais io</i>	20	zeer algemeen
Distelvlinder	<i>Vanessa cardui</i>	4	zeer algemeen
Eikenpage	<i>Favonius quercus</i>	2	zeer algemeen
Gehakkelde aurelia	<i>Polygonia c-album</i>	8	algemeen
Groot koolwitje	<i>Pieris brassicae</i>	17	zeer algemeen
Hooibeestje	<i>Coenonympha pamphilus</i>	6	algemeen
Icarusblauwtje	<i>Polyommatus icarus</i>	8	algemeen
Klein geaderd witje	<i>Pieris napi</i>	53	zeer algemeen
Klein koolwitje	<i>Pieris rapae</i>	15	zeer algemeen
Kleine vos	<i>Aglais urticae</i>	6	algemeen
Kleine vuurvlinder	<i>Lycaena phlaeas</i>	23	algemeen
Koninginnenpage	<i>Papilio machaon</i>	1	vrij zeldzaam
Landkaartje	<i>Araschnia levana</i>	2	algemeen
Zwartsrietdikkopje	<i>Thymelicus lineola</i>	2	algemeen
Totaal 20 soorten		251	

8.18 Libellen en juffers

Soortnaam Libellen en juffers	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Azuurwaterjuffer	<i>Coenagrion puella</i>	23	zeer algemeen
Bloedrode heidelibel	<i>Sympetrum sanguineum</i>	1	zeer algemeen
Bruine winterjuffer	<i>Sympecma fusca</i>	11	vrij algemeen
Bruinrode heidelibel	<i>Sympetrum striolatum</i>	22	zeer algemeen
Gewone oeverlibel	<i>Orthetrum cancellatum</i>	16	zeer algemeen
Grote roodoogjuffer	<i>Erythromma najas</i>	3	zeer algemeen
Houtpantserjuffer	<i>Chalcolestes viridis</i>	33	zeer algemeen
Lantaarntje	<i>Ischnura elegans</i>	33	zeer algemeen
Paardenbijter	<i>Aeshna mixta</i>	4	zeer algemeen
Platbuik	<i>Libellula depressa</i>	2	zeer algemeen
Steenrode heidelibel	<i>Sympetrum vulgatum</i>	7	zeer algemeen
Tengere grasjuffer	<i>Ischnura pumilio</i>	1	vrij zeldzaam
Variabele waterjuffer	<i>Coenagrion pulchellum</i>	9	zeer algemeen
Vroege glazenmaker	<i>Aeshna isocles</i>	3	vrij zeldzaam
Watersnuffel	<i>Enallagma cyathigerum</i>	5	zeer algemeen
Totaal 15 soorten		173	

8.19 Insecten (overige)

Soortnaam Insecten (overige)	Wetenschappelijke naam	Aantal
Bladplakker	<i>Glyphotaelius pellucidus</i>	4
Bleke schietmot	<i>Limnephilus flavicornis</i>	4
Bont gaasvliegje	<i>Micromus variegatus</i>	3
Bruin langsprietje	<i>Oecetis furva</i>	1
Cyrnus crenaticornis	<i>Cyrnus crenaticornis</i>	2
Drieband-mini	<i>Orthotrichia costalis</i>	1
Drieband-zwartpalp	<i>Mystacides longicornis</i>	5
Duitse schorpioenvlieg	<i>Panorpa germanica</i>	19
Ectopsocus briggsi	<i>Ectopsocus briggsi</i>	2*
Ectopsocus petersi	<i>Ectopsocus petersi</i>	4
Elipsocus hyalinus	<i>Elipsocus hyalinus</i>	1
Euborellia annulipes	<i>Euborellia annulipes</i>	1*
Gevlekt rennertje	<i>Ecnomus tenellus</i>	4
Gevlekte mierenleeuw	<i>Euroleon nostras</i>	1
Gewone oorworm	<i>Forficula auricularia</i>	7
Gewone schorpioenvlieg	<i>Panorpa communis</i>	11
Gewone slijkvlieg	<i>Sialis lutaria</i>	9
Gewone sponsgaasvlieg	<i>Sisyra nigra</i>	2
Gewone stippelschietmot	<i>Agrypnia varia</i>	15
Gewone tweevleugel	<i>Cloeon dipterum</i>	27
Landkokerjuffer	<i>Enoicyla pusilla</i>	3
Langspriet-langsprietje	<i>Oecetis ochracea</i>	1
Limnephilus affinis	<i>Limnephilus affinis</i>	3
Limnephilus auricula	<i>Limnephilus auricula</i>	2
Maanschietmot	<i>Limnephilus lunatus</i>	1
Marmerschietmot	<i>Limnephilus marmoratus</i>	2
Mesopsocus immunis	<i>Mesopsocus immunis</i>	1
Philotarsus parviceps	<i>Philotarsus parviceps</i>	1
Slootrennertje	<i>Holocentropus picicornis</i>	1

Soortnaam Insecten (overige)	Wetenschappelijke naam	Aantal
Stenopsocus immaculatus	<i>Stenopsocus immaculatus</i>	13
Strobruintje	<i>Hemerobius micans</i>	1
Tenger langsprietje	<i>Leptocerus tineiformis</i>	1
Tinodes waeneri	<i>Tinodes waeneri</i>	1
Trimerocaecilius becheti	<i>Trimerocaecilius becheti</i>	1
Tuinbruintje	<i>Hemerobius humulinus</i>	2
Valenzuela flavidus	<i>Valenzuela flavidus</i>	5
Weideschorpioenvlieg	<i>Panorpa vulgaris</i>	5
Totaal 37 soorten (waarvan 2 onzeker)		167

8.20 Sprinkhanen en krekels

Soortnaam Sprinkhanen en krekels	Wetenschappelijke naam	Aantal
Bruine sprinkhaan	<i>Chorthippus brunneus</i>	13
Duinsabelsprinkhaan	<i>Platycleis albopunctata</i>	1
Gewoon doorntje	<i>Tetrix undulata</i>	1
Greppelsprinkhaan	<i>Roeseliana roeselii</i>	2
Grote groene sabelsprinkhaan	<i>Tettigonia viridissima</i>	22
Kustsprinkhaan	<i>Chorthippus albomarginatus</i>	3
Struiksprinkhaan	<i>Leptophyes punctatissima</i>	12
Veenmol	<i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	8
Zanddoorntje	<i>Tetrix ceperoi</i>	8
Zuidelijk spitskopje	<i>Conocephalus fuscus</i>	12
Zuidelijke boomsprinkhaan	<i>Meconema meridionale</i>	21
Totaal 11 soorten		103

8.21 Paddenstoelen

Soortnaam Paddenstoelen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Afgeplat tepelkogeltje	<i>Rosellinia britannica</i>	1	Zeldzaam
Afgeplatte stuifzwam	<i>Vascellum pratense</i>	3	matig algemeen
Algemene oranje roest	<i>Coleosporium tussilaginis</i>	2	matig algemeen
Amethistzwam	<i>Laccaria amethystina</i>	41	matig algemeen
Australische composietenroest	<i>Puccinia lagenophorae</i>	3	matig algemeen
Barstend harskorstje	<i>Hypoderma setigerum</i>	1	matig algemeen
Berijpt reprotoeltje	<i>Galzinia incrustans</i>	1	zeldzaam
Berijpte russula	<i>Russula parazurea</i>	13	matig algemeen
Berkenschorsschijfje	<i>Diatrypella favacea</i>	1	matig algemeen
Berkenzwam	<i>Piptoporus betulinus</i>	22	matig algemeen
Beukendopgeweizwam	<i>Xylaria carpophila</i>	1	matig algemeen
Beukenkorrelkopje	<i>Phleogena faginea</i>	8	matig algemeen
Beukenrussula	<i>Russula fellea</i>	1*	matig algemeen
Bitterzoete melkzwam	<i>Lactarius subdulcis</i>	1*	matig algemeen
Bladvlekkenziekte	<i>Colletotrichum dematium</i>	1	vrij algemeen
Blanke champignonparasol	<i>Leucoagaricus leucothites</i>	2	matig algemeen
Blauwgrijze schorsmycena	<i>Mycena pseudocorticola</i>	4	matig algemeen
Blauwvlekkende fluweelboleet	<i>Xerocomellus cisalpinus</i>	1	matig algemeen
Bleek nestzwammetje	<i>Cyathus olla</i>	1	matig algemeen
Bleek oorzwammetje	<i>Crepidotus lundellii</i>	1	matig algemeen
Bleekgele mycena	<i>Mycena flavaalba</i>	2	matig algemeen
Bleke borstelkurkzwam	<i>Coriopsis trogii</i>	1*	matig algemeen

Soortnaam Paddenstoelen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Bleke franjehoed	<i>Psathyrella candolleana</i>	7	matig algemeen
Bleke geelvezelgordijnzwam	<i>Cortinarius saniosus</i>	1*	matig algemeen
Bleke oesterzwam	<i>Pleurotus pulmonarius</i>	4	matig algemeen
Bleke veldtrechterzwam	<i>Clitocybe agrestis</i>	1	matig algemeen
Bloedende buisjeszwam	<i>Physisporinus sanguinolentus</i>	2	matig algemeen
Bloedrood meniezwammetje	<i>Neonectria coccinea</i>	1	vrij zeldzaam
Blozende korstkogelzwam	<i>Hypoxylon rutilum</i>	1	zeer zeldzaam
Bosnetje	<i>Ceripora reticulata</i>	1	vrij zeldzaam
Botercollybia	<i>Rhodocollybia butyracea</i>	8	matig algemeen
Braamkogeltje	<i>Paradidymella clarkii</i>	1	zeer zeldzaam
Braamporiebultje	<i>Didymella applanata</i>	2	zeer zeldzaam
Braillevulkaantje	<i>Phaeosphaeria herpotrichoides</i>	1	zeldzaam
Bramenbootje	<i>Hypoderma rubi</i>	1	zeldzaam
Bramenkarafjeszwam	<i>Valsa ceratophora</i>	1	zeer zeldzaam
Bramenknazakje	<i>Lophiostoma fuckelii</i>	1	zeldzaam
Bramenmeelschijfje	<i>Aleurodiscus aurantius</i>	1	zeldzaam
Bramenstippelkogeltje	<i>Lophiotrema rubi</i>	1	zeer zeldzaam
Bramentweespanzwam	<i>Chaetosphaeria callimorpha</i>	1	zeldzaam
Brandnetelknazakje	<i>Lophiostoma angustilabrum</i>	1	zeldzaam
Brandnetelpuntkogeltje	<i>Mycosphaerella superflua</i>	1	zeldzaam
Brandnetelschijfje	<i>Calloria neglecta</i>	1	matig algemeen
Brandneteluitbreekkommetje	<i>Pyrenopeziza urticicola</i>	1	zeldzaam
Brandnetelvulkaantje	<i>Leptosphaeria acuta</i>	1	matig algemeen
Brandnetel-zeggeroest	<i>Puccinia urticata</i>	2	matig algemeen
Breedplaatstreephoed	<i>Megacollybia platyphylla</i>	27	matig algemeen
Breedsporig uitbreekkogeltje	<i>Cryptodiaporthe salicina</i>	1	zeldzaam
Broze russula	<i>Russula fragilis</i>	3	matig algemeen
Bruine bundelridderzwam	<i>Lyophyllum decastes</i>	4	matig algemeen
Bruine knolvezelkop	<i>Inocybe napipes</i>	2	matig algemeen
Bruine satijnzwam	<i>Entoloma sericeum</i>	1*	matig algemeen
Bruine trilzwam	<i>Tremella foliacea</i>	3	matig algemeen
Bruingrijs ruigkogeltje	<i>Echinosphaeria canescens</i>	1	vrij zeldzaam
Bruinige druppeltrilzwam	<i>Tremella indecorata</i>	1	zeer zeldzaam
Bruinsporig sapbekertje	<i>Phaeohelotium monticola</i>	1	zeldzaam
Bundelcollybia	<i>Gymnopus confluens</i>	9	matig algemeen
Bundelmycena	<i>Mycena arcangeliana</i>	10	matig algemeen
Bundelmycena	<i>Mycena stipata</i>	1	vrij zeldzaam
Chromelosporium carneum	<i>Chromelosporium carneum</i>	1	zeldzaam
Crème plooivlies	<i>Hypochniciellum ovoideum</i>	1	zeer zeldzaam
Crème schijfzwammetje	<i>Bisporella pallescens</i>	1	zeer zeldzaam
Cystolepiota sistrata	<i>Cystolepiota sistrata</i>	1*	algemeen
Dennenbloedzwam	<i>Stereum sanguinolentum</i>	1	matig algemeen
Dennenharszwam	<i>Phlebiopsis gigantea</i>	2	matig algemeen
Dennenmoorder	<i>Heterobasidion annosum</i>	4	matig algemeen
Dennennaaldspleetlip	<i>Lophodermium pinastri</i>	1	vrij zeldzaam
Dennenvlamhoed	<i>Gymnopilus penetrans</i>	8	matig algemeen
Dikke kelderzwam	<i>Coniophora puteana</i>	5	matig algemeen
Dikke vaalblauwe kaaszwam	<i>Postia subcaesia</i>	1	vrij zeldzaam
Dikrandtonderzwam	<i>Ganoderma adspersum</i>	1	matig algemeen
Dofpaars wolschijfje	<i>Lachnella alboviolascens</i>	1	matig algemeen
Donker eikenbladzwammetje	<i>Gymnopus ocior</i>	1*	vrij zeldzaam

Soortnaam Paddenstoelen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Donkergrijze viltzwam	<i>Chaetosphaeria fusca</i>	1	zeldzaam
Donzige korstzwam	<i>Cylindrobasidium laeve</i>	4	matig algemeen
Donzige mycena	<i>Mycena amicta</i>	2	matig algemeen
Dooiergele mestzwam	<i>Bolbitius titubans</i>	13	matig algemeen
Doolhofzwam	<i>Daedalea quercina</i>	10	matig algemeen
Doorzichtig wasbekertje	<i>Orbilina sarraziniana</i>	1	zeldzaam
Draadsteelmycena	<i>Mycena filopes</i>	2	matig algemeen
Dubbelgangerbundelzwam	<i>Pholiota limonella</i>	3	zeldzaam
Duinmosklokje	<i>Galerina uncialis</i>	6	vrij zeldzaam
Duinparasolzwam	<i>Lepiota erminea</i>	1	vrij zeldzaam
Duinwasplaat	<i>Hygrocybe conicoides</i>	2	zeldzaam
Dunne kelderzwam	<i>Ciniophora arida</i>	1	matig algemeen
Dwergwieltje	<i>Marasmius bulliardii</i>	1	matig algemeen
Echt judasoor	<i>Auricularia auricula-judae</i>	10	matig algemeen
Echte tonderzwam	<i>Fomes fomentarius</i>	10	matig algemeen
Eencellig braamsnavelkogeltje	<i>Gnomoniella rubicola</i>	1	zeer zeldzaam
Eikelbekertje	<i>Ciboria pseudotuberosa</i>	8	matig algemeen
Eikeldopzwam	<i>Hymenoscyphus fructigenus</i>	1	matig algemeen
Eikenbloedzwam	<i>Stereum gausapatum</i>	10	matig algemeen
Eikenkerfzwammetje	<i>Pseudovalsa umbonata</i>	1	zeer zeldzaam
Eikenschorsschijfje	<i>Diatrypella quercina</i>	2	matig algemeen
Eikentakstromakelkje	<i>Rutstroemia firma</i>	2	matig algemeen
Eikentrilzwam	<i>Exidia truncata</i>	15	matig algemeen
Eikenvuurzwam	<i>Fomitiporia robusta</i>	1	vrij zeldzaam
Eivormig ruigkogeltje	<i>Lasiosphaeria ovina</i>	3	matig algemeen
Elzenschorsschijfje	<i>Diatrypella verrucaeformis</i>	1	zeldzaam
Elzenvlag	<i>Taphrina alni</i>	3	matig algemeen
Elzenweerschijnzwam	<i>Mensularia radiata</i>	9	matig algemeen
Esdoornhoutknotszwam	<i>Xylaria longipes</i>	6	matig algemeen
Esdoornuitbrekkogeltje	<i>Diaporthe pustulata</i>	2	zeer zeldzaam
Esdoornvlekkenzwam	<i>Rhytisma acerinum</i>	6	matig algemeen
Essenschorszwam	<i>Peniophora limitata</i>	1	zeldzaam
Essenschorszwam	<i>Peniophora limitata</i>	1	zeldzaam
Fijnharig harskorstje	<i>Hyphoderma argillaceum</i>	1	vrij zeldzaam
Fluwelig harskorstje	<i>Peniophorella pubera</i>	1	matig algemeen
Fopelfenbankje	<i>Lenzites betulinus</i>	4	matig algemeen
Foptandzwam	<i>Basidioradulum radula</i>	1*	vrij zeldzaam
Frambozenfranjekelkje	<i>Brunnipula clandestina</i>	1	zeer zeldzaam
Frambozenknappzakje	<i>Lophiotrema curreyi</i>	2	zeer zeldzaam
Franjebreeksteeltje	<i>Pholiotina velata</i>	1*	vrij zeldzaam
Franjetandjeszwam	<i>Hyphodontia barba-jovis</i>	1	vrij zeldzaam
Franjevlekplaat	<i>Panaeolus papilionaceus</i>	4	matig algemeen
Galvormende kelderzwamparasiet	<i>Nodulisporium cecidiogenes</i>	1	zeer zeldzaam
Gazonvlekplaat	<i>Panaeolina foeniseccii</i>	2	matig algemeen
Gebarsten huidje	<i>Phanerochaete laevis</i>	1	zeer zeldzaam
Gedrongen mollisia	<i>Mollisia cinerea</i>	1	matig algemeen
Geel hoorntje	<i>Calocera cornea</i>	17	matig algemeen
Geel schijfzwammetje	<i>Bisporella citrina</i>	1	matig algemeen
Geelbruin schijfzwammetje	<i>Bisporella subpallida</i>	1	Zeldzaam
Geelkernig schorsschijfje	<i>Eutypa flavovirens</i>	1	zeer zeldzaam
Geelwitte russula	<i>Russula ochroleuca</i>	15	matig algemeen

Soortnaam Paddenstoelen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Gekraagde aardster	<i>Geastrum triplex</i>	4	matig algemeen
Gelaagde poria	<i>Perenniporia medulla</i>	1	zeer zeldzaam
Gele aardappelbovist	<i>Scleroderma citrinum</i>	28	matig algemeen
Gele knolamaniet	<i>Amanita citrina</i>	29	matig algemeen
Gele korstzwam	<i>Stereum hirsutum</i>	42	matig algemeen
Gele kussentjeszwam	<i>Hypocrea aureoviridis</i>	1	matig algemeen
Gele stekelkorstzwam	<i>Mycoacia uda</i>	3	matig algemeen
Gele trilzwam	<i>Tremella mesenterica</i>	13	matig algemeen
Gele trilzwam	<i>Tremella mesentrica</i>	1	matig algemeen
Gele urnkorstzwam	<i>Sistotrema subangulisporum</i>	1	verdwenen
Gerimpelde korstzwam	<i>Stereum rugosum</i>	3	matig algemeen
Geschubde inktzwam	<i>Coprinus comatus</i>	3	matig algemeen
Gespenvliesje	<i>Athelia fibulata</i>	1	zeldzaam
Gestreept oorzwammetje	<i>Crepidotus applanatus</i>	1	vrij zeldzaam
Gestreken elfendoekje	<i>Hypochnicium lundellii</i>	1	zeer zeldzaam
Getande boomkorst	<i>Radulomyces molaris</i>	5	matig algemeen
Geurende wasplaat	<i>Hygrocybe russocoriacea</i>	3*	vrij zeldzaam
Geurige russula	<i>Russula odorata</i>	3	matig algemeen
Gevlekte vezelkop	<i>Inocybe maculata</i>	2	matig algemeen
Geweizwam	<i>Xylaria hypoxylon</i>	23	matig algemeen
Gewimperd meniezswammetje	<i>Volutella ciliata</i>	1	zeer zeldzaam
Gewone beurszwam	<i>Volvariella gloiocephala</i>	15	matig algemeen
Gewone fopzwam	<i>Laccaria laccata</i>	10	matig algemeen
Gewone glimmerinktwam	<i>Coprinellus micaceus</i>	4	matig algemeen
Gewone hertenzwam	<i>Pluteus cervinus</i>	19	matig algemeen
Gewone knolparasolzwam	<i>Chlorophyllum rhacodes</i>	1*	matig algemeen
Gewone kopergroenbekerzwam	<i>Chlorociboria aeruginascens</i>	3	zeldzaam
Gewone korstvuurzwam	<i>Fuscoporia ferruginosa</i>	1	matig algemeen
Gewone krulzoom	<i>Paxillus involutus</i>	5	matig algemeen
Gewone melkkorstzwam	<i>Gloiothele lactescens</i>	1	matig algemeen
Gewone oesterzwam	<i>Pleurotus ostreatus</i>	7	matig algemeen
Gewone schorsbreker	<i>Vuilleminia comedens</i>	3	matig algemeen
Gewone wimperzwam	<i>Scutellina scutellata</i>	1	matig algemeen
Gewone wolvezelkop	<i>Inocybe lanuginosa</i>	2	vrij zeldzaam
Gewone zwavelkop	<i>Hypholoma fasciculare</i>	59	matig algemeen
Gewoon donsvoetje	<i>Tubaria furfuracea</i>	10	matig algemeen
Gewoon eikenbladzwammetje	<i>Gymnopus dryophilus</i>	12	matig algemeen
Gewoon elfenbankje	<i>Trametes versicolor</i>	32	matig algemeen
Gewoon elfenschermpje	<i>Mycena pura</i>	17	matig algemeen
Gewoon fluweelpootje	<i>Flammulina velutipes</i>	1	matig algemeen
Gewoon franjekelkje	<i>Lachnum virgineum</i>	1	matig algemeen
Gewoon harsbekertje	<i>Sarea resinae</i>	1	zeldzaam
Gewoon ijsvingertje	<i>Ceratiomyxa fruticulosa</i>	11	matig algemeen
Gewoon meniezswammetje	<i>Nectria cinnabarina</i>	20	matig algemeen
Gewoon plooirokje	<i>Parasola plicatilis</i>	1	matig algemeen
Gewoon puntkogeltje	<i>Mycosphaerella punctiformis</i>	1	zeldzaam
Giftige weidetrechterszwam	<i>Clitocybe rivulosa</i>	2	matig algemeen
Gladde kogelzwam	<i>Hypoxylon fuscum</i>	1	matig algemeen
Glanzende houtskoolzwam	<i>Daldinia vernicosa</i>	1	zeldzaam
Goudgeel lantaarntje	<i>Cribraria aurantiaca</i>	1	zeldzaam
Goudgele bundelzwam	<i>Pholiota flammans</i>	1*	matig algemeen

Soortnaam Paddenstoelen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Goudgele zwameter	<i>Hypomyces chrysospermus</i>	2*	matig algemeen
Goudvliesbundelzwam	<i>Pholiota adiposa</i>	9	matig algemeen
Grasgitklompje	<i>Gibberella zeae</i>	1	zeldzaam
Grasschoteltje	<i>Psilachnum eburneum</i>	1	zeer zeldzaam
Grauw wasje	<i>Phlebiella allantosporum</i>	1	zeldzaam
Grauwe bossatijnzwam	<i>Entoloma rhodopolium</i>	1	matig algemeen
Grauwe vlekplaat	<i>Panaeolus fimicola</i>	1*	matig algemeen
Grauwgroene hertenzwam	<i>Pluteus salicinus</i>	5	matig algemeen
Grauwviolet schorszwam	<i>Peniophora violaceo-livida</i>	2	zeldzaam
Grijsgroene melkzwam	<i>Lactarius blennius</i>	2	matig algemeen
Grijswitte karafjeszwam	<i>Valsa nivea</i>	3	zeldzaam
Grijze buisjeszwam	<i>Bjerkadera adusta</i>	1	matig algemeen
Grijze buisjeszwam	<i>Bjerkandera adusta</i>	24	matig algemeen
Grijze korstkogelzwam	<i>Nemania serpens</i>	1	matig algemeen
Grijze suikertrilzwam	<i>Stipella grilletii</i>	1	vrij zeldzaam
Grijze urnkorstzwam	<i>Sistotrema oblongisporum</i>	1	vrij zeldzaam
Grijze viltmollisia	<i>Mollisia fusca</i>	1	vrij zeldzaam
Groen viltmatje	<i>Trichoderma viride</i>	5	algemeen
Groene anijstrecterzwam	<i>Clitocybe odora</i>	3	matig algemeen
Groene knolamaniet	<i>Amanita phalloides</i>	7	matig algemeen
Groene mycena	<i>Mycena chlorantha</i>	1*	vrij zeldzaam
Groene schelpzwam	<i>Sarcomyxa serotina</i>	8	matig algemeen
Groenige wasporia	<i>Ceriporia viridans</i>	2	zeldzaam
Groezelig huidje	<i>Phanerochaete sordida</i>	1	matig algemeen
Grofplaatrussula	<i>Russula nigricans</i>	15	matig algemeen
Groot sporendooze	<i>Licea variabilis</i>	1	zeer zeldzaam
Grootsporig rietknappzakje	<i>Lophiostoma arundinis</i>	1	zeldzaam
Grootsporige gordijnzwam	<i>Cortinarius casimiri</i>	4	matig algemeen
Grootsporige karafjeszwa	<i>Valsa ambiens</i>	1	zeer zeldzaam
Grote bloedsteelmycena	<i>Mycena haematopus</i>	18	matig algemeen
Grote bostrecterzwam	<i>Clitocybe phyllophila</i>	1	matig algemeen
Grote druppelzwam	<i>Ditiola peziziformis</i>	1	zeldzaam
Grote parasolzwam	<i>Macrolepiota procera</i>	9	matig algemeen
Grote stinkzwam	<i>Phallus impudicus</i>	26	matig algemeen
Halmvulkaantje	<i>Phaeosphaeria nodorum</i>	1	zeldzaam
Hanenkam	<i>Cantharellus cibarius</i>	1	matig algemeen
Harig dwergoortje	<i>Resupinatus trichotis</i>	1	matig algemeen
Harlekijnkorstje	<i>Hypochnicium bombycinum</i>	2	vrij zeldzaam
Hazelaarkorstkogelzwam	<i>Biscogniauxia anceps</i>	1	zeer zeldzaam
Hazelaarschijfzwam	<i>Encoelia furfuraceae</i>	1	vrij zeldzaam
Hazenpootje	<i>Coprinopsis lagopus</i>	8	matig algemeen
Hebeloma leucosarx	<i>Hebeloma leucosarx</i>	1	algemeen
Heksenschermje	<i>Mycena rosea</i>	8	matig algemeen
Helmmycena	<i>Mycena galericulata</i>	36	matig algemeen
Hoekig schorsschijfe	<i>Diatrype disciformis</i>	1	matig algemeen
Hondsdrafroest	<i>Puccinia glechomatis</i>	5	matig algemeen
Houtknoopje	<i>Cudoniella acicularis</i>	1	matig algemeen
Houtknotszwam	<i>Xylaria polymorpha</i>	1	matig algemeen
Hulstdekselbekertje	<i>Trochila ilicina</i>	6	matig algemeen
Ijskristalzwam	<i>Stipella vermiformis</i>	1	zeldzaam
Indigoboleet	<i>Gyroporus cyanescens</i>	2*	zeldzaam

Soortnaam Paddenstoelen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Izabelkleurig breeksteeltje	<i>Conocybe albipes</i>	1*	matig algemeen
Kaasjeskruidroest	<i>Puccinia malvacearum</i>	2	matig algemeen
Kalktandjeszwam	<i>Hyphodermella corrugata</i>	1	zeldzaam
Kalkwaskorstje	<i>Exidiopsis calcea</i>	1	zeldzaam
Kammetjesstekelzwam	<i>Hericium coralloides</i>	2	zeldzaam
Kaneelkleurige melkzwam	<i>Lactarius quietus</i>	25	matig algemeen
Karamelhuidje	<i>Phanerochaete filamentosa</i>	1	zeldzaam
Karbolchampignon	<i>Agaricus xanthoderma</i>	3	matig algemeen
Kasseienkogelzwam	<i>Annulohypoxylon cohaerens</i>	1	vrij zeldzaam
Kastanjeboleet	<i>Imleria badia</i>	1	matig algemeen
Kastanjeboleet	<i>Xerocomus badius</i>	9	matig algemeen
Kastanje-inktzwam	<i>Parasola auricoma</i>	1*	vrij zeldzaam
Kerltrilzwam	<i>Tremella encephala</i>	1	matig algemeen
Kersentrilzwam	<i>Craterocolla cerasi</i>	1	zeer zeldzaam
Kleefsteelstropharia	<i>Stropharia semiglobata</i>	1	matig algemeen
Klein krentenbrikkorstje	<i>Cristinia helvetica</i>	1	zeldzaam
Klein oorzwammetje	<i>Crepidotus epibryus</i>	1	matig algemeen
Klein zweephaarschijfje	<i>Flagelloscypha minutissima</i>	1	vrij zeldzaam
Kleine aardappelbovist	<i>Scleroderma areolatum</i>	5	matig algemeen
Kleine bruine bekerzwam	<i>Humaria hemisphaerica</i>	1	matig algemeen
Kleinporig wasvlies	<i>Ceraceomyces sublaevis</i>	1	zeldzaam
Kleinporige braakrussula	<i>Russula silvestris</i>	2	matig algemeen
Kleinporige kogelzwam	<i>Hypoxylon howeanum</i>	1	matig algemeen
Klimopdekselbekertje	<i>Trochila craterium</i>	1	vrij zeldzaam
Klontjestrilzwam	<i>Exidia nucleata</i>	7	matig algemeen
Knolhoningzwam	<i>Armillaria lutea</i>	1	matig algemeen
Knotskussentjeszwam	<i>Hypocrea alutacea</i>	1	zeer zeldzaam
Knotsrouwkorstje	<i>Tomentella subclavigera</i>	1	zeer zeldzaam
Knotsvoetrechtterzwam	<i>Clitocybe clavipes</i>	6	matig algemeen
Kogelhoutskoolzwam	<i>Daldinia concentrica</i>	5	matig algemeen
Koninginnenkruidmollisia	<i>Mollisia coerulans</i>	1	zeldzaam
Koninginnenkruidvulkaantje	<i>Leptosphaeria agnita</i>	1	zeldzaam
Korreltjeszwam	<i>Bulbillomyces farinosus</i>	1	matig algemeen
Korsthoutskoolzwam	<i>Kretzschmaria deusta</i>	1	matig algemeen
Korstvormig schorsschijfje	<i>Diatrype stigma</i>	1	zeer zeldzaam
Kostgangerboleet	<i>Pseudoboletus parasiticus</i>	5	matig algemeen
Kraterkorstkogelzwam	<i>Eutypa maura</i>	1	vrij zeldzaam
Kristaltrilzwam	<i>Stypella crystallina</i>	1	zeldzaam
Kruidenbootje	<i>Hypoderma commune</i>	1	zeer zeldzaam
Kruidenknappzakje	<i>Lophiostoma origani</i>	1	zeldzaam
Kruidenvulkaantje	<i>Leptosphaeria doliolum</i>	1	vrij zeldzaam
Kruidige melkzwam	<i>Lactarius camphoratus</i>	9	matig algemeen
Kussenvormige houtzwam	<i>Hapalopilus ritulans</i>	1	matig algemeen
Kwartetschorsschijfje	<i>Eutypella quarternata</i>	1	zeldzaam
Langsteelfranjehoed	<i>Psathyrella conopilus</i>	14	matig algemeen
Lenteknikkertje	<i>Phomatospora berkeleyi</i>	1	zeldzaam
Lenteknotszwam	<i>Multiclavula vernalis</i>	1	zeldzaam
Lentetepelkogeltje	<i>Rosellinia aquila</i>	1	matig algemeen
Levermelkzwam	<i>Lactarius hepaticus</i>	3	matig algemeen
Lila waaszwam	<i>Tulasnella violea</i>	1	vrij zeldzaam
Loofhoutpuzzelkorstje	<i>Dendrothele alliacea</i>	1	zeer zeldzaam

Soortnaam Paddenstoelen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Melig dwergkorstje	<i>Trechispora farinacea</i>	1	matig algemeen
Melig waswebje	<i>Ceratobasidium pseudocornigerum</i>	1	zeer zeldzaam
Melige urnkorstzwam	<i>Sistotrema brinkmannii</i>	1	matig algemeen
Melkdistelroest	<i>Miyagia pseudosphaeria</i>	1	zeldzaam
Melksteelmycena	<i>Mycena galopus</i>	11	matig algemeen
Mestkaalkopje	<i>Deconica coprophila</i>	1	vrij zeldzaam
Moerbeiwratzenzwammetje	<i>Bertia moriformis</i>	1	zeldzaam
Muisgrijs rouwkorstje	<i>Tomentall cinerascens</i>	1	zeldzaam
Muizenstaartzwam	<i>Baeospora myosura</i>	5	matig algemeen
Naaldhouttandjeszwam	<i>Hyphodontia breviseta</i>	1	vrij zeldzaam
Narcisamaniet	<i>Amanita gemmata</i>	6	matig algemeen
Narcisridderzwam	<i>Tricholoma sulphureum</i>	4	matig algemeen
Nevelzwam	<i>Clitocybe nebularis</i>	16	matig algemeen
Niersporig wasbekertje	<i>Orbilina delicatula</i>	1	matig algemeen
Okergele korrelhoed	<i>Cystoderma amianthinum</i>	2	matig algemeen
Okergele stropharia	<i>Stropharia coronilla</i>	3	matig algemeen
Okerkleurige veldridderzwam	<i>Melanoleuca cognata</i>	2	vrij zeldzaam
Okerknolcollybia	<i>Collybia cookei</i>	3	matig algemeen
Onsmakelijke kamrussula	<i>Russula pectinatoides</i>	2	matig algemeen
Opaalvaalhoed	<i>Hebeloma velutipes</i>	1	matig algemeen
Oranje aderszwam	<i>Phlebia radiata</i>	18	matig algemeen
Oranje druppelzwam	<i>Dacrymyces stillatus</i>	6	matig algemeen
Oranjegeel trechtertje	<i>Rickenella fibula</i>	14	matig algemeen
Oranjegele bundelzwam	<i>Pholiota tuberculosa</i>	2*	matig algemeen
Oranjerode hertenzwam	<i>Pluteus aurantiorugosus</i>	1	zeldzaam
Oranjerode schorszwam	<i>Peniophora incarnata</i>	1	matig algemeen
Oranjerode stropharia	<i>Leratiomyces ceres</i>	8	matig algemeen
Paarse dennenzwam	<i>Trichaptum abietinum</i>	3	matig algemeen
Paarse eikenschorszwam	<i>Peniophora quercina</i>	11	matig algemeen
Paarse korstzwam	<i>Chondrostereum purpureum</i>	5	matig algemeen
Paarse schijnridderzwam	<i>Lepista nuda</i>	14	matig algemeen
Panteramaniet	<i>Amanita pantherina</i>	7	matig algemeen
Papierzwammetje	<i>Byssomerulius corium</i>	7	matig algemeen
Parelamaniet	<i>Amanita rubescens</i>	32	matig algemeen
Parelstuifzwam	<i>Lycoperdon perlatum</i>	13	matig algemeen
Penseeltandjeszwam	<i>Hyphodontia nespori</i>	1	matig algemeen
Pijpknotszwam	<i>Macrotyphula fistulosa</i>	2	matig algemeen
Platte kussentjeszwam	<i>Hypocrea citrina</i>	1	vrij zeldzaam
Platte tonderzwam	<i>Ganoderma lipsiense</i>	7	matig algemeen
Plooiwaaier	<i>Plicaturopsis crispa</i>	15	matig algemeen
Plooiwaaier	<i>Calvatia excipuliformis</i>	5	matig algemeen
Poederige kussentjeszwam	<i>Hypocrea pulvinata</i>	1	vrij zeldzaam
Populierenbladblaasje	<i>Taphrina populina</i>	1	zeldzaam
Porseleinszwam	<i>Oudemansiella mucida</i>	7	matig algemeen
Prachtvlamhoed	<i>Gymnopilus junonius</i>	1*	matig algemeen
Priemtandjeszwam	<i>Hyphodontia arguta</i>	1	vrij zeldzaam
Pseudocercospora depazeoides	<i>Pseudocercospora depazeoides</i>	3	zeer zeldzaam
Puntmutswasplaat	<i>Hygrocybe acutoconica</i>	2	vrij zeldzaam
Purpervlekkig vulkaantje	<i>Leptosphaeria purpurea</i>	1	zeldzaam
Ramularia gei	<i>Ramularia gei</i>	1*	zeer zeldzaam
Rechte koraalzwam	<i>Ramaria stricta</i>	5	matig algemeen

Soortnaam Paddenstoelen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Reuzenchampignon	<i>Agaricus augustus</i>	5	matig algemeen
Rietgrasroest	<i>Puccinia sessilis</i>	4	vrij zeldzaam
Rietknappzakje	<i>Lohiostoma semiliberum</i>	1	zeldzaam
Rietspleetlip	<i>Lophodermium arundinaceum</i>	2	vrij zeldzaam
Rietspleetmondje	<i>Scirrhia rimosa</i>	1	zeer zeldzaam
Rimpelende melkzwam	<i>Lactarius tabidus</i>	3	matig algemeen
Robertskruidkraterbultje	<i>Coleroa robertiani</i>	3	vrij zeldzaam
Rode kelkzwam	<i>Sarcoscypha coccinea</i>	2	matig algemeen
Rode korstkogelzwam	<i>Hypoxylon rubiginosum</i>	1	matig algemeen
Rode zwavelkop	<i>Hypholoma lateritium</i>	2*	matig algemeen
Roestbruine kogelzwam	<i>Hypoxylon fragiforme</i>	7	matig algemeen
Roestig rouwkorstje	<i>Tometella ferruginea</i>	1	zeldzaam
Roestkleurige borstelzwam	<i>Hymenochaete rubiginosa</i>	5	matig algemeen
Rondsporig oorzwammetje	<i>Crepidotus sesatii</i>	1	matig algemeen
Roodbruine schijnridderzwam	<i>Lepista flaccida</i>	4	matig algemeen
Roodbruine slanke amaniet	<i>Amanita fulva</i>	13	matig algemeen
Roodgerande houtzwam	<i>Fomitopsis pinicola</i>	5	matig algemeen
Roodporiehoutzwam	<i>Daedaleopsis confragosa</i>	8	matig algemeen
Roomkleurige oliecelkorst	<i>Gloeocystidiellum porosum</i>	1	vrij zeldzaam
Rossig buiskussen	<i>Tubifera arachnoidea</i>	11	matig algemeen
Roze berkenrussula	<i>Russula betularum</i>	3	matig algemeen
Roze dennenschorszwam	<i>Peniophora pini</i>	1	zeer zeldzaam
Roze populierenschorszwam	<i>Peniophora polygonia</i>	1	vrij zeldzaam
Roze prachtkorstzwam	<i>Corticium roseum</i>	1	zeldzaam
Roze wasporia	<i>Ceriporia excelsa</i>	1	zeldzaam
Rozeblauwig waskorstje	<i>Exidiopsis effusa</i>	1	vrij zeldzaam
Rozenviltmollisia	<i>Mollisia rosae</i>	1	zeldzaam
Ruig elfenbankje	<i>Trametes hirsuta</i>	2	matig algemeen
Ruig rouwkorstje	<i>Tomentella fibrosa</i>	1	zeer zeldzaam
Ruige weerschijnzwam	<i>Inonotus hispidus</i>	1*	matig algemeen
Rupsendoder	<i>Cordyceps militaris</i>	2	matig algemeen
Ruwe korstkogelzwam	<i>Biscogniauxia nummularia</i>	1	vrij zeldzaam
Ruwe korstkogelzwam	<i>Biscogniauxia nummularia</i>	1*	vrij zeldzaam
Ruwe tandjeszwam	<i>Hyphodontia granulosa</i>	1	zeldzaam
Ruwe tweespanzwam	<i>Chaetosphaeria myriocarpa</i>	1	zeldzaam
Ruwharig elfendoekje	<i>Gyrophanopsis polonensis</i>	1	zeldzaam
Ruwsporig harshaarveegje	<i>Basidioidendron caesiocinereum</i>	1	zeldzaam
Scherpe collybia	<i>Gymnopus peronatus</i>	6	matig algemeen
Scherpe kamrussula	<i>Russula amoenolens</i>	5	matig algemeen
Schijnaardbeiroest	<i>Fromme lla</i>	1	vrij zeldzaam
Schorsstippelkogeltje	<i>Lophiostoma corticola</i>	1	zeer zeldzaam
Schotelrussula	<i>Russula velenovskyi</i>	1	matig algemeen
Schubbige boschampignon	<i>Agaricus silvaticus</i>	2*	matig algemeen
Schubbige fopzwam	<i>Laccaria proxima</i>	3	matig algemeen
Slanke anijschampignon	<i>Agaricus silvicola</i>	1*	vrij zeldzaam
Slanke anijstrechtterzwam	<i>Clitocybe fragrans</i>	7	matig algemeen
Smakelijke russula	<i>Russula vesca</i>	1	matig algemeen
Smalsporig elfendoekje	<i>Hypochnicium geogenium</i>	1	zeldzaam
Smeerwortelmycena	<i>Hemimycena candida</i>	2	matig algemeen
Smeerwortelroest	<i>Melampsorella symphyti</i>	1	vrij zeldzaam
Sneeuwwit franjekelkje	<i>Dasyscyphella nivea</i>	2	vrij zeldzaam

Soortnaam Paddenstoelen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Sneeuwwitte kaaszwam	<i>Tyromyces chioneus</i>	1*	matig algemeen
Sombere honingzwam	<i>Armillaria ostoyae</i>	6	matig algemeen
Sombere knobbelspoorvezelkop	<i>Inocybe glabrodisca</i>	2	zeldzaam
Spatelharig elfendoekje	<i>Hyphodontia detritica</i>	1	zeldzaam
Speenkruidbrand	<i>Entyloma ficariae</i>	2	vrij zeldzaam
Spekzwoerdzwam	<i>Phlebia tremellosa</i>	10	matig algemeen
Spiesharig franjekelkje	<i>Albotricha acutipila</i>	1	zeldzaam
Spitse vlekplaat	<i>Panaeolus acuminatus</i>	2	matig algemeen
Splijtende tandzwam	<i>Schizopora radula</i>	1	vrij zeldzaam
Splijthoedhertenzwam	<i>Pluteus ephebeus</i>	1	matig algemeen
Stevige braakrussula	<i>Russula mairei</i>	4	matig algemeen
Stinkmycena	<i>Mycena leptcephala</i>	2	matig algemeen
Stinkparasolzwam	<i>Lepiota cristata</i>	6	matig algemeen
Straatchampignon	<i>Agaricus bitorquis</i>	1	matig algemeen
Streepsteelmycena	<i>Mycena polygramma</i>	1	matig algemeen
Stronkkokkenbrij	<i>Cryptococcus macerans</i>	2	onbekend
Stronkruigkogeltje	<i>Ruzenia spermoides</i>	1	zeldzaam
Suikermycena	<i>Mycena adscendens</i>	9	matig algemeen
Taklijnkogeltje	<i>Cryptosphaeria eunomia</i>	1	zeldzaam
Takruitertje	<i>Marasmiellus ramealis</i>	1	matig algemeen
Toltrilzwam	<i>Exidia recisa</i>	1	zeldzaam
Tuinknolkelkje	<i>Botryotinia fuckeliana</i>	1	verdwenen
Tweekleurig elfenbankje	<i>Gloeoporus dichrous</i>	5	matig algemeen
Tweekleurige korstzwam	<i>Laxitextum bicolor</i>	1	vrij zeldzaam
Tweekleurige vaalhoed	<i>Hebeloma mesophaeum</i>	1	matig algemeen
Vaalroze parasolzwam	<i>Lepiota subincarnata</i>	7	matig algemeen
Valse hanenkam	<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>	11	matig algemeen
Valse kopergroenzwam	<i>Stropharia caerulea</i>	5*	matig algemeen
Varenstreepzwam	<i>Rhopoglyphus filicinus</i>	1	matig algemeen
Vergroeide kogelzwam	<i>Annuhypoxylon multiforme</i>	1	matig algemeen
Vergroeide kogelzwam	<i>Annulohypoxylon multiforme</i>	27	matig algemeen
Verkleurende poria	<i>Ceriporiopsis gilvescens</i>	1	zeldzaam
Verzonken kogelzwam	<i>Euepixylon udum</i>	1	zeer zeldzaam
Vierdelig grasvulkaantje	<i>Phaeosphaeria eustoma</i>	2	zeldzaam
Viltig lintwormspoor	<i>Helminthosporium velutinum</i>	1	zeer zeldzaam
Viltige maggizwam	<i>Lactarius helvus</i>	1*	matig algemeen
Viltige mollisia	<i>Mollisia clavata</i>	1	zeldzaam
Violet wasviltje	<i>Helicobasidium berbissonii</i>	1	zeldzaam
Violetgroene russula	<i>Russula ionochlora</i>	2	matig algemeen
Vlakke essenkogelzwam	<i>Hypoxylon petriniae</i>	2	matig algemeen
Vliegenzwam	<i>Amanita muscaria</i>	11	matig algemeen
Vogelkersbladblaasje	<i>Taphrina farlowii</i>	11	matig algemeen
Vogelveerzwam	<i>Onygena corvina</i>	3	vrij zeldzaam
Vroege franjehoed	<i>Psathyrella spadiceogrisea</i>	2*	matig algemeen
Waaierbuisjeszwam	<i>Polyporus varius</i>	2	matig algemeen
Waaierkorstzwam	<i>Stereum subtomentosum</i>	5	matig algemeen
Waaiertje	<i>Schizophyllum commune</i>	12	matig algemeen
Waardrijke wilgenroest	<i>Melampsora epitea</i>	1	vrij zeldzaam
Wastandjeszwam	<i>Scopuloides hydroides</i>	1	matig algemeen
Waterknoopje	<i>Codoniella clavus</i>	1	zeldzaam
Week oorzwammetje	<i>Crepidotus mollis</i>	7	matig algemeen

Soortnaam Paddenstoelen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Weidekringzwam	<i>Marasmius oreades</i>	2	matig algemeen
Wijdmazig lantaarntje	<i>Cribraria rufa</i>	1	vrij zeldzaam
Wijdporiekurkzwam	<i>Datronia mollis</i>	3	matig algemeen
Wilgenroosjeskogelzwam	<i>Discostroma tostum</i>	1	zeldzaam
Wilgenschorsschijfje	<i>Diatrype bullata</i>	1	matig algemeen
Wimpersporig vlieskelkje	<i>Hymenoscyphus scutula</i>	1	matig algemeen
Winterelfendoekje	<i>Granulobasidium vellereum</i>	1	zeldzaam
Winterhoutzwam	<i>Polyporus brumalis</i>	2	matig algemeen
Wit franjevlies	<i>Piloderma byssinum</i>	1	zeer zeldzaam
Wit waterkelkje	<i>Hyaloscypha albohyalina</i>	1	zeldzaam
Wit wolschijfje	<i>Lachnella villosa</i>	1	vrij zeldzaam
Witbruin franjekelkje	<i>Lasiobelonium variegatum</i>	1	zeldzaam
Witrandmollisia	<i>Mollisia ligni</i>	1	vrij zeldzaam
Witsteelfranjehoed	<i>Psathyrella piluliformis</i>	2	matig algemeen
Witte bultzwam	<i>Trametes gibbosa</i>	5	matig algemeen
Witte dwergpegelzwam	<i>Mucronella calva</i>	1	vrij zeldzaam
Witte kluiifzwam	<i>Helvella crispa</i>	4	matig algemeen
Witte satijnvezelkop	<i>Inocybe geophylla</i>	1	matig algemeen
Witte tandzwam	<i>Scgizopora paradoxa</i>	1	matig algemeen
Witte tandzwam	<i>Schizopora paradoxa</i>	1	matig algemeen
Witte vlierschorszwam	<i>Hyphodontia sambuci</i>	1*	matig algemeen
Wittig huidje	<i>Phanerochaete tuberculata</i>	1	zeldzaam
Wittige druppeltrilzwam	<i>Tremella globispora</i>	1	zeldzaam
Witwollige dennenzwam	<i>Skeletocutis amorpha</i>	3	matig algemeen
Wrattige waskorstzwam	<i>Eichleriella deglubens</i>	1	zeer zeldzaam
Zadelzwam	<i>Polyporus squamosus</i>	8	matig algemeen
Zakjesbolletje	<i>Bactridium flavum</i>	1	zeer zeldzaam
Zakjestrilzwam	<i>Ascotremella faginea</i>	1	matig algemeen
Zalmkleurige poria	<i>Jubghuhnia nitida</i>	1	zeldzaam
Zandkaalkopje	<i>Deconica montana</i>	1*	matig algemeen
Zevenbladpuntkogeltje	<i>Mycosphaerella podagrariae</i>	2	vrij zeldzaam
Ziekenhuisboomkorst	<i>Radulomyces confluens</i>	3	matig algemeen
Zuringbladvlekschimmel	<i>Ramularia rubella</i>	1*	zeer zeldzaam
Zwarte korstkogelzwam	<i>Hypoxylon mediterraneum</i>	1	zeldzaam
Zwarte roest	<i>Puccinia graminis</i>	1	zeldzaam
Zwarte trilzwam	<i>Exidia plana</i>	9	matig algemeen
Zwarte viltzwam	<i>Chaetosphaerella phaeostroma</i>	2	matig algemeen
Zwarte viltzwam	<i>Chaetosphaeria phaeostroma</i>	1	matig algemeen
Zwartgroene melkzwam	<i>Lactarius necator</i>	8	matig algemeen
Zwartpurperen russula	<i>Russula undulata</i>	5	matig algemeen
Zwartwitte mollisia	<i>Mollisia melaleuca</i>	1	vrij zeldzaam
Zwartwordende wasplaat	<i>Hygrocybe conica</i>	7	matig algemeen
Zwavelgeel franjekelkje	<i>Trichopeziza sulphurea</i>	1	matig algemeen
Zwavelmelkzwam	<i>Lactarius chrysorrheus</i>	1	matig algemeen
Zwavelzwam	<i>Laetiporus sulphureus</i>	1	matig algemeen
Zwerminktzwam	<i>Coprinellus disseminatus</i>	7	matig algemeen
Totaal 476 soorten (waarvan 33 onzeker)		1910	

8.22 Slijmzwammen

Soortnaam Slijmzwammen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Dikwandig draadwatje	<i>Trichia contorta</i>	1	vrij zeldzaam
Gespentrosvlies	<i>Botryobasidium subcoronatum</i>	1	matig algemeen
Gewone boomwrat/Bloedweizwam	<i>Lycogala epidendrum</i>	1	zeer zeldzaam
Gezellig draadwatje	<i>Trichia scabra</i>	1	vrij zeldzaam
Goudgeel draadwatje	<i>Trichia persimilis</i>	1	vrij zeldzaam
Goudhartkalkbekertje	<i>Craterium aureonucleatum</i>	1	zeer zeldzaam
Grijswit trosvlies	<i>Botryobasidium conspersum</i>	1	vrij zeldzaam
Groot kalkschuim	<i>Mucilago crustacea</i>	1	matig algemeen
Heksenboter	<i>Fuligo septica</i>	3	matig algemeen
Kleinsporig trosvlies	<i>Botryobasidium laeve</i>	1	zeldzaam
Loodkleurig netplaatje	<i>Dictydiaethalium plumbeum</i>	1	matig algemeen
Peervormig draadwatje	<i>Trichia decipiens</i>	1	zeer zeldzaam
Spijkerkristalkopje	<i>Didymium clavus</i>	1	vrij zeldzaam
Spinnenwebtrosvlies	<i>Botryobasidium candicans</i>	1	zeldzaam
Stompsporig trosvlies	<i>Botryobasidium obtusisporum</i>	1	zeldzaam
Troskalknetje	<i>Badhamia utricularis</i>	1	matig algemeen
Witdekselkalkbekertje	<i>Craterium minutum</i>	1	matig algemeen
Wormvormig kalknetje	<i>Badhamia affinis</i>	1	zeldzaam
Zilveren boomkussen	<i>Reticularia lycoperdon</i>	2	matig algemeen
Zwart draadwatje	<i>Trichia botrytis</i>	1	vrij zeldzaam
Totaal 20 soorten		23	

8.23 Korstmossen

Soortnaam Slijmzwammen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Ammoniakschotelkorst	<i>Lecanora barkmaniana</i>	6	matig algemeen
Amoebekorst	<i>Arthonia radiata</i>	7	matig algemeen
Betoncitroenkorst	<i>Gyalolechia flavovirescens</i>	3	matig algemeen
Beukenvlekje	<i>Arthonia didyma</i>	2	vrij zeldzaam
Bleekgroene schotelkorst	<i>Lecanora expallens</i>	1	matig algemeen
Boomcitroenkorst	<i>Polycauliona phlogina</i>	1	vrij zeldzaam
Bosschildmos	<i>Flavoparmelia caperata</i>	7	matig algemeen
Bruin bekermos	<i>Cladonia grayi</i>	1	matig algemeen
Bruin steenschubje	<i>Acarospora fuscata</i>	1*	matig algemeen
Donkerbruine schotelkorst	<i>Rinodina oleae</i>	1	matig algemeen
Donkere schotelkorst	<i>Lecanora horiza</i>	2	matig algemeen
Duinbekermos	<i>Cladonia pocillum</i>	2	zeldzaam
Duindaalder	<i>Diploschistes muscorum</i>	1	vrij zeldzaam
Dun schaduwmos	<i>Hyperphyscia adglutinata</i>	25	matig algemeen
Eikenmos	<i>Evernia prunastri</i>	3	matig algemeen
Erythricium aurantiacum	<i>Erythricium aurantiacum</i>	1	zeldzaam
Frietzakbekermos	<i>Cladonia humilis</i>	1	matig algemeen
Gebogen schildmos	<i>Hypotrachyna revoluta</i>	1	matig algemeen
Geel boomzonnetje	<i>Athallia cerinelloides</i>	1	zeldzaam
Geelgroene schotelkorst	<i>Lecanora polytropa</i>	1	matig algemeen
Gelobde citroenkorst	<i>Variospora flavescens</i>	5	matig algemeen
Gelobde poederkorst	<i>Lepraria finkii</i>	1	matig algemeen
Gestippeld schildmos	<i>Punctelia subrudecta</i>	10	matig algemeen
Gevorkt heidestaartje	<i>Cladonia furcata</i>	1	matig algemeen

Soortnaam Slijmzwammen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Gewoon purperschaaltje	<i>Lecidella elaeochroma</i>	21	matig algemeen
Gewoon schildmos	<i>Parmelia sulcata</i>	14	matig algemeen
Gewoon schorsmos	<i>Hypogymnia physodes</i>	1	matig algemeen
Gewoon schriftmos	<i>Graphis scripta</i>	4	matig algemeen
Gewoon sterscheteltje	<i>Trapelia coarctata</i>	2	matig algemeen
Glanzend boomschildmos	<i>Melanelixia glabrata</i>	3	matig algemeen
Grauw rijpmos	<i>Physconia grisea</i>	4	matig algemeen
Grijsgroene steenkorst	<i>Lecidella scabra</i>	1	matig algemeen
Groen boomschildmos	<i>Flavoparmelia soredians</i>	3	matig algemeen
Groene suikerkorst	<i>Fuscidea pusilla</i>	1	zeldzaam
Groot dooiermos	<i>Xanthoria parietina</i>	21	matig algemeen
Groot schildmos	<i>Parmotrema perlatum</i>	10	matig algemeen
Grove geelkorst	<i>Candelariella vitellina</i>	1	matig algemeen
Hamsteroortje	<i>Normandina pulchella</i>	1	matig algemeen
Heksenvingermos	<i>Physcia tenella</i>	6	matig algemeen
Illosporiosis christiansenii	<i>Illosporiosis christiansenii</i>	4	matig algemeen
Inktspatkorst	<i>Arthonia spadicea</i>	9	matig algemeen
Kaal leermos	<i>Peltigera hymenina</i>	1	vrij zeldzaam
Kalkschotelkorst	<i>Lecanora albescens</i>	1	matig algemeen
Kapjesvingermos	<i>Physcia adscendens</i>	19	matig algemeen
Kastanjebruine schotelkorst	<i>Lecanora campestris</i>	1	matig algemeen
Kauwgommos	<i>Diploicia canescens</i>	6	matig algemeen
Kerkcitroenkorst	<i>Flavoplaca ruderum</i>	2	matig algemeen
Klein dooiermos	<i>Polycauliona polycarpa</i>	1	matig algemeen
Klein leermos	<i>Peltigera rufescens</i>	3	matig algemeen
Kleine geelkorst	<i>Candelariella aurella</i>	2	matig algemeen
Kleine schotelkorst	<i>Lecanora hagenii</i>	1	matig algemeen
Kopjesbekermos	<i>Cladonia fimbriata</i>	1	matig algemeen
Kort schriftmos	<i>Alyxoria varia</i>	6	matig algemeen
Lichtvlekje	<i>Phlyctis argena</i>	2	matig algemeen
Melig takmos	<i>Ramalina farinacea</i>	13	matig algemeen
Melige schotelkorst	<i>Lecanora carpinea</i>	6	matig algemeen
Muurschotelkorst	<i>Lecanora muralis</i>	7	matig algemeen
Muurzonnetje	<i>Athallia holocarpa</i>	3	matig algemeen
Muurzwelmos	<i>Scytinium turgidum</i>	1	zeldzaam
Oranje dooiermos	<i>Xanthoria calcicola</i>	3	matig algemeen
Rafelschotelkorst	<i>Lecanora crenulata</i>	2	matig algemeen
Rijpschildmos	<i>Punctelia jeckeri</i>	1	matig algemeen
Rivierschriftmos	<i>Alyxoria culmigena</i>	12	matig algemeen
Rode kalksteenkorst	<i>Protoblastenia rupestris</i>	1	matig algemeen
Rond dambordje	<i>Circinaria contorta</i>	2	matig algemeen
Rond schaduwmos	<i>Phaeophyscia orbicularis</i>	10	matig algemeen
Rookglimschoteltje	<i>Lecania naegelii</i>	4	matig algemeen
Roze runenkorst	<i>Phaeographis smithii</i>	1	zeldzaam
Ruw heidestaartje	<i>Cladonia scabriuscula</i>	1	matig algemeen
Schoorsteentje	<i>Anisomeridium polypori</i>	1	matig algemeen
Schors-olievlekje	<i>Porina aenea</i>	3	matig algemeen
Sierlijk schildmos	<i>Melanohalea elegantula</i>	3	matig algemeen
Smal bekermos	<i>Cladonia coniocraea</i>	4	matig algemeen
Steenglimschoteltje	<i>Lecania rabenhorstii</i>	2	matig algemeen
Steenpurperschaaltje	<i>Lecidella stigmatea</i>	1	matig algemeen

Soortnaam Slijmzwammen	Wetenschappelijke naam	Aantal	Zeldzaamheid
Stinzenkorst	<i>Anisomeridium biforme</i>	1	vrij zeldzaam
Stoeprandvingermos	<i>Physcia caesia</i>	4	matig algemeen
Stoffige citroenkorst	<i>Calogaya decipiens</i>	1	matig algemeen
Trompettakmos	<i>Ramalina fastigiata</i>	6	matig algemeen
Vals dooiermos	<i>Candelaria concolor</i>	10	matig algemeen
Vals rendiermos	<i>Cladonia rangiformis</i>	2	matig algemeen
Valse citroenkorst	<i>Flavoplaca flavocitrina</i>	1	matig algemeen
Verborgen schotelkorst	<i>Lecanora dispersa</i>	5	matig algemeen
Verstoppschildmos	<i>Melanelixia subaurifera</i>	3	matig algemeen
Witrandschotelkorst	<i>Lecanora semipallida</i>	2	matig algemeen
Witstippelschildmos	<i>Punctelia borleri</i>	2	matig algemeen
Witte schotelkorst	<i>Lecanora chlorotera</i>	12	matig algemeen
Xanthoriicola physciae	<i>Xanthoriicola physciae</i>	3	matig algemeen
Zomersneeuw	<i>Cladonia foliacea</i>	1	matig algemeen
Zwart schriftmos	<i>Arthonia atra</i>	7	matig algemeen
Totaal 90 soorten (waarvan 1 onzeker)		378	

